

JUTRI bomo
na Tržaškem
Primorskemu
dnevniku priložili
**ZIMSKI VOZNI
RED AVTOBUSOV**
podjetja Trieste Trasporti

Evropski komisar za večjezičnost
Orban včeraj obiskal Gorico

Posvet o perspektivah
tržaškega pristanišča

Primorski dnevnik

SOBOTA, 15. SEPTEMBRA 2007

Št. 218 (19.001) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknikom, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Gornji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

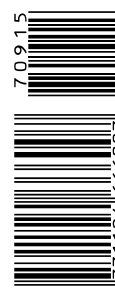
POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA
V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

Nasprotnikov nasprotnik ni nujno že prijatelj

MARTIN BRECELJ

Ameriški predsednik George Bush je v svojem četrtkovem televizijskem nagovoru napovedal, da bo iz Iraka umaknil del vojakov. To naj bi po predsednikovih besedah dokazovalo, da njegova politika prinaša rezultate. Toda demokratska opozicija je takoj kritično pripomnila, da napoved ni resna, saj se bo po Bushevih načrtih do prihodnjega leta vrnilo iz Iraka le toliko ameriških vojakov, za kolikor se je njihovo število letos povečalo, kar pomeni, da bo glavčina ameriške vojske ostala v tej bližnjevzhodni državi, in to za nedoločen čas.

Sicer pa je sam Bush v svojem nagovoru naravnost povedal, da se bo z iraško krizo ukvarjal tudi naslednji šef Bele hiše, s čimer je posredno priznal, da njegova politika le ni tako uspešna. V tem smislu je bil še jasnejši poveljnik ameriških sil v Iraku, general David Petraeus, ko je v tork med zaslišanjem pred senatnim odborom za oborožene sile priznal, da ne ve, ali so ZDA zaradi tega, kar delajo v Iraku, danes varnejše kot pred štirimi leti.

Ce je Bushev vojaški poseg v Iraku v resnici prej polomija kot uspeh, pa bi se zaradi tega njegovi nasprotniki ne smeli pretirano veseliti, vsaj tisti ne, ki jim je pri srcu demokracija. To velja posebej izpostaviti, saj se zlasti v Evropi rado dogaja, da se kritiki Busheve strategije avtomatično postavljajo na stran onih, ki se upirajo »amerškemu imperikalizmu«, kot da bi bil nasprotnikov nasprotnik *ipso facto* njihov prijatelj.

Ta logika, ki ji radi zapadajo tudi znani intelektualci, je seveda hudo kratkovidna. Poraz ZDA bi namreč danes hočeš nočeš pomenil zmago islamskega fundamentalizma, kar bi zagovornike laične in pluralistične družbe moralo nadvse vznemirjati. V tem smislu bi morala biti zgovorna že usoda razumnikov, kot sta Salman Rushdie in Ibn Warraq, ki tvegata življenje, ker sta si drznila kritično razmišljati o islamu.

Sicer pa je islamski fundamentalizem sprevržena oblika islama. Kot ugotavlja vse več analitikov, gre konec koncev za patološko reakcijo na epohalni proces, ki ga z eno besedo imenujemo modernizacija, opredeljujejo pa ga tržno gospodarstvo, znanost in demokracija. Islamski fundamentalizem je v tem smislu primerljiv s totalitarizmi, ki so zaznamovali 20. stoletje. Ni čudno, da je prav med nostalgiki po slednjih veliko »površnih simpatizerjev« z »islamskimi uporniki«.

WASHINGTON - Predsednik ZDA George Bush napovedal delen povratek vojakov

Umik iz Iraka pogojen z »uspehi«

Le še 33% Američanov podpira Bushevo politiko

VIPAVA - Eden najdražjih odsekov na avtocestnem križu

Slovesnost ob preboju zadnje, četrte predorske cevi

Trenutek preboja
še zadnje
predorske cevi
na hitri cesti
prek Rebernic,
na odseku
Razdrto-Vipava

VIPAVA - Včerajšnja slovesnost ob preboju zadnje predorske cevi na hitri cesti prek Rebernic, ki sta se je za italijansko stran udeležila predsednik Autovie Venete San-

tuz in goriški župan Romoli, je označila nov korak v smeri hitre cestne povezave med Gorico in Ljubljano.

Na 4. strani

WASHINGTON - V svojem četrtkovem televizijskem nagovoru Američanom je predsednik George Bush napovedal delen umik vojakov iz Iraka. Vse bolj skeptične ljudi je skušal prepričati, da njegova politika deluje, vendar za uspeh potrebuje nekaj več časa. Delni umik vojakov pa je Bush napovedal pod pogojem, da bodo doseženi »uspehi«.

Demokrati si ob predsednikovih napovedih prizadevajo razložiti Američanom, da napoved o umiku ni resna, saj naj bi do prihodnjega leta iz Iraka odšlo le toliko vojakov, za kolikor se je letos njihovo število povečalo. Ameriški predsednik je priznal, da iraška vlada ni uspela vzpostaviti varnosti in stabilnosti v državi. Trenutno se v Iraku nahaja skupno 168.000 ameriških vojakov.

Na 17. strani

Deželna vlada FJK je odobrila zakonski osnutek o izobraževanju

Na 3. strani

Pomembna pridobitev za sinhrotron Elettra

Na 7. strani

Leva sredina se je odločno ogradila od zahteve po izključitvi Tržiča iz območja zaščite Slovencev

Na 14. strani

ŠPANSČINA-FRANCOŠČINA-NEMŠČINA-SLOVENŠČINA

ANGLEŠČINA-SLOVENŠČINA-NEMŠČINA-HRVAŠČINA

ANGLEŠČINA-SLOVENŠČINA-NEMŠČINA-HRVAŠČINA

• Dnevni in večerni jezikovni tečaji vseh stopenj

• Posebni tečaji za predšolske otroke, osnovnošolske otroke, srednješolsko mladino

• Intenzivni tečaji in konverzacija

• Tečaji za podjetja

• Pripravljeni tečaji za izpite University of Cambridge

• Predavatelji v materinščini

Pooblaščen center št. 5934

TRINITY

COLLEGE LONDON

• Cast: upravni center in opora Trinity za Furlanijo Julijsko krajino predavateljem angleščine

• Sedež izpitov Trinity College London

Jezikovni tečaji

SCUOLA PER INTERPRETI

Trst, Ul. S. Francesco 6 - Tel./Fax 040.371300

www.scuolaperinterpreti.it - E-mail: info@scuolaperinterpreti.it

OTROŠKA OBUTEV

ARRIBA ARRIBA!

superfit.

GEORX

LelliKelly

GRÜNLAND

STONEFLY

Naturino

BISCOTTI

Opčine, Ul. dei Salici 1

TEL-FAX 040/214485

arriba.arriba@libero.it

Višješolci pozor!

NAGRADA ŠPORT IN ŠOLA

prijave na razpis sprejemamo do 22. 09. 2007

Podrobnejše informacije na

www.zssdi.it

ali v uradih

Združenja slovenskih športnih društev v Italiji

v Trstu, ul. Cicerone 8, tel. 040 835527

in Gorici, ul. so Verdi 51/int, tel. 0481 33029

SLOVENIJA TA TEDEN

Janši se obeta vroča jesen in peklensko leto 2008

BOŠTJAN LAJOVIC

Predsednik slovenske vlade Janez Janša je v rekordnem času opravil menjave ministrov. V manj kot dveh tednih je državni zbor izvolil novo ministrico za zdravje Zofijo Mazej Kukovič in Radovana Žerjavo za ministra za promet. Poslanko Mojco Kucler Dolinar bodo v prihodnjih dneh izvolili za ministrico za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Jesenska prenova vlade bo tako končana hitro in brez škandalov, odstopljeni ministri se v javnosti ne oglašajo. A Janez Janša še zdaleč nima razlogov za zadovoljstvo, nasprotno: čaka ga naporna jesen in peklensko leto 2008, ko bosta hkrati potekala predsedovanje EU in kampanja za parlamentarne volitve.

Težave vladajoče koalicije se kar kopičijo: precejšnje podražitve hrane in rastoča inflacija, imenovanje novih ministrov, ki so na svojih področjih brez omembe vrednih referenc, zapleti okrog tajne službe, odnosi s Hrvaško, število pokrajin, neizvolitev Mirana Potrča za podpredsednika državnega zbora, pohod bratov Šrot na vrh ljudske stranke, napoved Desusa, da razmisli o izstopu iz vlade. Ne, Janši v tem trenutku res ni lahko.

Da zaupanje v vlado pada, najbolje dokazuje izbira novih ministrov. Vsi so popolni novinci na svojih področjih, kar se doslej še ni dogajalo, vsaj ne v takšnem obsegu. Celó Tone Rop je pokladni 2004, pol leta pred volitvami, v usihajočo vlado LDS uspel privabiti pet novih ministrov, ki so bili strokovno dobro podkovani na svojih področjih. Predstavitve Janševih ministrskih kandidatov so pokazale, da so se sicer vsi pripravljani učiti in da imajo veliko voljo in zagnanost, a kaj ko

časa za učenje ni prav veliko. Vsekakor si vlada s prenovo ni utrdila videza strokovnosti, kar je njena teža-va že vse od začetka.

Enako velja za podražitve hrane in inflacijo. Vlada bolj ali manj nemočno opazuje dogajanje in miri javnost, češ da gre za sezonske učinke in objektivne dejavnike, na katere nima vpliva. V precejšnji meri res drži, da so podražitve hrane posledica razmer na svetovnem tržišču, jasno pa je, da gre tudi za sistemske nepravilnosti na domačem tržišču, predvsem za spretno organizirane trgovce, ki izkoriščajo svoj monopolni položaj. Vlada bi tu lahko storila več, a se pri tem nerodno obotavlja.

V takšnih razmerah bi vlada morala iskati zaveznike, ne pa si ustvarjati nove in nove sovražnike. Državni zbor je zavrnil že tretjega kandidata za podpredsednika parlamenta iz vrst Pahorjevih socialnih demokratov. Tokrat je šlo za dolgoletnega poslanca Mirana Potrča, ki so mu vse stranke, vladne in opozicijske, obljubljale podporo. Največji opozicijski stranki namreč samodejno pripada podpredsedniško mesto, vendar kandidati SD padajo drug za drugim, čeprav bi bili lahko izvoljeni že samo z glasovi poslancev vladnih strank. Tako pa so pičle pol ure po tem, ko je koalicija brez težav izvolila nova ministra, Potrča, ki velja za enega najboljših poslancev sploh, na tajnem glasovanju zavrnili.

Boruta Pahorja še nikoli nismo videli tako ostrega in nedvoumnega, ko je na tiskovni konferenci ugotavljal, da koalicija izgublja moč in da lahko uresniči le še tisto, kar je njen neposredni interes, povsod drugod

pa odpove. Pahor je morda prvič dal videz premierja. Da ima koalicija resne težave, dokazuje celo vedno previdni in spravljivi obrambni minister Karl Erjavec, ki je napovedal morebitni izstop njegove stranke iz vlade, če mu Janez Janša ne bo argumentirano pojasnil, zakaj je nova ministrica za zdravje odstavila državnega sekretarja Dorjana Marušiča, člana Desus. Zadeva je res čudna: nova ministrica, ki javno priznava, da o zdravstvenem sistemu ne ve dosti, da začenja z ničle, odstavi državnega sekretarja, ki je na položaju že 7 let in sistem pozna do obisti. Kot je slišati, bo pri vodenju zdravstvenega resorja še naprej imel precejšnjo besedo odstavljeni minister Andrej Bručan, ki naj bi mu na ministrstvu že pripravil pisarno.

Koalicija doživlja hladen tuš tudi pri projektu regionalizacije Slovenije, ki ga je postavila visoko na lestvico svojih prednostnih ciljev. Predlog za 14 pokrajin ima vse manj možnosti za uspeh, odrekajo se mu tudi v vladni Novi Sloveniji, SD in LDS terjata poglobljeno razpravo, možnosti za soglasje kopnijo. Če bo jeseni na vrhu SLS kooperativnega Janeza Podobnika zamejnal nepredvidljivi celjski župan Bojan Šrot, bo imel Janez Janša še dodatne težave z vzdrževanjem discipline v koaliciji. Govori se celo, da naj bi v Šrotovo SLS prebegnili nekateri poslanci Janševih demokratov.

Razmere res niso spodbudne, vendar je to hkrati tudi Janševa največja prednost. V krizni situaciji zna najhitreje misliti in nasprotnike vedno presenetiti. Zato bo letošnja politična jesen v Sloveniji zanimiva, kot že dolgo ne.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Šola s slovenskim učnim jezikom

Benečani so upravičeno ponosni na svoj dosežek v šolstvu. Nič manj nismo veseli na Tržaškem in Gorisškem. Dvojezična srednja šola pomeni v krajih, kjer so slovenščino načrtno začeli brisati že v 19. stoletju, velik napredek in odličen uspeh. Slovenščina v Trinkovi deželi dolbe vse širšo in daljšo strugo. To, kar je bilo nekoč le dobra volja predvsem beneških duhovnikov, je danes z zakonom potrjena pravica.

O institucionaliziranju jezika ali narečja, kakor pač razume kdo status furlanščine, danes razpravljajo mnogi, ker je dobila z zakonom svoje mesto v šoli. Kako bo vse to videti? Gre le za politično računico, ali je tako uveljavljanje italijanskega narečja le notranja želja dela krajevnega prebivalstva. Institucionaliziranje, ki daje furlanščini mesto učnega jezika v šoli, nekatere najbolj moti. Tako mesto je privilegij, je pomembna pravica za uveljavitev jezika.

Vtis imamo, da se nekateri tej pomembni pravici pri nas čedalje bolj odpovedujejo. Vede ali nevede.

Šola v Benečiji je dejansko dvojezična, vse ostale naše šole pa so šole s slovenskim učnim jezikom. Z jezikom, ki mu je po vojni zakon dal pravico, da stopi v tiste šole, ki nam jih je le kakšni dve desetletji prej italijanska oblast zaprla.

Nobeni izmed teh šol, četudi v njej ni več otrok, se ne nameravamo odpovedati, hkrati pa si želimo moderno, kakovostno in bogato opremljeno sodobno šolo. Naivna je misel, da nam bo oboje dano v času »racionalizacije«. Iz prav vsakega poslopja, ki ga ščiti Londonskega memorandum, nam ne bodo zagotovo naredili sodobnega šolskega poslopja s telovadnico, kuhinjo in še čem. Iluzija, to so sladke sanje.

Kaj pa »vsebina«? Žal specifični naziv »šola s slovenskim učnim jezikom«, izgublja na moči. Bojda zaradi sedanjih značilnosti šolske populacije, ki ni več homogeno slovenska, in to dejstvo želijo mnogi postaviti med prioritete reorganizacije naše šole. Ponekod šole s slovenskim učnim jezikom enostavno ni več. Pouk poteka dvojezično ali vsaj deloma samo v italijanščini. Izbira učbenika za nejezikovna področja velikokrat išče italijanske šolske tekste - zato ker so modernejši, ker jih vsi razumejo, ker »boste tako in tako večinoma šli na italijansko univerzo«.

V našem časopisju beremo navdušeno vzkljanje k porastu števila otrok po šolah, ki so »narodnostno nehomogene vrste«, in zaradi neustreznega strokovnega pristopa, brez lastne krivde spreminjajo pouk na škodo slovenščine. Ker je slovenskih otrok malo, ne smemo odklanjati otrok iz mešanih zakonov, sicer bi mnoge naše šole morale zapreti - tako nam pravijo. Dobro za ohranjanje delovnih mest, a premalo za primerno izbiro metod, s katerimi bi vključevali v pouk otroke, ki slabo ali nič ne poznajo slovensčine, ne da bi pri tem ogrozili tiste, »homogene«.

Ko sem prejela pismo staršev osnovnošolskih in srednješolskih otrok, ki izražajo globoko zaskrbljenost v zvezi s podobnimi šolskimi problemi, me ni presenetilo. Omenjajo problem vpisa v slovensko šolo treh tujih otrok, ki poleg svojega maternega jezika obvladajo samo italijanščino in zunaj šole živijo v popolnoma italijanskem okolju. To seveda ni greh, pomeni pa, da s slovenščino, Slovenci in našo kulturo nimajo najmanjšega stika. V šoli s slovenskim učnim jezikom bodo torej brez ustreznega jezikovnega sredstva, s katerim poglobljati znanje zemljepisa, zgodovine, matematike in drugih učnih vsebin. Razen, če se bo kdo poživžgal na slovenski učni jezik in

uporabljal italijanščino. Zaskrbljeni starši se zavedajo, da bo učenje tujih otrok na slovenski šoli učiteljem velik problem.

Danes je sicer v Italiji po šolah že na deset tisočev primerov Kitajcev, Albancev, Romunov in drugih tujih otrok, ki ne razumejo italijanskega jezika. Toda ti živijo v večinskem italijanskem okolju in se bodo italijanščine kmalu naučili, saj italijanski učitelji uporabljajo v razredu kot učni jezik italijanščino. Primer otrok, ki zahajajo v naše slovenske šole in njihovih učiteljev, pa je nekoliko drugačen. Otrok pozna le italijanščino in učitelji bo moral uporabljati italijanščino, ali pa vse razlage ponavljati še v italijanščini, oboje na škodo ostalih učencev. Odgovornemu za vpis pa še na misel ne pride, da bi tujim otrokom, ki slovenščine ne poznajo, odsve-toval slovensko šolo. Ali je sla po pridobivanju vse večjega števila učencev, (ki bodo popravili statistiko in dali vodstvu veljavo ter zagotovili delovna mesta) res tako nepredirna kot »špeh« na oče?

Slovenska šola je tudi branik slovenskega duha. V šoli naši otroci lahko spoznajo in utrdijo čut pripadnosti. Z neprimernim vnosem tujih elementov, ki niti slovenskega jezika ne poznajo, pa si žal sami prizadevamo najhujšo asimilacijo.

Iz pisma sem izvedela tudi za vpis petnajstih učencev iz številčno čedalje močnejše romjanske šole v prvi razred nižje srednje šole v Dobrebodu. Zdi se, da romjanski otroci ob zaključku osnovne šole premalo obvladajo slovenščino, da bi lahko razlago poslušali samo v slovenskem jeziku. Profesor se bo moral, tako izražajo starši v pismu svoj strah, pri podajanju snovi večkrat zatekati k italijanščini. Skupino so poleg tega porazdelili na dve manjši in ju vključili v obe paralelki s slovenskimi otroki. Mogoče z dobrim namenom? Kdo ve? V upanju, da bodo italijansko govorčiji med Slovenci govorili slovensko. Naše izkušnje nekdanih učencev, dijakov, študentov, staršev in morebiti danes novotov, nam govorijo drugače: italijanščina bo prevladala. Tako med poukom, kot v odmoru, kjer bodo vsi govorili samo italijansko, kot se to dogaja v okolju zunaj šole.

Zaskrbljenost, ki so jo izrazili starši, je popolnoma razumljiva - sile, ki uresničujejo asimilacijo med našimi otroki in mladino, delujejo čedalje bolj vztrajno in načrtno. Spremlja jo nelagoden občutek, da se nihče od vodilnih desetletj še ni resno in konkretno zavezal za probleme slovenske šole. O problemih se govori, dela pa se pod vplivom politike, neznanja ali samo napačnega prepričanja, da bi z uveljavljanjem slovenščine žalili večinske sodržavljane.

Pred leti smo v velikem didaktičnem ravnanju starši ostro nastopili, ko je hotela tedanja ravnateljica zaradi popravil odseliti iz vasi dva slovenska razreda v italijansko šolo na področju ezulskega naselja. Kaj bi bilo iz peščice naših otrok sredi italijanske jezikovne večine, kjer bi se povsod govorila italijanščina? Z vztrajnim prizadevanjem smo dosegli, da sta naša razreda ostala v slovenskem okolju, v šoli s slovenskim učnim jezikom, kjer tudi v odmorih in na hodniku odmeva naša materinščina. Doglede izpred trideset let v času, ko se zdi, da sedaj vsi pričakujemo »odrešenja« samo iz zakonske zaščite. Vse manj pa nam je jasno, katera je prava pot za ohranjanje istovetnosti in institucij, predvsem tiste, ki ji pravimo šola s slovenskim učnim jezikom. (jec)

PISMA UREDNIŠTVU

»Sešivalci«

Dragi Aleš, »Sešivalci«... Kako lepa podoba in metafora prebivata v tej besedi. Spominja me na besedo »zbiralci«, »Zbiranci perja«, krasen film, ki se ga gotovo spominjaš, kajne? Sešivanje, šelestenje, šumenje ... kakor mehak dotik stopal, ki poganjajo kolesje ... Tudi moja mama je bila svoj čas šivilja in kot otrok sem jo tudi sam opazoval pri delu - toliko sem bil očaran, da sem celo mislil, kako bi se sam poizkusil v tem nadvse zanimivem delu. Uspešno mi je le v enem samem primeru, takrat, ko sem sešil oblogo okrog blaznice, da bi služila mami pri nabadanju bucik in šivank. To je bil moj edini izdelek, saj sem kmalu razumel, kako zahteven poklic je v resnici. Kasneje, ko sem spoznal, da je življenje povsem drugačno od tistega, ki mi ga je ponujala otroška domišljija, pa sem dokončno razumel, kaj pomeni »slovensko življenje« različnih subjektov v našem miniaturnem, a tako zelo konfliktnem prostoru ob meji. Pišem ti kot prijatelj in enemu redkih ljudi, s katerimi se vselej rad pogovarjam, zato mi dovoli, da v prvi vrsti čestitam tebi in tvojim najbližjim sodelavcem ob tridesetletnici delovanja Kinoateljstva, kateremu sem žal zelo malo prispeval, kljub temu, da mi je bila ponujena priložnost.

Leta 1977, ko je Darko Bratina v pogovoru za Primorski dnevnik razmišljal o pomenu filmske in avdiovizualne kulture v našem prostoru, sem z njim popolnoma soglašal in morda tudi po njegovi za- slugi odšel na študij filmske in gledališke umetnosti v Zagreb. Ob povratku sem ostal v Trstu kar nekaj let, v veri, da se bo vendarle nekaj

zgodilo, zaradi česar bi bilo vredno ostati. Preden bi to razumel, sem že odšel v Novo Gorico in tam deloval kot umetniški vodja SNG skoraj štiri leta. In potem spet Trst in Slovensko stalno gledališče. Prvič. Drugič. Še vedno in zmeraj znova v veri, da bom prej ali slej osmisli- l svoje bivanje v tem mestu, ki se vse bolj spreminja v kuliso samega sebe, a s kakšno očarljivostjo in lepoto, ki nas vselej zapeljuje in pogublja. Sam sem v tem prostoru že marsikaj doživel, tako kakor zagotovo tudi ti, ki z razliko od mene znaš artikulirati svoje refleksije v zvezi z našim prostorom veliko bolj precizno in prodorno, zato ti čestitam tudi za intervju, ki si ga imel za Primorski dnevnik, dne 11. septembra, v katerem pa me je seveda presenetilo, koliko si izpostavil SSG in v njem videl ustanovo, ki ustvarja luknje in pogojuje celoto zamejske kulture ... S tvoje strani nisem pričakoval, da boš postavil SSG v tako luč, tudi zato, ker naj bi v bližnji bodočnosti sodelovali s Kinoateljstvom v produkciji, ki jo že nekaj časa načrtujemo. Predvsem pa me je začudila trditev, da je SSG ustanova, ki pogojuje celoto zamejske kulture. V tako neartikulirani kulturni politiki našega prostora, ki ji niti tako zvana programska konferenca, kot si sam svoj čas javno povedal, z drugačnimi besedami seveda, ni dala pravih ali vsaj drugačnih smernic, v času vse bolj plitke dialektike o mnogoterih vprašanih človekovega bivanja v tem prostoru, mislim, da sem dolžan braniti edino slovensko profesionalno gledališko hišo, ki bi jo nekateri znotraj naše družbe še zmeraj radi spremenili v parkirišče ali jo preprosto prodali in se zato mora še kako boriti za svoj obstoj

in razvoj. SSG nima urejenega finansiranja že trideset let. Smatram, da je nedopustno, da je naša družba dovolila, da se Kinoateljstvo briše s seznam primarnih ustanov za finansiranje, in zato bi bilo koristno in potrebno, da se okrog tega in mnogih drugih vprašanj, v trenutku, ko se lahko veselimo odprtja šole v Benečiji in Napolitanovega podpisa za izvajanje zaščitnega zakona, končno odpre tudi forum v podporo nujnim spremembam naše kulturne politike, če ne želimo, da se utrdijo prepričanja o tako zvani finančni uravnilovki, dvojnikih itd.; vemo, da lahko prav kmalu zdrsnemo na najnižji nivo folklorne in amaterizma na vseh področjih, saj nam takrat ne bo noben dvojezični napis več pomagal, da ohranimo svoje dostojanstvo. Skratka, dragi Aleš, mislim, da bi morda morali tudi drugi globlje pogledati v misli, ki jih je Darko Bratina izrekel ob različnih priložnostih, tudi v tiste, ki se ne tičejo filma, saj Darko nikakor ni bil kak pragmatični birokrat, ampak velik svetovljan. A kaj bi ti razlagal stvari, ki jih sam poznaš, dragi Aleš. Prepričan sem, da bo še kako nujno sesti za šivalni stroj in pogledati, kaj se še da sešiti pri nas, v prostoru, ki ne bo imel več meje, in tudi zamejstva ne bo več, vsaj v formalnem smislu. Hvaležen sem ti, da si mi ponudil iztočnico za javno razmišljanje, želim ti veliko uspešnega dela in te lepo pozdravljam.

Marko Sosič

DEŽELA - Na včerajšnji seji v Campoformidu

Vlada FJK dokončno odobrila zakonski osnutek o izobraževanju

Gre za prvi primer enotnega besedila o izobraževanju in poklicnem usposabljanju

CAMPOFORMIDO - Deželna vlada je na včerajšnji seji v Campoformidu dokončno odobrila osnutek zakona o izobraževanju in poklicnem usposabljanju (uradno nosi naslov Določila za dostop k znanju, pravico do študija, novo ureditev poklicnega izobraževanja in razvoj izobraževalnega sistema v Furlaniji Julijski krajini), ki sta ga skupaj predstavila odbornik za šolstvo in kulturo Roberto Antonaz in njegov kolega z resorja za delo in poklicno izobraževanje Roberto Cosolini. To je vlada FJK storila, potem ko je besedilo osnutka preučil Svet avtonomij, zdaj pa bo tekst romal v deželni svet.

Gre za prvi primer v Italiji, da neko enotno besedilo urejuje in integrira določila na področju izobraževanja in usposabljanja. Med novostmi, ki jih vsebuje odobreni osnutek, so vzgoja k podjetnosti, izbira specializiranih izobraževalnih polov kot integriranih sistemov, ki nudijo celo izobraževalno verigo, potrebno za nekatera področja deželnega gospodarstva (npr. turizem, mehaniko, informacijsko tehnologijo), dalje spodbujanje k izobraževanju oz. usposabljanju tujih delavcev v njihovih državah, da se potem lažje vključijo v tukajšnjo družbo in svet dela. Drugače se besedilo uokvirja v filozofijo o pravici do vseživljenjskega učenja, vsebuje določila o podpori družinam za obiskovanje šole s strani otrok oz. ukrepe za preprečevanje opuščanja šole. Dežela tudi podpira obvezno šolanje do 16. leta starosti, med prvenstvenimi cilji pa je tudi šolska avtonomija za razvoj izobraževalnega sistema s pomočjo obogatitve vzgojno-izobraževalne ponudbe in okrepitev sodelovanja med šolo in teritorijem.

Posebnost dežele FJK se odraža med drugim tudi v njeni večjezičnosti, pri čemer je poudarjena možnost ovrednotenja manjšinskih in drugih evropskih jezikov tudi s poučevanjem nekaterih predmetov v teh jezikih. Osnutek deželnega zakona kaže pozornost tudi do priseljencev in goratih območij.

Za odbornika Cosolinija je to »zele evropski zakon,« saj izobraževanje razume kot sistem stalnega učenja, v katerem vse komponente - šola, poklicno izobraževanje, univerza in podjetja - sodelujejo pri začetanju poti, ki spremlja ljudi skozi vse njihovo življenje. Zato, je včeraj dejal Cosolini, je ta zakon v skladu s cilji družbene kohezije in gospodarskega razvoja.

Deželna vlada se je sestala tudi z županom Campoformida Zulianijem

Na isti valovni dolžini je odbornik Antonaz, po besedah katerega deželna uprava s tem zakonom potrjuje, da bo zvišala prag obveznega šolanja do 16. leta starosti: »Moramo namreč zvišati raven izobraževanja in usposabljanja naših mladih, ker po eni strani potrebujemo zrelo in zavestno družbo, po drugi pa visoko profesionalnost. Lahko torej upravičeno rečemo, da ta zakon pripravlja prihodnost.«

Deželna vlada, ki se je ob tej priložnosti srečala tudi z županom Campoformida Andreo Zulianijem, je na včerajšnji seji poleg tega odobrila tudi zakonski osnutek, ki ureja nekatera določila na zdravstvenem področju, dalje je odbornik za krajevne avtonomije Franco Iacop predstavil osnutek o urejanju določil o volitvah deželnega predsednika in deželnega sveta, v nadaljevanju pa je odobril še vrsto prispevkov. Milijon evrov bo tako šel občinam z manjšim številom prebivalstva (med temi so tudi Ahten, Neme, Grmek in Tipana), preko 19 milijonov evrov pa bo namenjenih financiranju prenosa nekaterih funkcij krajevnim upravam. Za posodobitev nekaterih šolskih poslopij bo namenjenih 2.500.000 evrov, za človekoljubno pomoč v Afriki in Južni Ameriki 63.400 evrov, za projekt oblikovanja deželnega sistema naravnih rezervatov pa 650.000 evrov.

SLOVENC V LD - Tiskovno sporočilo Zadovoljstvo ob konkretnih vsebinah dvostranskih srečanj med obiskom Prodiya v Sloveniji

TRST - Slovenska komponenta Levih demokratov izraža veliko zadovoljstvo ob nedavnem obisku Predsednika Prodiya v Sloveniji. Še posebej velja to zaradi konkretnih vsebin dvostranskih razgovorov, ki nakazujejo dejanske perspektive za nadgradnjo medsebojnih odnosov med državama na različnih področjih. »Mnenja smo, da je ravno od kakovosti dvostranskega dogovarjanja v veliki meri odvisna bodočnost tukajšnjega teritorija in ljudi, ki tu živijo. Vsakršna oblika razvoja namreč je tesno povezana s skupno vizijo obeh držav o vlogi znotraj Evropske Unije s posebnim ozirom na njeno širjenje na jugovzhodno Evropo oz. na reševanje odprtih vprašanj na Balkanu. Ta skupna vizija naj bi se še posebej udeleževala v obdobju, ko bo Slovenija prevzela predsedovanje Evropske Unije, za kar je Prodi obljubil vsestransko podporo,« piše v tiskovnem sporočilu slovenske komponente LD.

»V tem procesu imamo tudi manjšine pomembno vlogo; ni slučajno, da je bilo tej tematiki posvečeno kar veliko prostora. Položaj obeh manjšin je v veliki me-

ri odvisen ravno od dobrih sosedskih odnosov med Italijo in Slovenijo. Smatramo, da je sedanja italijanska vlada, tudi s prizadevanji podtajnika Miloša Budina, stopila odločno na to pot, saj je pred Prodiem obiskal Slovenijo tudi zunanji minister D'Alema.«

»Ob robu tega pomembnega dogodka pa Slovenci, ki delujemo v stranki Levih demokratov obžalujemo, da tudi tokrat slovenska vlada pri predhodnem srečanju z manjšino ni upoštevala njene politične pluralnosti. To, da so bili na srečanje v Kobaridu po diskriminatornem ključu članstva v svetu vlade za manjšine povabljeni le zastopniki ene stranke, v kateri se Slovenci v Italiji prepoznava, je ponoven dokaz, da Janševa vlada vztraja pri praksi privilegiranja manjšine v manjšini. Pričakujemo si, da se v bodoče ne bo nadaljevalo s to prakso, saj menimo, da imajo vse stranke, v katerih se prepoznava Slovenci, enako dostojanstvo pri zastopanju skupnih interesov manjšine,« zaključuje svoje tiskovno sporočilo slovenska komponenta LD.

KOROŠKA - Jutri

Sporno srečanje vojnih veteranov

CELOVEC - Letošnje, medtem že 44. srečanje vojnih veteranov (in desničarskih skrajnežev) to nedeljo na Vrh (Ulrichsberg) severno od Celovca, spet močno buri duhove na Koroškem. Po navedbah organizatorjev na tiskovni konferenci sredi tedna, pričakujejo na srečanju približno 1200 veteranov, v glavnem iz nemškega Wehrmachta, nekdanji člani "Waffen-SS" in tudi člani skrajno desničarskih skupin - tako prireditelji - pa na srečanju niso zaželeni. Prav proti slednjim pa so številne skupine že izvedle oz. so napovedale nadaljnje protestne akcije.

Kot v preteklih desetletjih, pa bo tudi na letošnjem srečanju sodelovala avstrijska vojska, ki - tako novi avstrijski obrambni minister iz vrst socialdemokratske stranke (-SPÖ) Norbert Darabos - sodeluje le zaradi pomoči pri prireditvi. Obenem je zagotovil, da s strani avstrijske vojske na srečanju ne bo prišlo do nikakršnih dotikov z desno radikalnimi silami. Da pa bo tudi takih, so posredno priznali tudi organizatorji, saj so organizatorji na vabila napisali, naj pazijo na to, da ne nosijo značk, emblemov in odlikovanj, ki so v Avstriji prepovedani po zakonu o oživiljanju nacizma...

Predsednik organizacijskega komiteja srečanja na Vrh, celovski mestni svetnik Peter Steinkellner, pa je poskrbel za eklat: v pogovoru z novinarji je dejal, da ni razlike med Hitlerjem, Stalinom in nekdanjim predsednikom Jugoslavije maršalom Titom. »Josip Broz Tito je bil prav tak klavec (ljudi) kot Hitler in Stalin,« je dobesečno dejal celovski komunalni politik iz vrst ljudske stranke (ÖVP). Glede napovedanih protestov proti srečanju pa je menil, da gre za »zanemarljivo peščico ljudi od katere se ne pustimo sprovcirati.«

Proti srečanju so se medtem izreke tudi številne druge levičarske organizacije po celi Avstriji ter v inozemstvu. Vsi trdijo, da letos ne bo drugače kot v preteklih letih in da se bodo na Vrh spet zbirali člani Kameradschaft IV, torej zloglasne Waffen-SS ter drugih skrajno desničarskih skupin. Protestna akcija pa naj bi na to opozarjale avstrijsko in mednarodno javnost.

Ivan Lukan

POLEMIKA

»Haider naj raje skrbi za table«

DUNAJ/CELOVEC - Torsten Engelage, predsednik socialistične mladine Avstrije (-SJÖ), je pozval deželnega glavarja Jörga Haiderja naj se bori za table v svoji deželi in naj namesto zavzemanja za postavitev znamenj dvomljivim osebam raje skrbi za postavitev dvojezičnih napisov.

Socialistična mladina Štajerske je komaj pred letom dni preprečila odkritje spominskega znamenja pesnici, avtorici zloglasne četrte kitice koroške deželne himne Agnes Millonig. Sedaj pa naj bi se za postavitev takšne spominske table vnovič zavzemal koroški deželni glavar Haider. To je razvidno iz vabil, ki so bila v teh dneh razposlana v imenu kulturnega urada dežele Koroške in Haiderjevega zavestništva BZÖ za prireditve 20. septembra letos. (I.L.)

TRST, GORICA - Srečanje sodi v okvir stikov SKGZ s političnimi strankami

LDS na obisku pri SKGZ

Govor o položaju slovenske manjšine in o politično-institucionalnih odnosih na osi Trst, Rim, Ljubljana

TRST - Delegacija Liberalne demokracije Slovenije, ki jo od julija vodi nova predsednica Katarina Kresal (z njo so bili še poslanec v DZ Jožef Školč, evropski poslanec Jelko Kacin in strankin generalni taj-

nik Dorjan Maršič), je bila včeraj gost slovenske kulturno-gospodarske zveze. V dopoldanskih urah se je delegacija LDS sestala z deželnim tajništvom SKGZ (poleg deželnega predsednika Rudija Pavšiča so se

srečanja udeležili še trije pokrajinski predstavniki Jole Namor, Livio Semolič in Igor Gabrovec, predsednik ZSKD Marino Maršič ter gospodarstvenik Boris Peric) v Gorici, kjer so se gostje iz Slovenije zadržali v

pogovoru tudi z deželnim predsednikom SSO Dragom Štoko. Popoldne sta predstavništvo LDS v prostorih Deželnega sveta FJK v Trstu sprejela tudi deželna svetnika Igor Dolenc in Igor Kocijančič.

Tako v Gorici kot v Trstu je tekla beseda o položaju slovenske narodne skupnosti v Italiji ter o glavnih vprašanjih, ki zadevajo odnose med dvema sosednjima državama in razvoj obmejnega območja. V tem smislu so si sogovorniki izmenjali poglede glede vprašanja načrtovanih plinskih terminalov v Tržaškem zalivu, kot tudi o zamisli o evroregiji in o težavah, ki so vezane na načrtovanje petega evropskega koridorja.

V ospredju pogovorov so bili politično-institucionalni odnosi med Rimom, Trstom in Ljubljano ter vloga slovenske manjšine v Italiji in italijanske manjšine v Sloveniji v času odprave Schengenske meje ter slovenskega semestra predsedovanja EU. Vodstvi SKGZ in stranke LDS sta soglašala pri ugotovitvi, da sta manjšinski skupnosti pomemben dejavnik uravnovešene razvoja obmejnega območja.

Med obiskom v Gorici in Trstu se je predstavništvo LDS srečalo tudi z deželnima svetnikoma Kocijančičem in Dolencem

KROMA

AVTOCESTE - Včeraj prebili zadnji predor na hitri cesti prek Rebernic

Hitra povezava med Gorico in Ljubljano še za korak bližje

Na slovesnosti tudi goriški župan Romoli in predsednik Autovie Venete Santuz

VIPAVA - Optimistične napovedi, da bi lahko hitro cesto prek Rebernic v smeri proti Novi Gorici odprli predčasno, se kot kaže, ne bodo uresničile. Promet po celotni trasi bo v skladu s pogodbenimi roki stekel junija 2008, je na včerajšnji slovesnosti ob simboličnem preboju še zadnje predorske cevi na hitri cesti prek Rebernic, ki zaradi težavnega terena velja za najzahtevnejšega in enega najdražjih avtocestnih odsekov v Sloveniji, napovedal predsednik uprave Družbe za avtoceste v RS (Dars) Rajko Siročič.

Potem ko sta pred dnevi že prebili tri, sta italijanski podjetji Vidoni in Oberosler včeraj simbolično končali še kopanje četrte predorske cevi v predorih Barnica in Tabor. Dars jima je 30,6 milijona evrov vredno gradnjo predorov s skupno dolžino predorskih cevi 1,8 kilometra zaupal pred letom. Zaradi nepoznavanja terena so imeli v začetku nekaj težav, a so zamujeno uspeli nadoknaditi, sta povedala Siročič in direktor družbe Vidoni Giuliano Vidoni.

Dela, katerih vrednost je do konca avgusta znašala 11,2 milijona evrov, sicer še niso končana. V predoru Tabor izvajalci nadaljujejo izkop stopnice in hkrati že izvajajo temeljenje in talni obok, v levi cevi predora Barnica so začeli z izkopom stopnice, v desni cevi, ki je bila prebita včeraj, pa bodo izkop stopnice začeli v prihodnjih dneh.

Kot je zagotovil Siročič, je Dars v okviru gradnje dobrih devet kilometrov dolge hitre ceste prek Rebrnic oddal že vsa gradbena dela, pridobiti pa mora še izvajalca del za elektro-strojno opremo pokritih vkopov in predorov Tabor in Barnica, za kar si prizadevajo že od začetka leta 2006. Postopek javnega naročanja so morali ponoviti, saj so vse prispele ponudbe presegle najvišjo dovoljeno vrednost.

Investicijska vrednost enega izmed najdražjih odsekov na slovenskem avtocestnem križu je 201,38 milijona evrov, pri čemer je slabo četrtino denarja z ugodnim kreditom zagotovila družba Autovie Venete na osnovi Osimskih sporazumov. Včerajšnje slovesnosti sta se z italijanske strani med drugimi udeležila predsednik Autovie Venete Giorgio Santuz in goriški župan Ettore Romoli.

Sicer kar štirje od devetih kilometrov odseka prek Rebernic, ki se od začetne do končne točke spusti za pol kilometra in bo precej izboljšal cestno povezavo med Ljubljano in Gorico, potekajo po osmih viaduktnih in skozi po dva predora in pokrita vkopa. (STA)

Slovesnost v predoru ob preboju zadnje predorske cevi na hitri cesti prek Rebernic

PORDENON - Posvet v okviru sejma Multifiera

Peti koridor? Da, vendar le daleč od mojega dvorišča

PORDENON - »Načrtovanja in projektiranja petega koridorja v Furlaniji-Juljski krajini se moramo lotiti danes, za to da bomo lahko jutri ta dela uresničili in imeli od njih koristi,« je dejal deželni odbornik FJK za infrastrukturo Lodovico Sonogo na včerajšnjem posvetu o petem koridorju v okviru sejma Multifiera v Pordenonu. Prireditelji so posvet poimenovali Prihodnost v hipu - peti koridor in nove intermodalne poti, nanj pa so povabili (po leg predsednikov dežel FJK in Veneta, ki pa se zaradi zadržanosti vabilu nista odzvala) tudi znanega raziskovalca javnega mnenja Renata Mannheimerja.

Sonogo je priložnost izrabil za oris poteka projektiranja v Furlaniji-Juljski krajini. »V zvezi s petim koridorjem nas zadevata dva odseka, od Soče do Trsta in od Soče do Tilmenta. S predlogom trase prvega odseka se strinjajo vse lokalne

uprave ob njej, tako da je zdaj že v postopku ocenjevanja vpliva na okolje na državni in na deželni ravni,« je povedal odbornik. Enak postopek vzpostavljanja konsenza se po njegovih besedah ponavlja tudi za drugega odseka, za katerega so v fazi preučevanja različne projektne variante, izbira pa bo narejena do konca leta. »Gotovo je, da v Furlaniji-Juljski krajini ne doživljamo napetosti, ki obstajajo v drugih delih države,« je pristavil Sonogo.

V razpravi, v katero je poseglo več strokovnjakov, javnih upraviteljev in podjetnikov, je Renato Mannheimer predstavil rezultate sondaže, ki jo je njegova specializirana družba izvedla v Furlaniji-Juljski krajini na vzorcu 500 vprašanih o stopnji njihovega poznavanja in sprejemanja petega koridorja. Iz rezultatov je izšla solidna raven poznavanja te teme in tudi visoka raven sprejemanja infrastruktur pete-

ga koridorja, vendar pod pogojem, da bodo te tekle daleč proč od domačega dvorišča. Glavni razlog za odklonilno stališče je torej ravno strah pred vplivom prometnic na okolje.

Mannheimerjeva raziskava je po drugi strani pokazala, da je za natančno poznavanje projekta potrebna obsežna akcija komuniciranja in informiranja. Pomemben prispevek v tej smeri daje razstava o petem koridorju, ki so jo postavili na pordenonskem sejmišču in ki obiskovalcu ponuja neposreden in vidljiv način pogleda na to, kar bo celoten peti evropski prometnih koridor, ki bo od Lizbone pred severne Italije in Slovenije vodil do Kijeva.

Posveta na pordenonskem sejmišču so se udeležili tudi predstavniki odbora, ki se bori proti petemu koridorju. Ob tej priložnosti so imeli možnost, da so javno utemljili svoja stališča.

SEJMI - Jubilejni 40. MOS bo odprt do srede, 19. septembra

Stand SDGZ na obrtnem sejmu v Celju sta obiskala tudi dva slovenska ministra

TRST - Slovensko deželno gospodarsko združenje se tudi letos z lastno stojnico udeležuje mednarodnega obrtnega sejma v Celju, ki tokrat doživlja svojo 40. izvedbo. Iz tradicije

onalnega in sektorskega sejma je zrasel v največjo poslovno prireditev v Sloveniji in se že vrsto let uvršča tudi med največje tovrstne sejemске prireditve v tem delu Evrope, kjer se zbira-

jo domači in tuji razstavljalci. Sejem je nedvomno stičišče med državami članicami EU in jugovzhodno Evropo, na njem pa se predstavljajo najuspešnejša majhna, srednja in velika podjetja, ki predstavljajo najnovejše dosežke na najrazličnejših področjih.

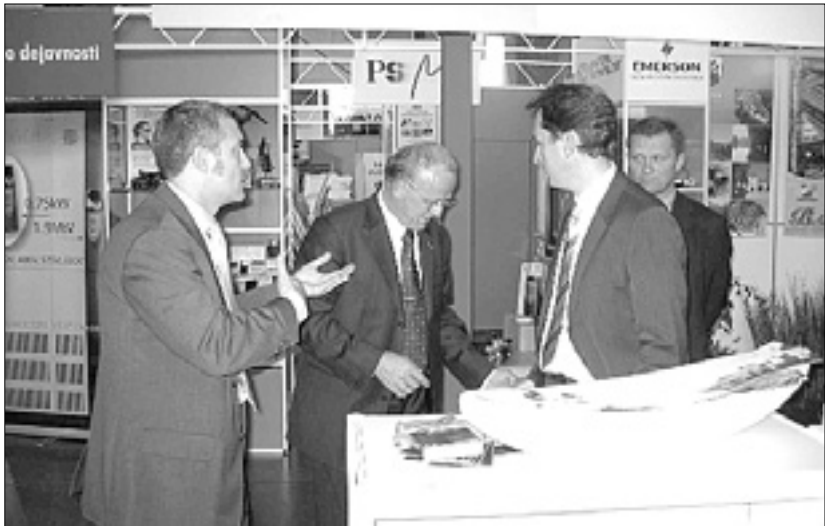
Kot omenjeno, sodeluje na letošnjem MOS-u tudi SDGZ, ki predstavlja obiskovalcem in radovednim raznoliko delovanje in storitve, ki jih ponujajo organizacija in povezana podjetja v sistemu SDGZ. Poleg delovanja lokalnih obrtnikov promovirajo tudi bližnje Okuse Krasa 2007 in čezmejno pobudo Utrinki in okusi Krasa brez meja, ki jo v okviru programa Interreg soustvarjajo kraški gostinci SDGZ in OOO Sežana. Na standu, ki se nahaja v hali A, kjer so še ostale obrtne zbornice in tudi zastopstva iz tujine, sodelujejo člani SDGZ, in sicer delavnica precizne mehanike P.M.L. iz OC Dolina ter uveljavljeni umetnostni obrtniki Pavel Hrovatin, Bogomila Doljak in Marco Milkovich - P.c. Gre torej za

kakovosten izrez tradicionalne in tudi inovativne obrtne dejavnosti v FJK.

Ob odprtju, v sredo 12. septembra, sta si stand SDGZ v spremstvu predsednika Obrtne Zbornice Slovenije Miroslava Kluna ogledala kar dva ministra slovenske vlade, in sicer minister za gospodarstvo Andrej Vizjak in minister za javno upravo Gregor Virant. Uglednim gostom je direktor SDGZ Andrej Šik orisal paleto storitev, ki jih poleg SDGZ nudijo tudi strokovne službe povezanih podjetij Servis, Euroservis in Servis Koper.

Včeraj pa so, tudi ob dnevu Krasa in Brkinov, celjski obrtni sejem kolektivno obiskali obrtniki s Tržaškega, člani SDGZ in sorodne organizacije Confartigianato, ki sta priredili obisk.

Celjska sejemška prireditev, ki bo odprta do srede, 19. septembra, je nedvomno vredna ogleda, zato vabimo vse zainteresirane, da si jo ogledajo in se ustavijo tudi v standu SDGZ - Servis, v prepričanju, da obiska ne bodo obžalovali.

Direktor združenja Andrej Šik z gosti na standu SDGZ

Evropska centralna banka

14. septembra 2007

valute	evro	
	povprečni tečaj	
	14.09	13.09
ameriški dolar	1,3860	1,3897
japonski jen	159,20	159,52
kitajski juan	10,4172	10,4373
ruski rubel	35,1480	35,2250
danska krona	7,4488	7,4476
britanski funt	0,68915	0,68525
švedska krona	9,2735	9,2766
norveška krona	7,8275	7,8345
češka krona	27,508	27,483
švicarski frank	1,6463	1,6415
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	254,95	253,94
poljski zlot	3,7886	3,7815
kanadski dolar	1,4286	1,4360
avstralski dolar	1,6499	1,6565
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,3651	3,3265
slovaška krona	33,760	33,662
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7020	0,7020
malteška lira	0,4293	0,4293
islandska krona	89,75	88,74
turška lira	1,7526	1,7576
hrvaška kuna	7,3280	7,3285

Zadružna Kraška banka

14. septembra 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,4077	1,3788
britanski funt	0,6986	0,6825
švicarski frank	1,6680	1,6273
japonski jen	163,5080	155,5320
švedska krona	9,5038	9,0493
avstralski dolar	1,6896	1,6183
kanadski dolar	1,4625	1,4068
danska krona	7,5905	7,3046
norveška krona	8,0303	7,6386
madžarski florint	260,2885	247,5915
češka krona	28,17007	26,79592
slovaška krona	34,5035	32,8204
hrvaška kuna	7,51171	7,14528

CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Banca di Cividale

14. septembra 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,4084	1,3737
britanski funt	0,6970	0,6798
danska krona	7,561	7,374
kanadski dolar	1,4560	1,4202
japonski jen	162,20	158,20
švicarski frank	1,6707	1,6295
norveška krona	7,966	7,770
švedska krona	9,408	9,176
avstralski dolar	1,6758	1,6345
hrvaška kuna	7,57	7,03

Banca di Cividale
BANCAGRICOLA KMEČKA BANKA

Milanski borzni trg

14. septembra 2007

Indeks MIB 30: -0,74		
delnica	cena €	var. %
ALITALIA	0,8065	-1,65
ALLEANZA	9,28	-0,83
ATLANTIA	23,47	-0,42
BANCA ITALESE	13,9	-1,83
BANCO POPOLARE	16,88	-1,23
BPMS	4,375	-0,64
BPM	10,33	-2,02
CAPITALIA	6,485	-2,32
ENEL	7,69	-0,65
ENI	25,34	-0,47
FIAT	19,11	-0,07
FINMECCANICA	20,6	-1,20
GENERALI	29,84	+0,17
IFIL	6,86	-0,29
INTESA	5,285	-0,30
LOTTOMATICA	24,6	-4,02
LUXOTTICA	24,48	-1,61
MEDIASET	7,575	-0,26
MEDIOBANCA	14,96	-0,59
MEDIOLANUM	5,115	-1,90
PARMALAT	2,54	+0,79
PIRELLI	0,84	+0,30
SAIPEM	28,9	+0,70
SNAM	4,43	-0,63
STMICROELEC	12,02	-0,56
TELECOM ITA	2,155	-0,51
TENARIS	16,66	-1,00
TERNA	2,55	-0,89
UBI BANCA	18,53	-2,06
UNICREDITO	5,815	-2,19

Podružnica Trst
ljubljanska banka
Nova ljubljanska banka d.d., ljubljana

TATRE - Na današnji dan pred šestimi desetletji začela veljati pariška mirovna pogodba

Osrednja državna proslava ob 60-letnici priključitve Primorske

Slavnostni govornik bo zunanji minister Dimitrij Rupel - V Sloveniji 15. september praznik od jeseni 2005

LJUBLJANA - Danes mineva šestdeset let od uveljavitve pariške mirovne pogodbe, ki je takratni Jugoslaviji in s tem tudi Sloveniji dodelila velik del Primorske. V spomin na ta dogodek V Sloveniji praznujejo dan vrnitve Primorske k matični domovini. Osrednja državna proslava dneva vrnitve Primorske k matični domovini bo danes na trgu v vasi Tatre. Slavnostni govornik bo zunanji minister Dimitrij Rupel, začela pa se bo ob 13. uri.

V zvezi s tem je zgodovinarica in preučevalka organizacije TIGR Mira Cencič za STA poudarila, da so se prizadevanja Primorcev za priključitev k matičnemu narodu začela že takoj ob italijanski vojaški zasedbi jeseni 1918. Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev (SHS) oziroma Kraljevina Jugoslavija je podpirala težnje in boj primorskih Slovencev za samoodločbo in priključitev Primorske in Istre k takratni Jugoslaviji, je pojasnila Cencičeva. Tako je jugoslovanska država gmotno podpirala tiskanje slovenskih knjig in drugo kulturno delovanje Primorcev, ki so uradno postali del Italije z rapalsko pogodbo leta 1920.

Po porazu glavne jugoslovanske zaveznice Francije proti nacistični Nemčiji spomladi 1940 je predvojna jugoslovanska oblast zaradi zblizanja z državami trojnega pakta odrekla pomoč tigrovcem in drugim privržencem odcepitve Primorske in Istre od Italije. "Začela so se celo preganjanja in zapiranja članov organizacije TIGR," je še povedala Cencičeva.

Zgodovinar in direktor Muzeja novejšje zgodovine Slovenije Jože Dežman meni, da težnje po priključitvi Primorske tedanji Jugoslaviji "niso bile pogruntavščne komunistične partije". Obenem pa partizanskemu gibanju priznava zasluge za pridobitev Primorske, ki je zanj "epohalen dogodek v zgodovini Slovencev".

Zgodovinarica z Inštituta za novejšjo zgodovino Nevenka Troha pa je za STA pojasnila, da je po kapitulaciji Italije jeseni 1943 vojaško oblast na ozemlju Primorske in Istre prevzela nemška vojska. Nemci so del civilne uprave "zaradi taktičnih razlogov prepustili Slovincem", je povedala zgodovinarica. Tako so primorski Slovenci v narodnostno popolnoma slovenskih delih dobili slovenske župane. Lahko so tudi znova odpirali slovenske osnovne šole in tudi gimnazije. "V Trstu pa je civilna oblast ostala v rokah Italijanov," je dejala Trohova in dodala, da je ozemlje Primorske in Istre, na katerem je nacistična Nemčija oblikovala tako imenovano operacijsko cono Jadransko primorje, "pravno formalno ostalo del Italije".

Maja 1945 so Istro in vzhodne dele

s Slovenci naseljenega območja nekdanje Kraljevine Italije zasedle jugoslovanske partizanske sile, zahodni del Primorske pa enote zahodnih zaveznikov. Primorska je bila tako razdeljena na dve zasedbeni coni: cono A, ki jo je upravljala Zavezniška vojaška uprava in na cono B, ki jo je upravljala Vojaška uprava Jugoslovanske armade. Kmalu pa so mednarodni zavezniki Jugoslaviji kot državi, ki jo je Italija napadla, za njen prispevek v boju proti fašizmu in nacizmu priznali pravico, da priključi ozemlja, ki jih je z rapalsko pogodbo izgubila. Obveljal je francoski, t.i. kompromisni predlog, po katerem je pod Italijo prišla Benečija, Rezija, Gorica in Kanalska dolina, pod Jugoslavijo pa preostali del Primorske, Istra z Reko, vsi otoki in Zadar z okolico. Ta razmejitev je bila določena v Parizu 10. februarja 1947 s podpisom pariške mirovne pogodbe, ki je začela veljati 15. septembra istega leta. Širša okolica Trsta pa je postala nevtralna država Svobodno tržaško ozemlje (STO).

Glede povojne usode Trsta in Gorice Dežman meni, da je za izgubo Gorice kriva kar takratna Jugoslavija sama. Trsta pa po njegovih besedah nismo dobili zato, ker jugoslovanskih teženj po tem mestu ni podprla njena takratna zaveznica Sovjetska zveza.

Trohova pa meni, da je domneva o jugoslovanski krivdi za izgubo Gorice težko dokazljiva. "Vsako pogajanje je dajdam," je dejala in opozorila, da je "na območju, ki jih je Jugoslavija dobila s pariško mirovno pogodbo živelo okrog 150 do 200 tisoč Italijanov, torej je morala Jugoslavija nekaj tudi izgubiti". Zavezniki so namreč pri določanju meje gledali na Jugoslavijo kot celoto. Tako je zunaj slovenskih meja ostalo na desettisoče Slovencev, medtem ko je Hrvaška po drugi svetovni vojni dobila vsa nekdanja italijanska ozemlja, na katerih je živela hrvaška manjšina.

Status STO je postal vir napetosti med Jugoslavijo in Italijo. Oktobra 1954 sta obe državi v Londonu na pobudo mednarodnih zaveznikov sklenili memorandum o soglasju, s katerim je bila dokončno določena razmejitev, določena s pariško mirovno pogodbo: cona A STO se je dodelila Italiji, cona B pa Jugoslaviji. S priključitvijo cone B je Slovenija dobila svojo lastno obalo in tudi svoje lastno morje ter tudi neposreden izhod na odprto morje, ki ga ima še danes.

Praznik Dan vrnitve Primorske k matični domovini so poslanci državnega zbora izglasovali z novelo zakona o praznikih in dela prostih dnevih v RS jeseni 2005. (STA)

Mala vasica Tatre v Brkinih bo danes prizorišče osrednje državne proslave ob 60. obletnici priključitve Primorske matični domovini

EVROPSKA UNIJA - Po vstopu Slovenije v schengensko območje

Hrvati v Slovenijo še naprej samo z osebno izkaznico

BRUSELJ - Slovenija, Madžarska in Italija so v sodelovanju s Hrvaško dosegle dogovor, da bi lahko hrvaški državljani v te tri članice EU vstopali z osebnimi izkaznicami in posebnimi kartoni z osebnimi podatki, ki bi jih bilo treba žigosati ob vstopu v te države in izstopu iz njih, so sporočili viri v Bruslju. Ta rešitev je po oceni pravne službe Sveta EU v skladu s schengenskim pravnim redom, so včeraj potrdili viri pri Svetu EU v Bruslju.

V skladu z doseženim kompromisom treh članic unije in kandidatke Hrvaške bi morali hrvaški državljani ob prestopu slovenske, madžarske in italijanske meje poleg osebne izkaznice pokazati še poseben list papirja z osebnimi podatki - imenom, priimkom in številko osebne izkaznice, na katerem bi bil prostor za vstopne in izstopne žige. Takšna rešitev je v skladu s schengenskim pravnim redom, je

že ocenila pravna služba Sveta EU. Takšna rešitev ne bi bila presedan. "To ni prvič, da se je to zgodilo," so pojasnili. Podobna rešitev za prehajanje meje je bila dosežena v primeru Avstrije in Slovenije, ko je bila ta kandidatka za članstvo, ter v primeru Cipra in Malte, Švice, Lichtensteina in San Marina pa tudi Avstralije.

O tej kompromisni rešitvi bodo v torek predvidoma razpravljali notranji ministri držav članic unije na zasedanju v Bruslju. Pravna služba Sveta EU naj bi pisno potrdila, da je rešitev v skladu s schengenskim acquisom. Ministri naj ne bi sprejeli formalne odločitve, temveč naj bi le podali svoje mnenje o skladnosti kompromisa s schengenskim pravnim redom.

Osebne izkaznice s kartoni bi sicer zadostovale samo za vstop v omenjene tri države, v preostalih državah članicah EU pa bi hrvaš-

ki državljani svojo identiteto morali dokazovati s potnimi listi. Če bi torej hrvaškega državljana legitimiral francoski policist, bi moral pokazati potni list, sicer bi bil v državi nezakonito.

Po mnenju pravne službe Sveta EU bi tako z uveljavitvijo tega ukrepa Slovenija izpolnila določila schengenskega pravnega reda, ki za prestop zunanje meje EU zahteva potne liste, češ da je samo potne liste mogoče žigosati in s tem spremljati gibanje tretjih državljanov v EU. Upoštevanje schengenskega *acquisa* je sicer nujni pogoj za vstop v schengenski prostor brez nadzora na notranjih mejah držav članic Evropske unije.

V schengensko območje naj bi Slovenija in še osem novih članic po veljavnem časovnem načrtu vstopile konec decembra letos, z odpravo nadzora na kopenskih in morskimi mejah. (STA)

POLITBAROMETER - Septembrska raziskava javnega mnenja

Podpora vladi nekaj višja

Če bi Kučan s svojo stranko nastopil na volitvah v DZ, bi za to stranko glasovalo 32% volivcev

LJUBLJANA - Podpora vladi se je po septembrski javnomnenjski raziskavi Politbarometer v primerjavi z junjskim merjenjem zvišala za šest odstotnih točk. Vlado Janeza Janše tako podpira 42 odstotkov vprašanih, nepodpore sedanji vladi pa je izrazilo 50 odstotkov vprašanih, kar je za odstotno točko manj kot junija. Med strankami je glede na preference vprašanih na prvem mestu z 19 odstotki še vedno SD, z odstotkom manj pa ji sledi SDS. Na tretjem mestu je z osmimi odstotki LDS.

Podpora SD se je v primerjavi z junijem znižala za eno odstotno točko, delež tistih, ki so se opredelili za SDS pa je ostal enak. Največji skok sta zabeležili SNS in NSi. Za prvo so se ob meritvah marca in junija odločili trije odstotki vprašanih, NSi pa v primerjavi z junijem beleži štiri odstotke višjo podporo. Septembra je delež njenih preferentov šest odstoten.

Na tretje mesto se je glede na strankarske preference s osmimi odstotki uvrstila LDS in tako beleži odsotno točko manj kot ob junjskem merjenju. Delež preferentov se ni spremenil pri DeSUS in vztraja

pri enem odstotku. Za odstotno točko pa se je povečal pri SLS in znaša pet odstotkov. Neopredeljenih je bilo 32 odstotkov vprašanih, za katero izmed drugih strank pa bi glasovali štirje odstotki vprašanih.

Kar se tiče predsedniških kandidatov, bi v prvem krogu največ vprašanih glasovalo za Lojzeta Peterleta (32 odstotkov), sledi mu Danilo Türk (15 odstotkov), tretje mesto pa si delita Mitja Gaspari in Zmago Jelinčič, za katera bi se odločilo 13 odstotkov anketirancev. Zmagovalec drugega kroga bi bil po kombinacijah z vsemi naštetimi Peterle. V primeru soočenja s Türkcom bi za Peterleta glasovalo 44 odstotkov vprašanih (za Türka 34 odstotkov), v primeru, da bi se v drugem krogu soočil z Gasparijem, bi tega volilo 34 odstotkov vprašanih, Peterleta pa 47 odstotkov. Če bi se v drugi krog uvrstila Türk in Gaspari, bi glede na rezultate Politbarometra zmagal Gaspari. Zanj bi glasovalo 34 odstotke vprašanih, za Türka pa 32 odstotkov.

Ustanovitev nove politične stranke Zares podpira 42 odstotkov vprašanih,

kar je sedem odstotnih točk več kot junija. Če bi na volitvah v DZ s svojo stranko nastopil nekdanji predsednik Milan Kučan, bi za takšno stranko glasovalo 32 odstotkov vprašanih. Na izbiro 61 odstotkov anketirancev pa ustanovitev takšne stranke ne bi vplivala.

Velika večina (73 odstotkov) vprašanih meni, da ni primerno, da vlada leto dni pred koncem mandata sproža prodajo ključnih slovenskih podjetij. Tovrstno odločitev vlade podpira 15 odstotkov vprašanih. 60 odstotkov vprašanih je prepričanih, da je socialni položaj delavcev slabši kot pred tremi leti. Da so razmere slabše na področju zdravstva in korupcije, meni 46 odstotkov vprašanih.

Največ (58 odstotkov) anketirancev zaupa v evro in Banko Slovenije, najnižje pa je zaupanje v stranke (zaupa jim osem odstotkov vprašanih), v vlado in državni zbor pa zaupa 23 odstotkov vključenih v raziskavo. Z demokracijo je zadovoljnih 42 odstotkov vprašanih, kar je tri odstotke več kot junija, nezadovoljnih pa je 52 odstotkov vprašanih. (STA)

POLITIKA - Nezadovoljstvo DeSUS,

Zamenjava Marušiča izbila sodu dno

LJUBLJANA - Vodja poslanske skupine DeSUS Franc Žnidaršič je v izjavi za medije dejal, da bo DeSUS izstopil iz koalicije, če bo državni zbor sprejel novelo zakona o žrtvah vojnega nasilja, s katero se njegova stranka ne bo strinjala. Glede zamenjave državnega sekretarja na ministrstvu za zdravje Dorjana Marušiča pa je povedal, da njegova stranka pričakuje kot nadomestilo "pomembno visoko mesto v upravi kakšnega podjetja v večinski državni lasti". Žnidaršič je ocenil, da niso bili nikoli "dovolj upoštevanja vreden koalicijski partner". Zadnji dogodki z zamenjavo državnega sekretarja Marušiča pa so po njegovih besedah "izbili sodu dno".

Na ministrstvu za zdravje so pojasnili, da je s prenehanjem mandata ministra Andreja Bručana hkrati prenehala tudi Marušičeva funkcija. Ministrstvo je poudarilo, da ima vsak minister pravico, da si samostojno izbira najožje sodelavce.

Vodja poslanske skupine je ob tem izpostavil, da je Anton Rous še vedno državni sekretar v kabinetu predsednika, čeprav ga DeSUS že dolgo časa ne podpira več.

Žnidaršič je bil kritičen tudi do delovanja Kapitalske družbe (KAD). Po njegovem mnenju bi ga morali najprej "vrniti v lastništvo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje", nato pa na javnem razpisu "izbrati neodvisne managerje, ki bi ga vodili". Ob tem je zanikal, da želi njegova stranka mesto predsednika uprave KAD.

Vodja poslanske skupine DeSUS je tudi poudaril, da s strani koalicije pričakujejo "realizacijo, ne pa zgolj obljube". V nasprotnem primeru bodo izstopili iz koalicije. DeSUS je včeraj vodji poslanske skupine SDS Jožetu Tanku poslal svoj predlog spremembe šestega člena zakona o žrtvah vojnega nasilja. V njem stranka predlaga, da status žrtve vojnega nasilja ali pravic po tem zakonu ne more pridobiti oseba, za katero lahko kdorkoli dokaže, da je prostovoljno sodelovala z okupatorji v škodo prebivalstva in pripadnikov osvobodilnega gibanja ali pa je pripadala oboroženim enotam, ki so sodelovale z okupatorji. (STA)

POMORSKA EKONOMIJA - Posvet v obnovljenih prostorih poslopja na IV. pomolu

Prihodnost tržaškega pristanišča je na vzhodu in v sodelovanju s Koprom

Boniciolli: Nujno je rešiti problematiko starega pristanišča - Uckmar: Trst je v zamudi - De Piccoli: Bistven nov pristop

Po razširitvi Evropske unije na vzhod so se odprli novi trgi in torej nove priložnosti, ki jih je treba znati izkoristiti, in to čimprej. Za razvoj Trsta in sploh severnega Jadrana so v tem smislu nujne sinergije in gre še zlasti krepiti sodelovanje med tržaškim in koprskim pristaniščem, toda poglavitno je izboljšanje krajevne infrastrukture oziroma železniških povezav. Temeljno je vsekakor rešiti voz- zel tržaškega starega pristanišča oz. prostocarinske cone, za kar mora v prvi vrsti ukrepati italijanska vlada.

To je naglasil predsednik Pristaniške oblasti Claudio Boniciolli na celodnevem posvetu o pomorskem gospodarstvu, o njegovih nacionalnih in mednarodnih perspektivah, o morsk- skih avtocestah in logistiki, pred- vsem pa o pomenu pomorskega go- spodarstva za strateški razvoj Trsta, ki je bil včeraj v prenovljenem nekda- njem skladišču na četrtem pomolu v starem pristanišču. Posvet je v bistvu krstil zgradbo, ki bo zaenkrat name- njena seminarjem in kongresom, če- prav naj bi v prihodnosti v očeh Pri- staniške oblasti postala potniška pos- taja.

Naša prihodnost je namreč na vzhodu, je dodal Boniciolli in pouda- ril, da je poglobljen dialog med vsemi dejavniki. Udeleženci posveta so z njim soglašali in še zlasti je njegove besede podkrepil transportni podmi- nister Cesare De Piccoli. Po njegovem mnenju je namreč za razvoj pomor- ske ekonomije nujen nov politični, kulturni in podjetniški pristop. Infra- struktura ni dovolj, je dejal, k razvo- ju morajo prispevati vsi: ladja in njen tovor so pač le kamenček v mozaiku, pri sestavljanju katerega morajo biti udeleženi tudi strokovnjaki s komer- cialnega in pravnega področja ter svetovalci nasploh. De Piccoli je tudi odgovoril na Boniciollijevo zahtevo, in sicer da mora vlada izvajati zakon 84 iz leta 1994, ki določa delovanje pro- stocarinskih con. Vlada trenutno pro- učuje, ali spremeniti zakon ali izdelati novega, je povedal podminister. So- deč po besedah ekonomista Victorja Uckmarja je to neobhodno potrebno, ker je Trst v hudi zamudi. Prostoca-

rinska območja se niso razvila še zlas- ti zaradi pomanjkanja podjetnikov, ki bi znali vlagati in koristiti davčne in druge olajšave, je povedal. Evropska unija medtem danes celo predvideva mestne prostocarinske cone. Franci- ja jih je ustanovila že leta 2004, Itali- ja še nič. Že res, da je v finančnem za- konu ustrezen seznam mest, od Paler- ma in Catanie do Caserte, Neaplja, Brindisija in Taranta. Toda Trst je izo- stal, pa čeprav razpolaga z ustreznimi značilnostmi, je naglasil Uckmar.

Do soočanja med predsednikom Pristaniške oblasti in predstavnikom vlade je prišlo v dvorani, polni izve- dencev v tem sektorju. Posvet je na- mreč priredil ACB Group, ki združuje strokovnjake s komercialnega in pravnega področja, univerzitetne do- cente in podjetniške izvedence. Cilj te- ga združenja z 800 člani iz 60 profe- sionalnih pisarn je ponujati pomoč in svetovanje podjetjem, ki delujejo na pomorskem področju. In prav na slednje se je obrnil Boniciolli za po- moč pri načrtu za premestitev dela pristanišča na tovarno postajališče pri Fernetičih, kar bi rešilo dober del te- žav, ki zaznamujejo infrastrukturo in na pristanišče vezane dejavnosti (in kar so med drugim na slovenski str- ni že storili).

Na posvetu je posegla vrsta stro- kovnjakov in uglednih gostov, ki so govorili v sklopu treh specifičnih okroglih miz, od katerih sta bili prvi dve dopoldne in tretja popoldne. Pr- va okrogla miza je bila namenjena perspektivam, ki jih pomorska ekono- mija ponuja na državni in mednarod- ni ravni. Razpravo je uvedel predse- dnik združenja Confitarma Nicola Coc- cia, med ostalimi pa so posegli Uck- mar, predsednik Fincantieri Corrado Antonini, predsednik Pristaniške obla- sti iz Benetk Giancarlo Zacchello in predsednik Assoporti (ki združuje 24 pristaniških oblasti) Francesco Nerli. Drugi del je bil posvečen mor- skim avtocestam in so posegli med drugim predsednik genovske Prista- niške oblasti Giovanni Novi, termina- list v Ravenni Giuseppe Poggiali in di- rektor urada ICE v Budimpešti Ales- sio Ponz De Leon Pisani. Na tretji

Boniciolli na včerajšnjem posvetu

KROMA

okrogli mizi je bil govor o turizmu in navtiki ter o morju kot možnost za od- mevne športne prireditve, udeležila pa sta se ga tudi deželni odbornik FJK Roberto Cosolini in vodja vladnega re- sorja za turizem Monakovega Gian- Marco Albani.

Med mnogimi temami na dnev- nem redu je vsekakor prišla do izra- za nuja po sodelovanju s koprskim pristaniščem oz. oblastmi z onstran meje, še posebno po nedavnem obis- ku ministrskega predsednika Roma- na Prodiya v Sloveniji. Poudarek je bil tudi na potrebi po gradnji železniške proge (gre za šest kilometrov), ki bi povezovala tržaško in koprsko prista- nišče. S tem je soglašal De Piccoli, to je poudarila tudi pokrajinska pred- sednica Maria Teresa Bassa Poropat, ki je že po uvodnem pozdravu občin- skega odbornika Maurizia Buccija na- glasila pomen dogovora za ustano- vitev lahke železnice, ki so ga pred ne- davnim sklenile Pokrajina, ustanova za tržaško industrijsko cono Ezit in

Pristaniška oblast. Njen cilj je po eni strani ponovno ovrednotiti že obsto- ječo infrastrukturo in po drugi pri- spevati k razvijanju pristaniških de- javnosti. Lahka železnica naj bi v pri- hodnosti bila del deželne železnice, ki bo povezovala Ronke s Koprom (ta- ko za osebe kot za tovore). Predse- dnik Tržaške trgovinske zbornice An- tonio Paoletti se je nato zavzel za ustanovitev navtičnega področja, ki bi poleg proizvodov nudil tudi storitve. Na to se je popoldne odzval Cosoli- ni in poudaril, da deželna vlada spod- buja navtični sektor, vezan na razis- kovanje in inovacijo. Sploh pa ladje- delniški in navtični sektor v Furlani- ji-Juljski krajini dobro krmarita in imata izredne razvojne možnosti. Zato namerava Dežela FJK v kratkem uradno ustanoviti tehnološki ladje- delniško-navtični grozd s ciljem ov- rednotenja zelo zelo aktivnih dejav- nikov, kot sta pač navtika in tržno us- merjeno raziskovanje.

Aljoša Gašperlin

OB ROBU Uckmar je nekoč bil... Uckmar

Znani ekonomist Victor Uckmar je po rodu z Goriškega in je bil njegov izvirni priimek Uk- mar. To je potrdil sam Uckmar ob robu posveta. Njegov praded se je namreč pisal Uckmar in je bil z Go- riškega. Ko se je nekega dne pre- selil v notranjo Italijo, so ga v no- vem kraju zabeležili kot Uckmar. Protestiral je in zahteval, da zapi- šejo črko k. Marljivi pristojni funkcionar je to storil, toda ni nadomestil črke c s črko k, ampak je črko k enostavno dodal. Go- spod Uckmar in njegovi potomci so tako postali... Uckmar. (ag)

V UL. VON BRUCK - Spet gorelo pri podjetju Sertubi

Ogenj verjetno podtaknjen

Plameni so razdejali streho starega poslopja, ki je le delno služilo za skladišče - Gorelo je tudi maja in aprila letos, tudi tedaj naj bi bil požar podtaknjen

Od strehe so ostali samo požgani trami, nekatere so morali iz previdnosti odstraniti

KROMA

Natančen vzrok požara morajo še ugo- tovitvi, vendar sumijo, da je bil ogenj podtak- njen. Izbruhnil je namreč v zapuščenem po- sloppju, v katerem ni priključena električna na- peljava, tako da o kratkem stiku ali čem po- dobnem ni mogoče govoriti. Sedaj se s prime- rom ukvarjajo karabinjerji in policija, ki so skupaj z gasilci prišli navsezgodaj v tovarno Sertubi v Ul. Von Bruck, v novem pristanišču, kjer je ogenj zajel in tudi razdejal streho sta- rega poslopja, ki ga podjetje uporablja kot skladišče, pa še to ne v celoti, poslučuje se na- mreč le enega od dveh nadstropij, kjer ima spravljen les.

S plameni so se gasilci spoprijeli že ob 5. uri. Ogenj je izbruhnil v zgornjem delu že pre- ko sto let stare in razmeroma velike stavbe (vsako nadstropje meri okrog 500 kvadratnih metrov). Gorela je lesena streha in dim se je začel valiti daleč naokrog. Ognja so se lotile tri ekipe gasilcev in ga ukrotile šele čez čas, na- kar so poskrbele še za odstranitev nihajočih tramov, ki so jih plameni precej načeli.

Škodo včeraj niso še ocenili, vendar so poudarili, da da ni bil nihče ranjen, kar je naj- važnejše. Poleg tega tudi nise bile poškodovane

naprave, ki jih uporabljajo pri proizvod- nji, kot tudi ne proizvodni materiali.

V obratu, ki proizvaja kovinske cevi iz že- leza iz bližnje škedenjske železarnice, je bilo doslej že nekaj podobnih, a ne tako hudih požarov, ki so bili verjetno podtaknjeni. Maja letos je ogenj zajel lesene trame v opuščeni hali, gasilci so te- daj kmalu opravili svoje delo. Tudi požar, ki je iz- bruhnil mesec dni prej, naj bi bil podtaknjen, te- daj se je vnel kup lesa in raznih odpadkov, na zu- nanji strani skladišča podjetja. Gasilci so se tedaj znašli pred pravim ognjenim zidom in zadušlji- vim dimom, tako da so si morali nadeti maske, nakar so se z več strani lotili ognja.

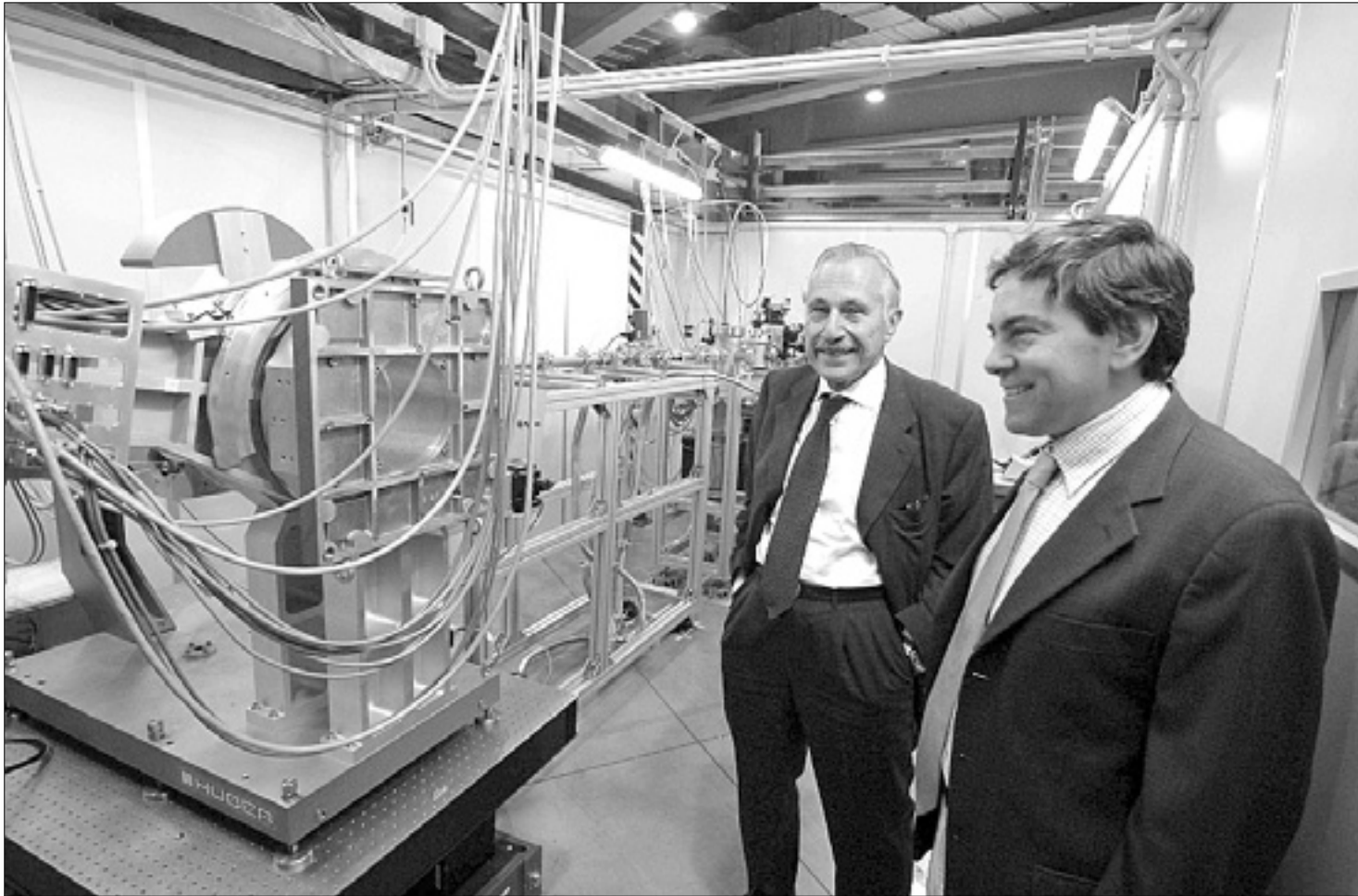
Nasploh je bilo doslej pri Sertubiju že pre- cej požarov. Marca letos so plameni izbruhnili v oddelku za barvanje. V bolnišnico so odpelja- li štiri osebe, vendar bolj iz previdnosti kot iz po- trebe, ker so se znašle v dimu in so morali kon- trolirati njihovo zdravstveno stanje. V oddelku za barvanje je gorelo tudi novembra 2003, vne- li so se zaščitni panoji, ki jih sami uslužbenci ni- so utegnili pogasiti. Prihitei so gasilci z dvema ekipama, ki sta bili na delu dobro uro. Tedaj so pravili, da je bil to že četrti požar v istem od- delku v letih 2003 in 2002.

ZNANOST - Skupen projekt konzorcija Sincrotrone Trieste in Univerze v Trentu

V sinhrotronu nova naprava za proučevanje nanomaterialov

Laboratorij uporaben na raznih področjih - Sinhrotron Elettra šteje sedaj 23 svetlobnih linij

Zadovoljstvo nad novo pridobitvijo bazovskega sinhrotrona

KROMA

Bazovski sinhrotron je bogatejši za en laboratorij, saj so včeraj predstavili napravo za proučevanje materialov v raziskovalne in industrijske namene. Laboratorij z imenom MCX bo namenjen proučevanju vsakovrstnih nanomaterialov, se pravi prašnih delcev katerega koli materiala, ki jih merimo v nanometrih. Novost naj bi pritegnila pozornost industrijskih obratov, uporabna pa je na mnogih drugih področjih, kot so gradbeništvo (npr. pri določanju stopnje razpadanja stavb), elektronika, metalurgija, biologija, mineralogija, geologija itd.

Laboratorij je rezultat triletnega skupnega prizadevanja konzorcija Sincrotrone Trieste, ki upravlja laboratorij Elettra, Univerze v Trentu in Državnega instituta za znanost in tehnologijo materialov (-INSTM s sedežem v Firencih). Stroški so znašali skoraj milijon evrov: od tega je tržaški konzorcij prispeval 500 tisoč evrov, 200 tisoč evrov je nabrala Univerza v Trentu s pomočjo instituta INSTM ter Ministrstva za univerzo in raziskovanje, dodatnih 250 tisoč evrov pa je prišlo z blagajne Sklada za Trst.

MCX je 23. svetlobna linija (oz. raziskovalna struktura, ki izkorišča radiacije sinhrotrona) v sklopu naprave Elettra. Na določeni točki sinhrotronovega obroča, znotraj katerega krožijo elektroni s pospešeno hitrostjo, je postavljen magnet (Bending Magnet ali Mini-Wiggler), ki usmeri curek rentgenskih žarkov v 30 metrov

dolgo cev. Žarek potuje skozi razne aparature (valjasto zrcalo, sistem dvojnih kristalov, upognjeno valjasto zrcalo) in sklene svojo pot na plošči goniometra, kjer so postavljeni delci materiala - predmet proučevanja. Tehnika difrakcije nato omogoči, da z opazovanjem svetlobe, ki se z delca odbija v razne smeri, določimo značilnosti, napake, notranjo strukturo in kemijsko kompozicijo materiala samega. Ob tem bo mogoče simulirati okolje z visokim zračnim tlakom ali visoko temperaturo in meriti vzdržljivost materialov.

Med otvoritvijo, katere se je udeležil tudi rektor Univerze v Trentu Davide Bassi, je bil predsednik konzorcija Sincrotrone Trieste Carlo Rizzuto vidno zadovoljen. »Naši strukturi smo končno dodali multidisciplinarno linijo, ki zanima širok spekter uporabnikov. Doslej smo se v Trstu ukvarjali z zelo specifičnimi zadevami« je povedal. Na vprašanje, ali imajo že stike z bodočimi uporabniki, je odgovoril, da imata univerza v Trentu in institut INSTM tesne stike s svetom industrije. Dejal je še, da tehnološke izboljšave zagotavljajo tržaskemu sinhrotronu konkurenčnost na mednarodnem nivoju. Medtem se v neposredni bližini nadaljuje gradnja v okviru ambicioznega projekta Fermi. Šlo bo za visokotehnološko napravo, ki bo ravno tako delovala z rentgenskimi in UV žarki, uporabljala pa bo laserje Free Electron. (af)

ZNANOST - Na raketi Sojuz »Kraška« naprava poletela v vesolje

Biosenzor izdelali v AREA Science Parku

Včeraj je iz kazahstanskega oporišča Bajkonur poletel v vesolje raketoplan Sojuz, ki ima s sabo tudi napravo izdelano v Trstu. Gre za optični biosenzor PhotoII-M3, ki so ga sestavili v AREA Science Parku, točneje v centru za vesoljsko optiko CARSO (Center for Advanced Research in Space Optics and Optimization). Aparat meri fiziološke aktivnosti in zaznava kopičenje antioksidacijskih snovi v organizmih. Namen vesoljskega projekta je zbirati organizme, bakterije in njim podobne, ki lahko proizvajajo biološko aktivne snovi in vplivajo na staranje. Morebitni pozitivni rezultati bi koristili raziskavam iz biotehnologije in biološkega inženirstva, ki jih aplicirajo na farmacevtskem področju. Ekipo, ki je sestavila biosenzor, je vodil inž. Paolo Trampus, poiskus pa sodi v širši projekt MoMa, katerega cilj je izboljšati kakovost življenja ostarelih oseb s pomočjo raziskovanja vesolja.

GASILCI - Na Velikem trgu praznik italijanskih, slovenskih in avstrijskih gasilcev

Razstavi vozil in skupna gasilska vaja

Danes bo od 17. dalje osrednji del programa - Gostje iz Slovenije in Avstrije na obisku na tržaškem županstvu

Prizor z včerajšnje generalke pred današnjo skupno vajo gasilcev iz treh držav

KROMA

Godba Viktor Parma nočoj na Opčinah

Godbeno društvo Viktor Parma iz Trebč bo imelo danes koncert na dvorišču rajonskega sveta za vzhodni Kras na Opčinah. Godba bo izvajala skladbe domačih in mednarodnih skladateljev. Koncert ob 20. uri prireja rajonski svet za vzhodni Kras.

Večer tanga v Tergesteu

V kavarni Tergesteo bo drevi večer argentinskega tanga. Voditelj Giorgio Gaburro bo ob 21.30 predstavil nove tečaje tanga, ki bodo stekli oktobra na sedežu društva La tana dell'anima. Ob 23. uri pa bo koncert, posvečen tangu in milongi. Violinist Alessandro Simonetto in pianist Giorgio Marega bosta izvajala skladbe Astorja Piazzolle in drugih skladateljev tovrstne glasbe.

Rastline v loncu (in na krožniku...)

V botaničnem vrtu Carsiana v zgoiški občini se nadaljujevo vodeni nedeljski obiski na temo Rastline v loncu. Jutrišnja vodena obiska bosta ob 16. in 17. uri. Obiskovalci bodo izvedeli za značilnosti nekaterih kraških rastlin in recepte za njihovo »gastronomsko uporabo«. Pri pobudi sodelujejo nekatere kraške gostilne in restavracije. Gostilna Guštin in Vinoteka v Zgoniku, Društvena gostilna v Gabrovcu, restavracija Križman v Repnu, gostilna La Lampara v Križu in gostilna Sardoč v Prečniku bodo ponujale jedilnike s temi »rastlinskimi specialitetami«. Pri pobudi tržaške pokrajine in združenja Radovedni po naravi sodeluje gostinska sekcija Slovenskega deželnega gospodarskega združenja.

Znanstveni imaginarij za najmlajše

Znanstveni imaginarij bo jutri odprt od 10. do 20. ure. V treh sekcijah bodo na ogled znanstveni laboratorij, namenjeni dvema starostnima stopnjama: otrokom od 4. do 7. leta starosti in otrokom od 8. do 11. leta starosti. Najmlajši bodo »ustvarili« vegetalne odtise, starejši pa kalke fosilov.

Predstavitve zbirke Dogodivščine družine Talpa

Zalozba Mladika in Študijski center Melanie Klein vabita v ponedeljek, 17. septembra, ob 17.30, na predstavitev zbirke Dogodivščine družine Talpa – Le avventure della famiglia Talpa, igrivih zvezkov za slovenski jezik, namenjenim otrokom. Predstavitve bo na sedežu ŠC Melanie Klein v Ulici Cicerone 8 (3. nadstropje).

Trobentar v ponedeljek na glasbenem septembru

V ponedeljek, 17. septembra, se bo v katedrali sv. Justa nadaljevala 30. revija glasbenega septembra. Nastopil bo trobentar Mauro Franc, ki bo ob orgelski spremljavi Francoisa Gadboisa izvajal skladbe Tartinija, Bacha, Albinonija, Boelmana in Sofianopula.

Urad za stike z javnostjo zaprt

Tržaška občina obvešča, da bo urad za stike z javnostjo zaprt od ponedeljka, 17. septembra, do petka, 21. septembra, zaradi prenovitvenih del.

Škropiti proti oljni muhi

Pokrajinska fitosanitarna služba je včeraj v teku monitoraže ugotovila nevarnost oljne muhe zlasti za sorto belica. Zato svetuje takojšnje škropljenje z dimetoatom.

OPČINE - Rajonska svetnika na vzhodnem Krasu

Koren in Monteleonejeva kritična do Dipiazzove uprave

Svetnik Levih demokratov in svetnica Marjetice sta se obregnila ob »seznam opravljenih del na Krasu«

Celostranski oglas o opravljenih javnih delih v obeh kraških rajonih tržaške občine, ki ga je (samo) v krajevnem italijanskem dnevniku dal objaviti tržaški župan Roberto Dipiazza, je v preteklih dneh dvignil na vzhodnem in zahodnem Krasu precej polemičnega prahu. Ob njega so se kritično obregnili nekateri udeleženci vaških sestankov za sklic referenduma o novi »kraški občini«, pa tudi nekdanji odbornik za javna dela v Illyjevi občinski upravi Fortuna Drossi je imel o seznamu marsikaj povedati. Med omenjenimi javnimi deli, s katerimi se je bil pohvalil župan Dipiazza, je prepoznal številne posege, ki jih je bil sam zasnoval in poiskal finančno kritje zanje. Nekateri je tudi privedel tako rekoč do konca, da se je moral župan Dipiazza le toliko potruditi, da je ob uradnem odprtju prerezal trikolorni trak, kot ga je spomnil sam Fortuna Drossi.

Včeraj sta se o »Dipiazzovih javnih delih na Krasu« izkašljala načelnik Levih demokratov v vzhodnokraškem rajonskem svetu Uroš Koren in svetnica Marjetice (in svetnica v pokrajinskem svetu) Maria Monteleone.

Koren je - v brk Dipiazzovi samohvali o v preteklosti izvedenih posegih - opozoril, da »v vsebinskem poglavju tržaškega občinskega triletnega programa o Krasu skoraj ni govora o pozornosti do kraškega ozemlja.« Gre za ozemlje z ogromnim kulturnim in naravnim bogastvom, ki bi zaradi svojih značilnosti in potenciala vredno posebne pozornosti in investicij na podlagi dolgoročnih načrtov z ozirom na nov evropski scenarij, ki se tej stvarnosti ponuja, je ugotovil predstavnik Levih demokratov.

V občinskem triletnem načrtu praktično ni sledu o

javnih delih, ki jih to ozemlje že leta zahteva za svoj razvoj, pa čeprav so posamezne strukture in storitve potrebne korenitejših posegov. Koren je izrecno omenil, da se problem kanalizacije na Opčinah vleče že leta v nedogled. Šolska poslopja, predvsem, a ne samo slovenska, ne odgovarjajo več današnjemu povpraševanju, zdravstvene storitve so nepopolne. »Namesto vsega tega pa smo priča pospešeni in nesmotrni urbanizaciji, ki sistematično izničuje družbene značilnosti krških vasi, ustvarja nesprejemljive težave v prometu - dovolj je pomisliti na prometno godljo na Opčinah in v Bazovici - ter postopoma siromaši oko-

Nekdanja, sedaj zapuščena vojašnica pri Banih (detajl)

KROMA

lje in kakovost življenja. Te argumente je med drugim tudi sedanji rajonski svet jasno izpostavil v seznamu potrebnih javnih del, ne da bi dobil odgovora občinskih upraviteljev,« je ugotovil načelnik svetniške skupine Levih demokratov v vzhodnokraškem rajonskem svetu Uroš Koren.

Njegova rajonska kolegica iz vrst Marjetice Monteleonejeva je pokukala v preteklost in spomnila, kako so potekale zadeve na Krasu v času Illyjeve levosredinske občinske uprave. »Telefonski pogovor med mano, takratnim predsednikom rajonskega sveta Zoranom Sosičem in takratnim predsednikom tržaškega občinskega sveta Ettorejem Rosatom je bil ob koncu Illyjevega mandata dovolj, da se je osnovalo spis javnih del za Opčine in

vprašalo financiranje na podlagi sredstev, ki jih je zagotavljal Cilj 2.«

Dela so bila takrat namenjena rekreacijskemu središču, zelenemu parku z igriščem za otroke na območju Mandrije, Napoleonski cesti (za del, ki je bil v pristojnosti vzhodnokraškega rajona), jaslim na Selivcu. »vse to je Dipiazzova uprava tudi zares dokončala in s tem ugodila našim potrebam, žal pa je bilo to tudi vse: drugih del, ki bi zagotavljala razvojno politiko v našem prostoru, enostavno ni. To je bil tudi povod negodovanju kraških občanov,« je ocenila svetnica Marjetice, in nakazala, kakšno je bilo nadaljevanje: »Veliko del, ki jih je župan Dipiazza vpisal v svoj proračun med prvo mandatno dobo, je enostavno izginito ali je bilo odloženih na neznan da-

tum.« Obtožbo je podkrepila z nekaterimi neizpodbitnimi primeri, ki jih ima prebivalstvo vzhodnega Krasa vsak dan pred očmi. Tako je občinski odbor že pred leti zagotovil, da bo poskrbel za prenovo že dalj časa zapuščene vojašnice pri Banih, a tega ni storil in struktura, ki bi lahko služila krajevnim društvom in organizacijam, vse bolj propada. Podobno neizpolnjena je prenova trga Brdina na Opčinah. Italijanska osnovna šola Carlo Lona že leta zama zama čaka na izredna dela, podobno kot poslopje slovenske nižje srednje šole Srečka Kosovela in italijanske srednje šole Muzio de Tommasini v Bazoviški ulici na Opčinah, ki je potrebno korenite obnove. V tem šolskem poslopju so sicer le delno zamenjali okenske okvire, kar pa je bil le obliž za stavbo, ki počasi propada.

Negotovanja obeh rajonskih svetnikov na vzhodnem Krasu so se pridružila kritičnim ocenam o (ne)delovanju tržaške občinske uprave v kraških rajonih, ki jih je bilo v prejšnjih dneh na pretek slišati na prvih treh vaških sestankih. Sinoči je bil na vrsti četrti, in sicer na Proseku. Vaška srečanja se bodo nadaljevala prihodnji teden, v ponedeljek bo na vrsti Bazovica.

UROŠ KOREN

MARIA MONTELEONE

BARKOVLJE - Območje pri Rumeni hiši

Furlanska cesta danes in jutri zaprta

Na območju bodo sestavili dva žerjava za gradnjo nasipa in novega ovinka - Avtobusi bodo vozili po Opčinah

Furlanska cesta bo danes in jutri zaprta za promet. Zaprt bo odsek pri Rumeni hiši, kjer izvedenci deželne civilne zaščite gradijo nasip za nov ovinek, s katerim bodo odstranjene geološke težave, ki jih je novembra lani sprožil usad.

Zaprtje ceste je potrebno, ker morajo delavci sestaviti dva velika žerjava, ki bosta služila pri gradnji nasipa, novega ovinka in parkirišča ob njem. Ogrodje žerjavov so včeraj že pripeljali na gradbišče. Prehod bo dovoljen le rešilec in policijskim avtomobilom ter vozilom stanovalcev.

Zaradi zaprtja ceste bo prevozno podjetje Trieste trasporti spremenilo progo avtobusov št. 42, 44 in 46. Ti bodo s Proseka vozili po Naselju sv. Nazarija do križišča pri zgornji obrtni ceni, nato po nekdanji Trbiški cesti do krožišča na Opčinah in po Novi cesti za Opčine navzdol do Ul. Severo in Oberdankovega trga. Nazaj bodo vozili po isti poti. Urniki voženj bodo nespremenjeni.

Ogrodje žerjava, ki ga bodo danes in jutri sestavili na Furlanski cesti

KROMA

TRST

S kuhinjskim nožem napadel ženski

Dvakrat jo je zabodel, enkrat jo je oplazil v spodnji del trebuha, drugič naravnost v prsi. Ženski pa je življenje rešila prsna proteza, sicer bi se ji kuhinjski nož verjetno zaril v srce.

Osemdesetletno Mario Dancich je včeraj napadel 84-letni Luigi Marin. Oba prebivata v poslopju v Ul. Boito, krajši ulici, ki teče vzporedno z Ul. Puccini, nedaleč od Sv. Ane.

Dancicheva je bila na stopnicah, zapletla se je v pogovor z neko sosedo. Naenkrat so se odprla vrata in se je prikazal Luigi Marin, z velikim kuhinjskim nožem v roki. Pognal se je proti ženskama, nobenega dvoma ni bilo, da se ne šali. Pobegnili sta iz hiše, vendar je Dancicheva v vrtu padla in pobesneli Marin jo je dohitel ter dvakrat ali morda tudi trikrat zamahnil proti njej, enkrat prav blizu srca, ob prsni protezi pa je rezilo zdrknilo ob stra. Čeprav so jo v bolnišnico sprejeli s pridržano prognozo, naj ne bi bila v življenjski nevarnosti.

Nasilneža je zadržal eden od sosedov, ki je tudi poklical policijo. Agentom se sploh ni upiral, odpeljali so ga v koronejski zapor, dolžijo ga poskusa umora. Med zaslišanjem naj bi trdil, da je ženski napadel, češ da sta ga opravljal. Sedaj bo o njegovi nadaljnji usodi odločal sodnik za predhodne preiskave.

Umrl snemalec

TV postaje Telequattro

Na španskem otoku Minorca, ki se nahaja v Sredozemskem morju, je izgubil življenje 54-letni Franco Pilat, snemalec zasebne televizijske postaje Telequattro. Morje je bilo precej razburkano in ko je opazil nekega potapljača v težavah, mu je brez pomišljanja priskočil na pomoč. Človekoljubno gesto pa je plačal z življenjem, zaradi prevelikega napora naj bi mu srce odpovedalo. Oba sta ostala v morju, Pilatovo truplo so na kopno potegnili predvčerajšnjim, truplo potapljača pa šele včeraj.

UNIVERZA

Začenja se tečaj »Ženske, politika in institucije«

Po izrednem uspehu, ki ga je v preteklih letih požel univerzitetni diplomski tečaj z naslovom »Ženske, politika in institucije«, ga tržaška univerza ponuja tudi letos. Tečaj, ki je izrecno namenjen ženskam z višješolsko izobrazbo in želi spodbujati vključevanje nežnega spola v politične kroge, se bo uradno začel danes ob 9. uri v veliki dvorani v stavbi H3 na glavnem sedežu tržaške univerze (na Trgu Evropa), kjer bodo udeleženkam izrekli dobrodoščilo rektor Francesco peroni, predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat, deželna svetnica Grazia Vendrame, predsednica deželnega združenja za enake možnosti Renata Brovedani, tržiška podžupanja Silvia Altran in predsednica združenja za enake možnosti v sklopu tržaške univerze Flavia Di Mora. Od razpoložljivih 120 mest, je 100 namenjenih univerzitetnim študentkam in ženskam z višješolsko izobrazbo, ostalih 20 pa je ženskam, ki so opravljale institucionalne funkcije oz. delovale v sklopu javnih uprav.

OPČINE - Fotografska razstava v Prosvetnem domu

Kras in širše primorsko območje v burnih letih po drugi svetovni vojni

Razstava je vzbudila veliko zanimanje

KROMA

Sodeč po obisku otvoritve razstave z naslovom Kras, Istra, Posočje: podobe, krajine, vtisi, ki je v četrtek stekla v Prosvetnem domu na Opčinah, lahko trdimo, da v zadnjem času zanimanje za fotografijo v Trstu precej narašča. Openška razstava namreč poteka v sklopu širše zastavljene projekta Triestefotografia, postavili pa so jo v prostorih SKD Tabor, ki je že drugo leto zapored z veseljem pristopilo k tej pobudi.

Tema razstave je seveda tesno povezana s krajevno stvarnostjo, saj je na panojih moč videti podobe Krasa in širše Primorske v času med koncem druge svetovne vojne in podpisom pariške mirovne pogodbe leta 1947. Zgodovinski pregled dogodkov, ki so se na našem območju zgodili v času po maju 1945, je podala zgodovinarica Metka Gombač, ki je poudarila pomembno vlogo, ki jo je tedaj odigral tržaški umetnik Lojze Spacal. Spacala sicer poznamo kot grafika, tokrat pa se nam predstavlja v nekoliko drugačni podobi. Umetnik se je namreč v tistih prelomnih časih odločil, da bo svoje sposobnosti dal na razpolago boju za slovensko stvar na Primorskem. Pokrajinski narodno osvobodilni odbor je po koncu vojne sklenil, da pred mirovno konferenco v Parizu pripravi vso potrebno dokumentacijo, s katero bi dokazali, da Primorska pripada Sloveniji oz. Jugoslaviji. Zbrala se je trojka, in sicer umetnik Lojze Spacal, fotograf Marijan Pfai-

fer in kulturni aktivist Ludvik Zorzut, ki so jeseni 1945 prehodili Primorsko in na fotografski film ujeli utrinke iz vsakdanjega življenja tukajšnjih ljudi.

O sami postavitvi in vsebini razstave je spregovoril Andrej Furlan, ki je v začetku svojega posega poudaril, da brez pozhrtvovalnosti navdušencev SKD Tabor postavitev razstave sploh ne bi bila mogoča. Originalna zbirka vsebuje nad stošestdeset fotografij, od katerih je na ogled dobra šestdesetina. Žal pisanih virov o fotografijah ni, zato je kuratorjem določanje njihovega avtorstva in lokacij delo precej preglavic. Po motiviki in kompoziciji lahko sicer sklepamo, da je ene fotografije posnel Spacal, druge pa Pfai-fer. Kuratorji pa bodo seveda veseli vsake pomoči pri določanju natančne lokacije nekaterih posnetkov.

V imenu organizatorjev letošnje izvedbe Triestefotografia je obiskovalce pozdravila Isabella Bembo, ki se je obenem zahvalila vsem sodelavcem, brez katerih izpeljava projekta ne bi bila mogoča. Triestefotografia letos poteka že tretje leto zapored, prireditev pa se nadvse uspešno razvija.

Razstava Kras, Istra, Posočje: podobe, krajine in vtisi bo v pritični dvorani Prosvetnega doma na Opčinah na ogled vsak delovnik od 17. do 20. ure. K njeni postavitvi je prispeval tudi rajonski svet za Vzhodni Kras.

Primož Sturman

SESLJAN - Nocoj od 18. ure dalje

Glasbeni spomin na priljubljenega Aleksandra Bogatca

Drevi se bodo prijatelji, sorodniki in znanci spomnili na Aleksandra Bogatca - Bogota, ki jih je pred nedavnim zapustil v prometni nesreči, v 36. letu starosti. Današnji dogodek bo primeren liku družabnega in priljubljenega človeka, katerega je poznalo in cenilo veliko ljudi. Kot upravitelj sesljanskega Rumenega kioska je namreč tudi sam rad prirejal glasbene, kulturne in zabavne večere.

Ravno pred rumenim zbirališčem se bo od 18. ure dalje odvijal koncert, kakršnega sesljanska obala še ni videla. Zvrstilo se bo kar šest krajevnih skupin, ki so k pobudi pristopile, ne da bi zahtevale kakršnegakoli plačila. Po vrsti bodo igrali Battilana Band, Umberto Lupi & Co., Charge, Le Mitiche Pirie, Kraški Ovčarji in Magenta. Koncert slednjih je 3. avgusta odpadel ravno zaradi tragičnega dogodka. Glasba naj bi se zaključila okrog polnoči,

koncert se bo redno odvijal tudi v primeru dežja, saj je oder pokrit.

Prireditev organizira promocijski odbor, ki mu predseduje Aleksandrov brat Igor. Poleg njega sestavljajo odbor devinsko-nabrežinski podžupan Massimo Romita, upravitelji sosednjih kioskov in še nekateri prijatelji. Pri pobudi sodelujejo tudi nekatera društva, med temi je jadralni klub Čupa, svojo pomoč pa so ponudili prostovoljni sponzorji in devinsko-nabrežinska občinska uprava.

Zaradi koncerta bo del sesljanskega nabrežja zaprt za promet. V obe smeri bo mogoče voziti na obmorskem pasu, v parkirišču in v bližnji Caravelli bo prostora za kakih 700 vozil. Zaradi okrnjenega prometa in predvidoma goste udeležbe organizatorji svetujejo obiskovalcem, naj pustijo svoja vozila v Sesljanu, Vižovljah ali Naselju sv. Mavra in se spustijo do obale po stopnišču.

STARA MITNICA - Praznovanje 120-letnice trgovine Donda

Orjaška torta za rojstni dan

Dipiazza, Godina in Paoletti razrezali prve koščke torte - Tržačani naskočili krožnike

Orjaška torta je bila kmalu razrezana in tudi porazdeljena

KROMA

Na Trgu pri Stari mitnici se je večeraj zvečer zbralo res veliko število Tržačanov. Prodajalna obutve Donda je namreč praznovala častitljivi jubilej, 120 let delovanja, ki ga je proslavila, kot se za vsak rojstni dan spodobi, s torto. In to kakšno torto... Slaščičarna Bom Bom je poskrbela za orjaško torto s smetano in čokolado, nad katero je kraljeval napis Donda 1887.

Visoko obletnico so pozdravili tudi ugledni gostje. Tržaški župan Roberto Dipiazza je sedanjemu lastniku Fabiu Donda oz. njegovi hčerki v imenu občine daroval plaket s tržaško helebardo, s podpredsednikom Pokrajine Trst Walterjem Godina in predsednikom Trgovinske zbornice Antoniom Paolettijem pa je nato veliko sladico tudi razrezal. Množica se je nato požrešno spravila na krožnike s torto, medtem ko je v ozadju donela glasba. V nadaljevanju večera so priredili tudi loterijo z bogatimi obutvenimi darili, za dodatno presenečenje pa je poskrbel tržaški kantavtor Umberto Lupi. (sas)

OBČINE DEVIN-NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR - Igralni kotiček Palček

Pomembna pridobitev za otroke in družine

Prostor za otroke stare od dvanajst do šestintrideset mesecev so uredili v nekdanji telovadnici v Naselju sv. Mavra - Odprt je od 8. do 13. ure

V nekdanji telovadnici sredi Naselja sv. Mavra je že nekaj mesecev posebno živahno. V živobarvno opremljenih prostorih je namreč zaživel Igralni kotiček Palček - Spazio gioco Pollicino, namenjen otrokom, ki so stari od dvanajst do šestintrideset mesecev. Pobudo zanj so dale občinske uprave Repentabra, Zgonika in seveda Devina-Nabrežine, ki že nekaj let skupaj skrbijo za zdravstveno oskrbo svojih občanov in občank. Tudi najmlajših. »Igralni kotiček smo odprli z dvojnimi namenom: da bi otrokom ponudili prostor, namenjen igri in socializaciji, skupini žensk pa možnost nove zaposlitve,« pravi Daniela Pallotta, občinska odbornica za socialno in družinsko politiko ter enake možnosti v nabrežinski upravi. »Marsikatera ženska mora namreč preskočiti kar nekaj ovir, če se želi po porodu vrniti v službo, nekaterim pa je to celo onemogočeno. Zato smo pri iskanju profesionalnih figur, ki bi vodile naš kotiček, pomislile predvsem na mamice.« Po ustrezni selekciji in izobraževalnem tečaju je nastala Zadruge Briciole (Drobtinice), ki sedaj upravlja Igralni kotiček Palček. Grazie-

la, Barbara in Giuliana so vsako jutro, od 8. do 13. ure, na razpolago otrokom in njihovim družinam. »Obiskovanje naših prostorov je elastično,« pojasnjuje odbornica, »saj smo vedeli, da ga bodo obiskovali tako italijanski kot slovenski otroci. Zato dve operaterki obvladata tudi slovenski jezik.« V igralnem kotičku je lahko istočasno največ štirinajst otrok, cena obiska je 4,16 evra na uro, obstajajo pa tudi ugodni abonmaji in posebni pogoje za družine z ekonomskimi težavami. »Včasih se zgodi, da moramo koga zavrniti, ker je število mest omejeno, v bodoče pa upamo, da jih bo na razpolago več. Po potrebi so prostori odprti tudi v popoldanskih urah, načrtujemo pa tudi ludoteke, v kateri bi se lahko otroci igrali ob prisotnosti staršev.«

Eden od ciljev pobude je namreč tudi spodbujati odnose med otroki in starši ter med posameznimi družinami. »Zato smo v kotičku organizirali že vrsto smernih pobud,« pravi psihologinja Antonella Celea, ki v imenu devinsko-nabrežinske Občine koordinira in nadzoruje delovanje kotička. »Zadnja je bila na sporedu prejšnjo nedeljo, ko smo se z avtobusom odpeljali v Lignano, v zabavni park Gulliverlandia. To je bil prvi izlet, ki so ga priredile Briciole, in je požel velik uspeh. V ponedeljek, 17. septembra, bomo začeli s tečajem telovadbe. Termin med 17. in 18. uro je namenjen predvsem mamicam, saj bo poskrbljeno tudi za varstvo njihovih otrok, naslednji (18-19) pa vsem ženskam.« Dr. Celea je v sklopu kotička priredila tudi štiri brezplačne seminarje, na katerih se pedater, družinski zdravnik in psihologinja pogovorjajo s starši na temo nalezljivih bolezni, prve pomoči, pravilne prehrane in odnosa mati-otrok. Srečanja potekajo ob torkih v prostorih Igralnega kotička Palček (med 17.30 in 18.30).

Poljanka Dolhar

KROMA

Kotiček pričakuje svoje mlade uporabnike

TOMIZZOV DUH

Avant-antifašizam

MILAN RAKOVAC

»Izvor tega, da med velikim delom Slovencev in komunistično partijo obstoja posebno razmerje, kjer sicer ne manjka sovraštva pa tudi ne kar nekaj ljubezni, je najti v dejstvu, da smo se sicer tradicionalno pohlevni, bogajočji ter periferni Slovenci med drugo svetovno vojno pa tudi po njej zaradi delovanja slovenskih komunistov prvič opazneje in kolektivno znašli v središču in na pravi strani zgodovine, na bleščečem, zavezniškem in zmagovalnem delu zgodovinskega svetovnega odra«, reagira te dni v »Delu« Bojan Grobovšek na teze o oživiljanju »legende in mita« o drugi svetovni vojni in vlogi komunistov...

U ove septembarske dane zrelog grožda, kolona na Dragonji a la sovietica i grmljavine euro-stiha u špilji Vilenica, pogranični antifašizam buja od Bazovice do Gorice, od Kopra do Pule. Antifašizam opet postaje »trend« na ovim granicama, jer su razbudjeni stari i radaju se novi fašizmi - vsepovsod, v Avstriji, na Hrvaškem, na Madžarskem, v Italiji, v Sloveniji, po Balkanu... No, događa li nam se antifašizam ili nacional-etatistički-antifašizam? Ili antifašistički revanšizam zbog fašitoidnog »revivala«? Hrvati i Slovenci, a ne samo naše dvije države, uz 60. jubilej Pariških mirovnih sporazuma (»Diktat« za Italiju), uzvraćamo na talijanski Dan sjećanja danima vlastitih sjećanja. Dilem Slovenije i Hrvatske, po bivšoj Juljskoj krajini, uz obnovljenu pažnju medija i javnosti, održavaju se rekao bih istinski proživljene manifestacije, koje napose idu za tim da učvrste kolektivnu memoriju, nerijetko minoriziranu i demoniziranu i na našim domaćim stranama.

Supotpisujem misli Milana Pahora na ovim stranicama; internacionalistički antifašizam, hrvatsko-slovensko-talijanski, nije samo održanje sjećanja na prošlost, nego i ideološki, fi-

lozofski temelj naše zajedničke europske sutrašnjice. Neoliberalistični permisivizam i birokratski formalizam euro-demokrata nekritički omogućuju stvaranje novih, prijetećih »post«-ideoloških pokreta sve jasnijih fašističkih nagruća; javni nastup Ordine Nuovo i mladih batinaša pokreta La Destra nedavno u Tržiču (o kojem na pravi način saznajemo samo na stranicama Primorskega), jasnije od svega svjedoči o povratku fašizma među nas.

Ali, na krypto-fašizam možemo odgovoriti samo modernim antifašizmom, što znači humanizmom, a ne ratobornim trijumfalizmom – načinom na koji nam serviraju ratne grijehe ovi isti »post«-fašisti. Potreban nam je svima, uz partizansko Bratstvo tipo Kućibreg, gdje se neizostavno decenijama okupljaju partizani svih triju pograničnih nacija, uz mladež, neki reformulirani antifašizam koji može odgovoriti izazovima novih fašizama. Potreban nam je određeni post-antifašizam, ako baš hoćete, ili bolje rečeno avant-antifašizam, promišljen na starim, provjerenim temeljima starovenetske convivenze i post-partizanske fratellanze.

Nisem čisto jasen, ne?

Zaštita etatističkog integriteta, recimo, baš i nije izvorna ideja antifašizma; nego na starome internacionalizmu gradnja europeizma kao njegove suvremne inačice. Ili pak recentna convivenza&fratellanza, koja se mora iskazati ne samo o »autohtonom« troetničkom ambijentu, nego u prvome redu prema doseljenima, aloglotima, »alogenima«, »inovjercima«, drugih naroda i rasa, čije već zamjetne skupine naseljavaju ovo pograničje: to su esuli današnjice.

Prijatelj mi, mladi sveučilišni profesor iz Rijeke, Aljoša Pužar, koji je upravo otišao na godinu dana u Koreju, kao gostujući profesor na Seulskom univerzitetu, lucidni znanstvenik i sjaj-

jan pisac, upravo je objavio knjigu »Granice granice« (dva nominativa plurala, ili nominativ plurala i genitiv singulara, može se čitati dvojako), ba-veći se, naravno, ovim našim granicama. Pužar uzima bizaran argument, zagovarajući tradiciju frontierizma nasuprot etatističkoj, nacionalističkoj dogmi.

Aljoša Pužar uzima naslov i citat iz jednog starog priručnika dugog koliko i jasnog i poučnog naslova:

»Opera nuova che insegna a parlare la lingua shiavonesca alli grandi, alli piccoli et alle donne. Et similmamente la ditta opera insegna alli Schiavoni a parlare bono et corretto Italiano. Ancora la ditta opera insegna a leggere a chi non sa, et a quelli che sano uno poco legere lo ditto ammaistramento li sara molta utilita, per raxon delle parole et silabe scritte in Schiavonesco«. Priručnik je objavljen u Anconi 1527. (!), autor je trgovac Pietro Lupis Valentiano.

Pužar uzima sočan i uvjerljiv dokaz istinskog pluralizma autorovog, dakle općevažećeg kulturalnog stanja na Jadranu o dobu Serenissime. Piše, dakle, Valentiano: »Io vorria dormire con voi – la bi otel spati sfami«, ili; »La Donna e il piu bel animal che sia al mondo – Jedna žena e lipsa xiulina coticco billo nasfitu«...

Ne, ne, to ni le elegantna literarna začimba v tekstu, gre za jasan primer globoke zakorenjenosti pristnih vezi in odnosov na Jadranu skozi stoletja. Odnosov, ki jih je 19. stoletje banaliziralo s sveto nacionalno himno, 20. pa utopilo v krvi. Če torej govorimo o novem antifašizmu, o evropeizmu, o frontierizmu, predlagam, da preizkušene formule za novo Evropo tretjega tisočletja poiščemo po zaprašenih arhivih 16. stoletja, namesto na pokopališču idej Ottocenta in Novecenta.

ZDRUŽENJE KNJIŽEVNIKOV PRIMORSKE

Apel primorskih besednih umetnikov za Evgena Bavčarja

Po poletnem premoru se je upravni odbor Zdrženja književnikov Primorske 4. septembra prvič pod vodstvom novoizvoljene predsednice Ines Cergol sestal v Pliskovici na prvi seji v novi sezoni. Odbor je v prvi točki dnevnega reda sprejel sklep, da medijem posreduje apel za Evgena Bavčarja, ki še vedno čaka na nadaljevanje postopka v zvezi s svojim sporom s podjetjem Casablanca film production.

Poleg tega so na seji razpravljali o razpisu za nagrado »Prem 2008«, ki bo posvečena radijski igri. Predstavnštvo Zdrženja bo med drugim prosilo za sprejem pri urednikih Radia Koper in Radia Trst A, da bi tudi sami radijski ustanovi to zamisel primerno podprli. Dalje ima Zdrženje v načrtu poseben večer za počastitev visokega življenjskega jubileja umetnika Viktorja Snoja, govor pa je bil tudi o novi številki Besede, glasilu Zdrženja, ki naj bi izšla za slovenski kulturni praznik februarja 2008.

Odborniki so še razpravljali o pripravi na občni zbor Društva slovenskih pisateljev in o drugih upravnih zadevah ter o nekaterih pobudah, med katerimi bo februarja 2008 tudi literarno-glasbeni večer v Šempolaju v počastitev slovenskega kulturnega praznika.

Nadaljevanje večera pa je bilo posvečeno pevske umetnosti in govorjeni besedi pesnikov, ki sestavljajo Upravni odbor Zdrženja književnikov Primorske, ob petju Zenskega pevskega zbora Kulturnega društva Resa iz Ilirske Bistrice in MePZ Devin-Rdeča zvezda iz Devina in Saleža.

Apel Zdrženja književnikov Primorske - Za ohranitev dostojanstva

Na sodišču je še vedno odprt primer: Evgen Bavčar-ljubljansko filmsko podjetje Casablanca film production. Postopek naj bi se menda nadaljeval v oktobru. Gre za spor zaradi scenarija za dokumentarni film Ustvarjanje nevidnega ali montaža sanj. Film naj bi po navedbah tožeče stranke - Casablance prikazoval Bavčarjevo ustvarjalno in življenjsko pot, po navedbah Bavčarja pa pisatelja Borisa Pahorja. Dogovori naj bi potekali od leta 2000, leta 2003 pa naj bi Bavčar od projekta odstopil. Podjetje naj bi medtem imelo že veliko stroškov za izdelavo scenarija, prevod, režijo ..., zaradi česar je tudi tožilo Bavčarja, ki naj bi, brez objektivnih razlogov, prekinil sodelovanje.

Za demokratično družbo je način obravnave g. Bavčarja nesprejemljiv. Sodišče namreč g. Bavčarju dolgo časa ni omogočilo dostopa do sodnih spisov v braillovi pisavi, s čimer je kršilo načelo enakosti pred zakonom.

Evgen Bavčar, primorski rojak z Vipavskega, je od svojega enajstega leta slep. Je diplomant ljubljanske filozofske fakultete, sicer pa umetnik konceptualist, filozof in profesor na Sorboni. Že več kot tri desetletja živi v Franciji in je med slovenskimi umetniki v vsem tem času veljal za slovenskega kulturnega atašaja. Leta 2004 ga je predsednik RS Janez Drnovšek odlikoval z 'Redom za zasluge' z naslednjo obrazložitvijo: »... za ustvarjalno delo, prispevek k slovenski kulturi, njenemu mednarodnemu uveljavljanju in prepoznavanju, posebnem dosežku v umetniškem fotografskem izražanju ter za dejanja v dobro pomoči potrebnih.«

Sam Bavčar tako komentira dogajanje na ljubljanskem sodišču: »Moja zaveda na sodišču je seveda absurdna – cinična in žaljiva za celotne slovenske civilizacijske dosežke. Že več kot tri leta moram denimo dokazovati, da sem slep in da se izražam s pomočjo braillove pisave, ki je edini univerzalni kodificirani alfabet, ki ga uporabljajo slepi vsega sveta ... Žaljivo je, da se moram boriti za to osnovno dobrino ... Proces pa je žaljiv tudi s formalnopravnega vidika, saj moji nasprotniki argumentirajo odsotnost mojih podpisov in nujnih pogodb, češ, da smo sodelovali ustno in po telefonu. To je naravnost grozljivo. Noben od številnih zapisov njihovega scenarija mi ni bil posredovan niti v videči pisavi, kaj šele v zvócnem zapisu ali pa v braillovi pisavi ... Tožbena vloga proti meni je zaradi tako imenovanega nesodelovanja ... Ko

v zvezi s tem absurdom pišem na razne institucije v Sloveniji, dobivam sibilinske, velikokrat cinične in žaljive odgovore. Gre za neko grozljivo sprenevedanje pred očitnimi dejstvi.«

Evgen Bavčar je spomnil tudi na to, da bo čez dve leti svet praznoval 200-letnico rojstva Louisa Braillea, ki počiva v pariškem Pantheonu, in se sprašuje, kaj bomo ob tem lahko rekli Slovenci: ali bomo še naprej zasramovali lastno omiko in kulturo ter poniževali osebe, ki so prizadete na vidu.

Člani Zdrženja književnikov Primorske smo se na junijskem občnem zboru na Premu zavzeli tudi za to, da bomo namenili svoj glas podpori Evgena Bavčarja, saj taka civilizacijska in kulturna omalovaževanja ocenjujemo kot nedopustna.

Apeliramo na slovensko javnost v upanju, da bo podprla pravični boj slehernika za njegovo osebno dostojanstvo, s čimer bo ohranila tudi lastno dostojanstvo in obenem svetovni javnosti dokazala, da zmore spoštovati vrednote, ki so temelj evropske kulture in civilizacije.

Ines Cergol, predsednica ZKP

FRANKFURT Predstavili letošnji knjižni sejem

Na 59. frankfurtskem knjižnem sejmu se bo od 10. do 14. oktobra predstavilo okoli 7300 razstavljavcev iz 110 držav. S tem bo presežen lanski rekord največjega sejma knjig na svetu. Sejem je v četrtek v Frankfurtu predstavil njegov direktor Juergen Boos. Opozoril je na izpolnjenost sejmskih zmogljivosti, saj je vseh šest dvoran povsem zasedenih. Posebej zaznavno povečanje števila razstavljavcev je letos pri Kitajcih. Na približno 170.000 kvadratnih metrih bo razstavljenih skoraj 400.000 eksponatov na temo knjige. Gostujoča na sejmu bo letos katalonska kultura, ki jo bo zastopalo kakšnih 130 pisateljev. Avtonomna pokrajina z lastnim jezikom in obenem najboljša španska regija s središčem Barcelono - se bo poleg tega predstavila s številnimi razstavami, koncerti in gledališkimi predstavami.

V načrtu je skupno 2500 dogodkov z udeležbo okoli 1000 avtorjev. Poleg domačih, neseških pisateljev in pomembnih osebnosti iz sveta filma ter televizije v Frankfurtu oktobra pričakujejo mnogo tujih uveljavljenih imen, kot so Umberto Eco, Richard Ford, Fay Weldon in Zeruya Shalev. Knjige bodo predstavljali, ali pa o njih razpravljali, tudi nekateri aktualni in bivši politiki, na primer Frank Steinmeier, Klaus Wowereit, Joschka Fischer, Hans-Dietrich Genscher in Edvard Ševardnadze.

Boos je na predstavitvi še povedal, da bo v središču pozornosti sejma vsekakor digitalizacija sveta knjige.

Na forumu Film & TV bo spet tekla beseda o prepletenosti literature in filma, v okviru programa Izobraževanje (Bildung) bodo tematizirali nepismenost v svetu. Na prvi dan, ko bo sejem odprt za širše občinstvo, torej 13. oktobra, bo na sejmu še »afriški dan«.

Med razstavljavci je na prvem mestu Nemčija s skoraj 3300 založniki, sledijo Velika Britanija in Združene države. Veliko močnejše bo zastopana Kitajska - na njenem sejmskem prostoru se bo predstavilo 160 založnikov, skoraj tretjina več kot lani. Kitajska bo gostja Frankfurtskega knjižnega sejma leta 2009. (STA)

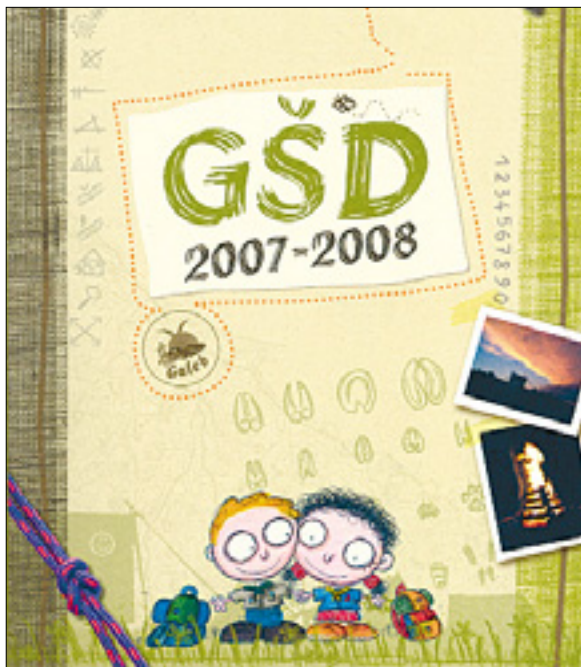
GALEBOV ŠOLSKI DNEVNIK - Ob začetku šolskega leta

Prava šola v naravi po sledih tabornikov in skavtov

Ste ga otroci med poletjem kaj pogrešali? S pisano peresnico, praznimi zvezki in novimi učbeniki se je tudi letos Galebov šolski dnevnik vrnil v vašo šolsko torbo! Dolgoletni, zvesti spremljevalec vseh šolskih dni, ki ga že tradicionalno izdaja Zadruga Novi Matajur, je po poletnem oddihu spet zaživel in si za novo šolsko leto odel res zanimivo in koristno ogrinjalo. Posvečen je namreč 100-letnici skavtstva, ki ga v naši skupnosti vestno čuvata in spodbujata dve organizaciji, dva stebra dela z mladimi in za mlade: taborniki Rodu modrega vala in Slovenska zamejska skavtska organizacija. Učenke in učenci boste torej na Galebovih straneh spoznali zanimiv svet šotorskih platen in brezmejne narave ter se morda celo odločili, da tudi sami pristopite k eni izmed predstavljenih organizacij.

Kot je na uvodnih straneh Galebovega šolskega dnevnika zapisal njegov urednik Igor Gabrovec, je letošnje izdajo omogočila finančna podpora Zadrugne kraške banke, Zadrugne banke Dobrodo in Sovodnje ter Finančne delniške družbe KB1909. Za bogato pisno in fotografsko gradivo ter seveda za celo vrsto koristnih napotkov se urednik zahvaljuje predvsem tabornici Veroniki Sossa - Kresnici in skavtinji Jadranki Cergol - Vestni vidri. Njuno »pripoved« o skavtskih oziroma taborniških spretnostih, skrivnostih in doživetjih je z izredno pristrčnimi in svežimi ilustracijami hudomušno obogatila Jasna Sepin, spretni oblikovalec tiskarne Graphart pri Dolini Peter Ferluga pa je poskrbel za grafično podobo celote.

Že na prvi pogled je Galebov šolski dnevnik letos vezan na naravo: od zelene barve, ki povsem prevladuje tako na platnicah kot na straneh, do ilustracij, ki ga krasijo, nenazadnje pa tudi zato, ker je tiskan na okolju prijaznem papirju. Učenci bodo vkorakali v novo šolsko leto ob indijanski odi stvarstvu ter ob petju taborniške himne oziroma skavtske pesmi, hkrati pa bodo spoznali ustanovitelja skavtskega gibanja Sira Roberta Stephensa Smytha Baden Powella. Pravzaprav je letošnji Galebov šolski dnevnik pravi »vadecum« življenja v stiku z naravo in pa spoznavanja njenih znamenitosti. Vsak mesec čaka učence namreč nova pustolovščina, saj jim ponuja dnevnik izredno zanimivo in poučno branje. Otroci se bodo prelevili v male Indiana Jonese, saj bodo izvedeli na primer

kako se je treba orientirati brez kompasa oziroma kako si ga sami izdelati, kako razbrati potno signalizacijo in živalske slede, kako si pridobiti vodo, prižgati ogenj ali postaviti zasilno prenočišče, se pravi bivak in pa kako spoznavati in vezati vozle. Kot sodobni Robin Hoodi se bodo preizkušali v izdelavi lokov, puščic in tarč ali pa raje piščalk, takih kot je bila tista, s katero je piskal pastirček Kekec.

Kot je že tradicija, boste učenci na straneh Galebovega šolskega dnevnika našli še koledar in razpredelnico z urniki, prostor posvečen sošolcem, prebranim knjigam za bralno značko in pa raznoraznim opravičilom, prostor za vabila na roditeljske sestanke, razpored govorilnih ur ter daljši prostor za sporočila »šola-stariš« in za zapiske. Tako torej dragi otroci, pred vami je novo, razigrano in izkušenj polno šolsko leto. Urno si nadenite torbo na ramena in veselo na delo! (sas)

POLITIKA - Predsednik vlade Romano Prodi zavrnil voditelja opozicije

»Berlusconi noče dialoga? Potem naj dela, kar hoče«

Jabolko spora kontrola RAI - Marini in Bossi pa menita, da je dialog potreben

RIM - Odnosi med vlado in opozicijo so se spet zaostri. Jabolko spora je tokrat kontrola državne radiotelevizije. Opozicija je dvignila vik in krik, potem ko je vlada odstranila iz upravnega odbora RAI Angela Maria Petronija in na njegovo mesto postavila Fabiana Fabianija.

»Vlada je pograbila še Rai. Tako ima zdaj vse državne inštitucije v svojih rokah, vključno sredstvo, s katerim kontrolira informacijo,« je dejal voditelj FI Silvio Berlusconi, ko je predsinočnim nastopil na srečanju mladih pristašev NZ. »S takšno levico dialog ni mogoč,« je pristavil in izrazil prepričanje, da bo prišlo do predčasnih volitev, češ da sedanja vlada ne bo veliko zdržala.

Na tak način je Berlusconi zavrnil možnost, da bi se med pozicijo in opozicijo razvil dialog o volilni in morebiti o drugih reformah, kot se je v zadnjih časih veliko govorilo. A če je Berlusconi zaostрил tone, mu predsednik vlade Romano Prodi ni ostal dolžan. »Noče dialoga? Potem naj dela, kar hoče,« je dejal, ko se

je včeraj odpravljaj na vlak iz Rima proti domači Bologni. Premier je pristavil, da se vlada ta čas intenzivno ukvarja z oblikovanjem finančnega zakona za leto 2008. »Dobro delamo, v harmoniji. Tako moramo nadaljevati,« je še dejal.

Besedni spopad med voditeljema je kmalu izzval vrsto reakcij. Tako je Berlusconi glasnik Paolo Bonaiuti je dejal, da je Prodi v resnici tisti, ki ne mara dialoga, sicer bi se ne obnašal tako oholo. Voditelj SKP je sprejel Prodijevo vabilo k enotnosti vladne večine, pristavil pa je, da mora vlada resneje prisluhniti ljudem, zlasti revnejšim slojem.

Toda vsi se ne strinjajo s tem, da bi bilo najboljšje, če bi šel vsakdo po svoji poti. »Dialog je potreben za Italijo,« je dejal predsednik senata Franco Marini. »Pozicija in opozicija se morata nujno pogovoriti o volilnem zakonu, pa tudi o ustavnih reformah in - zakaj ne - o ureditvi radiotelevizijskega sistema. Na drugi strani se je za dialog zavzel voditelj SL Umberto Bossi, kateremu je pri srcu predvsem volilna reforma.

Berlusconi in Prodi ob primopredaji vladnih poslov minulega leta

JAVNE FINANCE EU in ECB pozivata k doslednosti

PORTO - Italija mora voditi dosledno ekonomsko politiko in spoštovati obveze, sprejete na evropski ravni. Tako sta povedala evropski komisar za gospodarske zadeve Joaquin Almunia in predsednik Evropske centralne banke Jean-Claude Trichet na včerajšnjem neformalnem srečanju finančnih ministrov EU v portugalskem Portu.

»Italija mora spoštovati pakt o stabilnosti in obveze, ki jih je sprejel evropski svet finančnih ministrov v Berlinu, vključno proračunsko izenačitev do leta 2010,« je dejal Trichet. Kot znano, je prav doseg tega cilja vprašljiva. Italijanski gospodarski minister Tommaso Padoa-Schioppa je ob snovanju finančnega zakona za leto 2008 omenil možnost, da bi izenačenje bilance Italija dosegla šele leta 2011, se pravi z enoletno zamudo.

Almunia je bil nekoliko bolj elastičen. Dejal je, da ceni trud italijanske vlade za ureditev javnih računov. Izrazil je prepričanje, da se bodo ta prizadevanja še nadaljevala, saj ne gre pozabiti, da Italijo bremeni izredno visok javni dolg.

VATIKAN - Stališče Kongregacije za verski nauk

Nudenje hrane in vode bolniku v komi je moralno obvezno

VATIKAN - Četudi v komi oz. v vegetativnem stanju, je bolnik človeška oseba s svojim temeljnim dostojanstvom, zato mu je treba nuditi potrebno nego ter hrano in vodo, tudi po umetni poti. To je stališče vatikanske Kongregacije za verski nauk, ki je s tem odgovorila na vprašanje škofovske konference Združenih držav Amerike, ali je hranjenje in negovanje takih pacientov moralno obvezno oz. ali se lahko tako hranjenje bolnika v permanentnem vegetativnem stanju prekine, ko pristojni zdravniki z gotovostjo ocenijo, da se bolnik ne bo več prebudil. Stališče kongregacije je na srečanju z njenim prefektom kardinalom Williamom Josephom Levado odobril tudi papež Benedikt XVI., ki je ukazal objavo tega stališča.

Bolnike v komi je treba torej negovati in hraniti, čeprav po umetni poti, meni Vatikan, saj je nujno hranje in vode načelno način ohranjanja življenja, ki je normalen in skladen s potrebami. Zato je tako zadržanje moralno

Papež Benedikt XVI.

ANSA

obvezno, vsaj v kolikor oz. dokler odgovarja svojemu prvenstvenemu namenu, se pravi hranjenju in hidraciji bolnika. Na tak način je po mnenju Kongregacije za verski nauk mogoče pre-

prečiti bolnikovo trpljenje in smrt, ki bi jo utegnili povzročiti oslabelost zaradi podhranjenosti in dehidracija.

Prekinitve hranjenja in negovanja bolnika, ki se ne bo zbudil več iz kometorej ne pride v poštev, čeprav kongregacija priznava, da lahko pride do izjem, kot npr. če v kakem zelo izoliranem in revnem kraju umetno hranjenje in hidracija nista mogoča. V teh primerih pa je vedno obvezno nuditi bolniku razpoložljivo minimalno nego in po možnosti zagotoviti potrebna sredstva za primerno podporo. Prekinitve hranjenja in hidracije je dovoljena v slučaju, ko zaradi komplikacij bolnik ne more več asimilirati hrane in tekočine. Prav tako se lahko prekine v slučaju, da to povzroča bolniku precejšnje trpljenje. Vendar, opozarjajo pri Kongregaciji za verski nauk, gre v tem slučaju le za izredne primere, ki ne odpravljajo splošnega etičnega kriterija, po katerem nujno hranje in vode tudi po umetni poti predstavlja vedno naravni način ohranjanja življenja, ne pa zdravljenje.

Prvo soočenje med SEA in Ryanair

DUBLIN - Včeraj so se sestali v irskem glavnem mestu predstavniki družbe SEA, ki upravlja milanski letališči Malpensa in Linate, ter irskega letalskega prevoznika Ryanair. V središču pogovorov je bila ponudba Ryanaira, da bi v Malpensi odprl vrsto novih letalskih povezav, potem ko bo družba Alitalia skrčila svojo dejavnost. Ob koncu pogovorov sta obe strani ocenili, da je bilo srečanje plodno, in napovedali, da se bodo pogovori nadaljevali. Minister za gospodarski razvoj Pierluigi Bersani pa je pozitivno ocenil ponudbo irske družbe, češ da sloni na zdravi tržni logiki.

Pes hudo poškodoval 12 dni starega otroka

BERGAMO - Ko so šele 12 dni staro dojenčico pripeljali v bolnišnico, so se bali, da ji ne bodo rešili življenja ali da bo imela izredno hude posledice. Na srečo kaže, da je zahtevna operacija uspela. Zdravniki pravijo, da ni več v življenjski nevarnosti in da so tudi omejili škodo, ki jo je povzročil ugriz psice, 50-kg težke bordojske doge.

Tragični dogodek se je pripetil v stanovanju v Bergamu, kjer otrok živi s starši. Žival do včeraj ni pokazala nobenega znaka, iz katerega bi lahko razumeli, da otroku preti nevarnost. Naenkrat pa je punčko zgrabila za glavo. V oddelku za pediatrično kirurgijo v Bergamu so otroka takoj operirali. Psico je v oskrbo prevzela živinozdravniška služba, pod kontrolo jo bodo imeli deset dni, nakar bodo odločili, kaj z njo. Izvedenci pravijo, da je verjetno napadla otroka iz ljubosumja, ker ji gospodarji niso več posvečali pozornosti, ki jo je bila vajena.

Aretirali štiri nasilneže

BRINDISI - Policija iz Brindisija je aretirala štiri mladoletne nasilneže, ki so si nakopali kopico obtožb, od poskusa izsiljevanja do ugrabitve, povzročitve telesnih poškodb, groženj itd. Preiskava se je pričela po prijavi, ki jo je vložil eden od vrstnikov četverice. V prvi polovici avgusta so ga namreč s silo odpeljali v okoliš mesta ter z žico privezali h kolu. Slekli so ga in pretepli, po njem naj bi udrihali tudi s kamnom. Ko so ga naposled osvobodili, so mu zagrozili, naj nikomur ne črne besede. Poleg tega so zahtevali, naj jim prinese denar, če se hoče izogniti novim nevarnostim.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Beppe Grillo pritegnil tudi pozornost tujega tiska, beneški filmski festival pa je izzval različne komentarje

Italijanska osebnost, ki je ta teden deležna največje pozornosti v medijih po svetu, je brez dvoma Beppe Grillo. Njegov sobotni V-day je prikal celo več medijske pozornosti kot smrt slovitega tenorista Luciana Pavarottija, o katerem so se v prejšnjih dneh razpisali po vseh celinah, kot smo že poročali prejšnji teden.

»Michael Moore iz Genove«, tako piše *Süddeutsche Zeitung*, je sam presenečen zaradi uspeha svoje pobude, še bolj pa so presenečeni italijanski politiki, ki si še morajo opomoči od šoka, ugotavlja nemški dnevnik. Grillo napada vse, desnico ima za leglo zločincev, levico pa za še slabšo, stranke so družbeni rak, velika podjetja so v rokah tatov, intelektualci s srcem na levi in listnico na desni, tisk pa ustrežljivo sledi špektraku politike, piše *Le Figaro* o Grillovih izpadih pod naslovom »Rojeva se nov italijanski populizem«.

Ni dvoma, da je v Italiji politično

predstavništvo v krizi, vendar ga ne bi smeli nadomestiti s tako demagogijo, meni pariški konservativno usmerjen dnevnik. *International Herald Tribune* pa objavlja kroniko glavnih dogajanj na sobotni manifestaciji in ugotavlja, da se je pobuda za čisti parlament »dotaknila razdraženega živca Italije«. Najprej je zgledalo, da gre samo za šalo, sedaj pa so v palačah oblasti zaskrbljeni, ugotavlja *Periodico de Catalunya*. Nekateri se tresejo in bi radi enostavno zbrisali ljudsko gibanje, ki ga vodi Grillo, češ da je provokator, drugi pa se zavedajo, da ni mogoče hliniti, da se ni zgodilo nič, piše dnevnik iz Barcelone.

»Huelga de pasta« – stavka pašte, naznanja *El Pais*: organizacije italijanskih potrošnikov so priredile protestni dan brez testenin zaradi porasta cene nacionalne jedi. Špageti so se podražili za 27 odstotkov v zadnjem letu, predvsem zaradi finančnih spekulacij na ceni žita in moke.

Splošna podražitev cene živil bo pomenila od 700 do 1000 evrov več stroškov na leto za italijanske družine. Protest sta izrecno podprla ministra Mastella in Bindi, poroča dnevnik iz Madrida.

Britanci, ki z viška gledajo na Italijane kot na narod goljufov, so se tokrat znašli na zatožni klopi zaradi goljufije. Gre za spy story v svetu dirkalnikov F1, in prav britanski McLaren je bil obsojen na hudo kazen zaradi vohunjenja na škodo italijanskega Ferrarija. *The Independent* se razpisuje na račun starih trenj med predsednikom mednarodne avtomobilistične zveze FAI Maxom Mosleyem, sinom sir Oswalda Mosleya, ustanovitelja britanske fašistične stranke, in glavnim odgovornim pri McLarenu Ronom Dennisom. Nikjer ni izrecno zapisano, da je prav to vplivalo na obsodbo, vendar je največ naglasa na izredno hudi kazni, besed tatvina in špijonaža pa ni zaslediti.

O nedavnem beneškem filmskem festivalu imata *The Daily Telegraph* in *Le Temps* popolnoma različno oceno. Britanski dnevnik poroča o triumfu najbolj spodbudnega festivala zadnjega desetletja v času, ko so nekateri ocenjevali, da je beneška pobuda v zatonu, opozarja pa na konkurenco rimskega festivala v nekakšni »renesančni vojni« proti Benetkam. »Morda ni največji festival na svetu, je pa med najbolj živimi in edini, na katerega se ne pripelješ z limuzino, pač pa z motornim čolnom«, piše londonski dnevnik. Švicarski *Le Temps* pa postavlja pod vprašaj umestnost žirije, ki so jo sestavljali sami režiserji: na papirju je sicer lepa zamisel, rezultat oz. nagrajeni filmi pa so vprašljivi. Resnične Zlate leve, prave zmagovalce je treba iskati daleč od lekarniške tehtnice žirije, piše frankofonski dnevnik. Na koncu ne manjka niti kritika italijanski filmografiji, ki je

pokazala svojo šibkost in predstavlja najslabše filme na prireditvi.

O beneškem Lidu piše tudi dopisnik britanskega *The Independent*, in sicer pod naslovom »Osvoboditi italijanske plaže«. Dostop do plaž je sicer na papirju brezplačen, vendar je kopanje po Italiji skoraj popolnoma nemogoče za tiste, ki nočejo plačati. Zakon določa, da je pet metrov od obalnega pasu, na katerem se lomijo valovi, prosto območje, turisti pa ugotavljajo, da je kilometre lepих plaž dostopnih samo proti plačilu. Tako je na primer na zahodni strani v Liguriji 135 kilometrov plaž, a samo 19 kilometrov je brezplačnih. Britanskega dopisnika so odgnali s plaže na beneškem Lidu, ker ni plačal vstopnine in se je ulegel na brisačo neposredno pri obalni črti. Napovedal je, da bo tožil občinsko upravo, ker na Lidu ni enega samega kotička za brezplačno kopanje.

Sergij Premru

TRŽIČ - Glede zaščite SIK in LD zahtevajo politično razčiščenje, SSK ukrep Marjetice

Leva sredina se je ogradila od zahteve po izključitvi iz seznama

Fabbro ogorčen - Pizzolitto: »Če bo kdo vprašal dvojezično izkaznico, jo bo dobil«

NOVA GORICA - Megazabavišče

Pod udarom

Krepi se fronta nasprotnikov - Brulc: »Preveč napak«

Pri projektu megazabavišča, ki ga nameravata na Goriškem postaviti družbi HIT in Harrah's Entertainment, so bile narejene velike napake, ki jih bo težko popraviti, zato na izredni seji novogoriškega mestnega sveta v torek, 18. septembra, pričakuje razpravo o koristih in težavah projekta, je včeraj poudaril župan Mirko Brulc. Dodal je, da se sicer zaveda priložnosti megazabavišča za območje Goriške, a je prepričan, da bi ga lahko HIT v manjšem obsegu in s podarkom na turističnih dejavnostih zgradil sam. »Želimo dober zabavišni center z visokokakovostno ponudbo, kongresnim turizmom in zdravo zabavo,« je poudaril. Če bo megazabavišče uresničeno, kot je predvideno sedaj, bo to za Hit »neugodna in nevarna investicija«, je opozoril novogoriški župan.

Strateške napake so po Brulčevi oceni še vedno narazčiščena ključna vprašanja in pa izločitev lokalnih skupnosti iz dogovarjanja. Lokalne skupnosti zato želijo preko zakonodaje zagotovljenega predstavnika v nadzornem svetu družbe, ki bo upravljala z megazabaviščem, in natančno opredeljen koncesijski denar, ki jim bo namenjen. Ob tem zahtevajo še ustanovitev zavoda, ki se bo ukvarjal s kurativo in preventivno posledic igranja, katerega sedež naj bi bil na Goriškem, je nekatere predloge sklepov izredne seje predstavil Brulc. Na seji, ki jo bo prenašala lokalna televizija, se ne bodo odločali za ali proti megazabavišču, ampak bodo od pristojnih zahtevali odgovore, je pojasnil. Ob avtorjih različnih raziskav - o igranju oz. megazabavišču jih je bilo pri nas po Brulčevem mnenju narejenih šest - bosta prisotna še predsednik HIT-ove uprave Niko Trošt in državni sekretar na ministrstvu za finance Andrej Šircelj, a »bojimo se, da natančnih odgovorov ne bomo dobili,« je komentiral župan. »Govoriti, da bodo v treh letih zgradili tako destinacijo, je absurd,« je na dejstvo, da naj bi bilo v igri za megazabavišče še vedno šest lokacij, opozoril Brulc. Po njegovem so možne le tri, in sicer ob družbi Iskra Avtoelektrika v Vrtojbi, sredi največjega slovenskega kompleksa vinogradov v Biljskih gričih in na Ajševici, pri čemer bi bila slednja najprimernejša, je naglasil.

Brulc si konkretnije podatke o projektu megazabavišča obeta tudi od sestanka s podpredsednico Harrah'sa Jan Jones, ki bo 20. septembra spet v Sloveniji. Na vnovičnem sestanku s severno-primorskimi župani naj bi predstavila konkretnije podatke in »upam, da bo res tako«, je včeraj dejal novogoriški župan. Sicer pa se bo že dan pred sejo novogoriškega mestnega sveta na temo megazabavišča sestal tudi nadzorni svet HIT-a v razširjeni sestavi. Ob predstavnikih slovenskega finančnega ministrstva in avtorjih različnih raziskav bosta prisotna tudi župana občin Šempeter-Vrtojba in Renče-Vogrsko, Dragan Valenčič in Aleš Bucik.

V razpravo sta včeraj posegla Liberalna demokracija Slovenije (LDS) in Društvo za kakovost bivanja. V Novo Gorico je ob tej priložnosti prišla predsednica LDS Katarina Krasal, ki je povedala, da v stranki podpirajo tuje investicije in projekte, vendar le v primerih, da te dolgoročno pozitivno vplivajo na družbo. Zelo so kritični do načina, s ka-

terim se vlada dogovarja z ameriško družbo Harrah's, in do načina po katerem prilagaja zakonodajo v škodo družbe HIT in lokalne skupnosti. V LDS tako vladi očitajo, da igralniško zakonodajo spreminja po »diktatu ameriškega kapitala«, in sicer zaradi danih lastnih obljub in obljub tvorcev njene zunanje politike. »Ambicije ameriškega kapitala, interesi domačih političnih elit ali celo osebne koristi posameznikov ne smejo prevladati nad interesi ljudi v lokalni skupnosti,« pravijo pri LDS in opozarjajo, da predlagane zakonske rešitve niso zadostne in ni mogoče pritrditi navedbam, da zakon v slovenski prostor uvaža odgovorno igralništvo. Načrtovani ukrepi za zaščito pred škodljivimi vplivi in posledicami igranja - tako LDS - prirediteljem ne nalagajo finančnih obveznosti, so opozorili na po njihovem mnenju nezadostno skrb za udeležence iger na srečo in družbene stroške.

Pri novogoriškem društvu za kakovost bivanja pa v vidiku torkove izredne seje menijo, da mestni svet ne sme ravnati v nasprotju z voljo ljudi in da je dolžan pred odločanjem o tako pomembni zadevi najprej razčistiti vprašanje s prebivalci. V društvu zato predlagajo, da naj se izvoli posebno telo, ki bo spremljalo dogajanja v zvezi s projektom. »Ne moremo se strinjati z načinom delovanja novogoriške občine, saj se obnaša, kot da je dogovor za megazabavišče že sklenjen in gre le za finalne popravke,« je povedala predsednica društva Lucija Mozetič in pristavila, da kljub splošnemu interesu domači javnosti ni dana možnost širše javne razprave, v kateri bi lahko enakopravno soočili argumente za in proti igralniško-zabaviščnemu centru, ki naj bi zraslo nekje na Goriškem. »Medtem ko se igralništvo promovira že na slehernem otroškem in športnem igrišču, pa protiargumenti s težavo prodirajo v javnost,« trdijo v društvu za kakovost bivanja. Civilni iniciativi se je pridružil tudi nekdanji pravosodni minister Republike Slovenije in bivši novogoriški župan Tomaž Marušič, ki meni, da bo prihod tuje delovne sile in igralniške dejavnosti na Goriško le-to popolnoma degradiralo.

V javnosti se je zglasil tudi nekdanji prvi mož novogoriškega HIT-a Danilo Kovačič, ki je premieru Janezu Janši poslal odprto pismo, v katerem izpostavlja, da bi se s projektom megazabavišča ogrozilo poslovanje družbe HIT. Poleg tega Kovačič, zdaj že upokojenec, v pismu med razlogi, zakaj se obrača na premiera, še navaja, da bo gradnja megazabavišča močno vplivala na družbeno dogajanja ne le na Goriškem, pač pa tudi v Sloveniji. »V primeru, da se ta namera uresniči tako, kot je do sedaj predstavljena v medijih, ki so mi dostopni, bi za družbo HIT in posledično za Goriško in Slovenijo nastala velika ekonomska in družbena škoda. Pri predlagani gradnji in pri poslovanju bi namreč nastopil konflikt interesov med družbo HIT in družbo Harrah's, ki bi se reševal v škodo družbe HIT,« je prepričan Kovačič. Zato predlaga, da gradnjo megazabavišča na Goriškem izvede družba HIT, Harrah'su pa naj bi se omogočila gradnja megazabavišča v bližini drugih mestnih ali turističnih centrov, npr. med Ljubljano in Bledom ali med Mariborom in Ptujem ali na neki drugi lokaciji. (sta, sj, red)

Resolucija, s katero dvanajst občinskih svetnikov zahteva izločitev Tržiča iz seznama občin, kjer se bo izvajala zaščita slovenske manjšine po zakonih 482/1999 in 38/2001, je povzročila politični potres v levi sredini, saj je med podpisniki tudi načelnik Marjetice v tržiškem občinskem svetu Antonello Murgia.

»Zagotavljam, da takšnih stališč ne bo več zagovarjal,« je včeraj sporočil predsednik goriškega pokrajinskega sveta in hkrati član deželne direktiva Marjetice Alessandro Fabbro. Ogorčenje nad potezo predstavnika leve sredine je izrazil tudi župan Gianfranco Pizzolitto. »Postavlja se nam resen politični problem. Če smo koalicija, skupaj upravljamo in sprejemamo skupna stališča. Drugače razdiramo in povzročamo razkole,« je dejal Pizzolitto in vnovič pojasnil razloge za vključitev Tržiča v območje zaščite: »Ko bi bil na Tržiškem tudi en sam Slovenec, bi mu zagotavljali temeljne pravice. Zato se mi zdi povsem normalno in razumno, da bomo občanom slovenskega jezika omogočili prevajanje v odnosih z upravo, da jim bomo izdali dvojezično osebno izkaznico, če jo bodo vprašali. Vsi dobro vemo, da Slovenci na našem teritoriju niso večina, zato bomo zakonske predpise izvajali funkcionalno, z nizkim profilom. Zagotavljali bomo subjektivne pravice, podpirali slovenska društva in romjanski šolski pol, ker je pomemben dejavnik integracije na celotnem ozemlju, ter se zavzemali za nove in boljše oblike sožitja. Ker delamo za odprtost, za padec meja na zemljevidih, v glavah in emocijah. Identiteta italijanske večine ne bo kompromitirana. Kdor trdi drugače, je na napačni poti in prikriva dejstvo, da se zaščita ne izvaja povsod na enak način.«

Zaskrbljenost je izrazila stranka Slovenske skupnosti; v njenem imenu je pri Gianfrancu Morettonu, deželnem liderju Marjetice, včeraj posegel deželni tajnik Damijan Terpin. »Zahteva po izključitvi je nerazumljiva, saj bi morali izvoljeni upravitelji dobro poznati zakonska besedila. V primeru zakona 38/2001 izključitev sploh ni predvidena. Zato imajo takšna poizkušnja zgolj nizke politične namene ter v občanah povzročajo nejasnosti in zgrešene predstave. Posebno težko je razumeti tak način obnašanja danes, ko družba stavi na integracijo in spoštovanje različnosti... Za SSK pa je še posebno nerazumljivo dejstvo, da je med podpisniki tudi načelnik svetniške skupine Marjetice v Tržiču.

DOBERDOB

»Odstop z obtožbo«

Na vest o odstopu občinskega odbornika Claudia Gerina se je odzvala opozicijska svetniška skupina Skupaj za bodočnost, ki meni, da odstoj drugega občinskega odbornika v tej mandatni dobi nikakor ni normalen dogodek: »Radi bi opozorili, da je občinski odbor že pred dvema letoma zapustila odbornica za šolstvo in kulturo Daniela Klancic. Isto pot je sedaj ubral še odbornik za okolje in civilno zaščito Claudio Gerin, ki svojo odločitev utemeljuje z zelo hudimi obtožbami na račun delovanja tako občinskega odbora kot tudi svoje večinske svetniške skupine. Če upoštevamo, da je ob enem zapustil svetniško mesto in posledično tudi mesto načelnika Združene leveice Doberdob iz osebnih razlogov - tako je uradno obrazložil svoj odstop - Patrik Zulian, nam preostane le ugotovitev, da ostajata v vodstvu občine samo še župan Paolo Vintin in podžupan Nordio Geriolet. Ali drugače rečeno: Two Men Band.«

GIANFRANCO PIZZOLITTO

ALTRAN

ALESSANDRO FABBRO

BUMBACA

SSK, ki ima z Marjetico federativen dogovor, je prepričana, da gre le za dejanje posameznika, ki ga ostali svetniki Marjetice in tudi pokrajinsko tajništvo ne podpirajo, in da bo stranka ustrezno ukrepala. »V imenu vodstva Marjetice je Alessandro Fabbro izjavil, da je zaradi poteze Marjetičinega predstavnika ogorčen in zagrenjen: »Marjetice se odločno ograjuje od njegovega ravnanja. Njegovo stališče je zgolj osebno. Naša stranka ni spreminila stališča do Slovencev in zaščite. Problem domnevne "slovanizacije" Tržiča je povsem neobstoje,« je poudaril Fabbro in pojasnil, da je bilo Murgini naročeno, naj ne podpiše dokumenta, da pa je samovoljno ubral drugačno pot.

»Zaradi Marjetičine podpore resoluciji zahtevamo politično preverjanje v večini,« je včeraj izjavil pokrajinski tajnik Italijanskih komunistov Alessandro Perrone, ki opozarja, da je v igri trdnost koalicije v tržiškem občinskem svetu in da razdiralne pobude spet prihajajo iz vrst zmerne centra. Tržiški tajnik Levih demokratov Gianluca Trivigno pa od Murgie zahteva takojšen umik podpisa pod resolucijo. »Kot svetnik večine bi moral vedeti, da je namen leve sredine v občinskem svetu potrditi izvajanje zakona 38 "z nizko intenziteto", kar pomeni, da ne bo vidne dvojezičnosti, zagotovljene pa bodo subjektivne pravice in podpora slovenski kulturi, šolstvu in društvom,« je zaključil Trivigno. (ide)

GORICA - Škode za pet tisoč evrov

Rimljan plačeval vina z nepokritimi čeki

Vina je kupoval z nepokritimi čeki in krajevnega pridelovalca oškodoval za okrog pet tisoč evrov. Kot so včeraj povedali na poveljstvu karabinjerjev, so prijavi sodniku 44-letnega Rimljana, ki je prihajal kupovat v Gorico briška vina. Pred približno desetimi dnevi se je na poveljstvu zglasil lastnik goriške prodajalne vin - imena in naslova prodajalne niso posredovali -, ker je posumil v goljufijo. Na podlagi preiskave in bančnega preverjanja so karabinjerji potrdili njegov sum in ugotovili, da je rimski ljubitelj žlahtne briške kapljice plačeval z nepokritimi čeki. Na osnovi dokaznega gradiva so zoper njega vpisali ovadbo zaradi kaznivega dejanja goljufije; po navedbah karabinjerjev je goriškega prodajalca vin ogoljufal za pet tisoč evrov.

Sreče zaradi posebne predanosti alkoholnim pijačam ni imel niti 29-letni voznik iz Ronk, ki so ga v četrtek zvečer ustavili karabinjerji pred goriško sodnijo. Alkotest je dokazal, da mu je v krvi tekel tudi alkohol, zato so mu na kraju odvzeli vozniško dovoljenje in ga prijaviли zaradi kršitve 186. člena prometnega zakonika.

Jutri v Gorici naval koles

Jutri bodo Gorico preplavila kolesa. Potekala bo namreč osma izvedba kolesarske prireditve »Gorizia in bici«, ki so jo včeraj predstavili na občini. Pobudnik športno-rekreacijskega dogodka s človekoljubnim sporočilom je združenje prostovoljnih krvodajalcev iz Gorice. Da bi se občani množično odločili za solidarnostno darovanje krvi, se zavzemajo tudi na goriški občini, o čemer priča navzočnost na včerajšnji predstavitvi pobude treh odbornikov - za šport Sergia Cosme, za vprašanja mladih, varnost in manjšine Stefana Cerette ter za šolstvo in socialo Silvane Romano. Vsi trije so izhajali iz prepričanja, da je treba s kulturo darovanja krvi in organov osveščati predvsem mlade in jih obenem spodbujati k pristopu v prostovoljna združenja krvodajalcev. Poudarili so, da imajo šolske ustanove pri tem pomembno vlogo. Romanova je s tem v zvezi napovedala, da bo v pogovorih z direktorico zdravstvenega podjetja predlagala integracijo med goriško bolnišnico in združenji krvodajalcev. Pokroviteljem kolesarske pobude se je zahvalil predsednik goriških krvodajalcev Marco Fonzar. Start petnajst kilometrov dolge proge bo ob 10.30 s trga Prostovoljnih krvodajalcev, ob ulici Boccaccio; kolesarje bodo organizatorji sprejeli na cilju, ki bo na dvorišču zavoda San Luigi v ulici Don Bosco. (VaS)

Freddi konzulent Del Sordija

Občinski odbornik Francesco Del Sordi je imenoval koordinatorja goriške sekcije WWF Claudia Freddija za konzulenta občinske uprave na področju pobiranja odpadkov. Freddi bo funkcijo opravljal za obdobje treh mesecev, do imenovanja pa je prišlo zaradi pomanjkanja osebja v okoljskem uradu goriške občine.

90-letnica bitke na Škabrijelu

V niz prireditev ob prazniku mestne občine Nova Gorica sodi tudi spominska slovesnost Škabrijel 1917-2007, ki jo organizira društvo K.u.K. Infanterieregiment IR. 87 Solkan. Danes ob 18. uri bo v baziliki na Sveti Gori »spominska maša za blaženega Cesarja Karla I. in branilce Škabrijela«, jutri ob 11. uri se bo v Ravnici začela osrednja spominska slovesnost ob 90. obletnici bitke na Škabrijelu, sledilo bo odkritje spominske plošče braniteljem Škabrijela na vojaškem pokopališču v Ravnici.

Maša za arh. Riavisa

Danes ob 19. uri bo v cerkvi v četrti Sv. Ane v Gorici maša zadušnica ob dvajseti obletnici smrti goriškega arhitekta Willija (Guglielma) Riavisa; udeležili se je bodo predstavniki mestnih oblasti in kulture.

LOČNIK Gobe zastrupile zakonca

Poiskala sta zdravniško pomoč zaradi zastrupitve z gobami. V četrtek popoldne sta se v goriško bolnišnico sama pripeljala zakonca iz Ločnika pri Gorici - 75-letna A.M.B. in 78-letni E.F. - zaradi hudih bolečin, ki jima jih je povzročil navidez slastni obed z gobami. Osebe prve pomoči je takoj ugotovilo, da je bil njun sum utemeljen; sprejeli so ju na zdravljenje v oddelk medicine, kjer pa nista v življenjski nevarnosti. Gobe, ki so ju opeharile, sta sama nabrala, zato je na mestu nasvet nabiralcem, naj se obrnejo na izkušene poznavalce gob.

GORICA - Evropski komisar srečal krajevne upravitelje, gospodarstvenike in predstavnike Slovencev

Orban: Poznavanje jezikov vsestranska razvojna priložnost

»Evropska komisije spodbuja večjezičnost, saj je poznavanje čim večjega števila jezikov vsestranska razvojna priložnost.« Tako je včeraj v Gorici poudaril evropski komisar za večjezičnost Leonard Orban, ki je v mesto prišel na povabilo inštituta za mednarodno sociologijo ISIG.

V dopoldanskih urah se je Orban udeležil posveta o pomembnosti poznavanja jezikov v biznisu, poleg njega pa so v pokrajinski sejni dvorani spregovorili tudi podtajnik na notranjem ministrstvu za zunanjo trgovino Miloš Budin, predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta in direktor inštituta ISIG Alberto Gasparini. Ob zaključku okrogle mize, na uvodnem delu katere je bil prisoten tudi deželni predsednik SSO Drago Stoka, se je evropski komisar ob Budinovi prisotnosti srečal z deželnim predsednikom SKGZ Rudijem Pavšičem, z goriškim predsednikom SKGZ Liviom Semoličem, z Borisem Pericem iz goriškega vodstva SKGZ in z odgovornim urednikom Primorskega dnevnika Bojanom Brezigarjem. Med pogovorom je Orban ugotavljal, da meja med Gorico in Novo Gorico še stoji, ob tem pa je menil, da se bodo z vstopom Slovenije v območje izvajanja Schengenskega sporazuma stvari precej spremenile. »Meja bo izgubila,« je poudaril Orban, Budin pa je k temu pripomnil, da bodo po padcu fizične meje med državama imele štete dneve tudi miselne pregrade, ki obremenjujejo vedno redkejša posamezniki. Evropskega komisarja je nagovoril tudi Pavšič, ki je poudaril, da so prizadevanja evropske komisije v korist večjezičnosti zelo pomembna. To po njegovih besedah še posebej velja za obmejna območja, kjer bi bilo nujno poznati jezik sosedov. Ob tem je Pavšič opozoril na dobre stike, ki jih slovenska manjšina goji z Italijani v Sloveniji in na Hrvaškem, zatem pa opomnil na težave, ki jih bodo imeli v Istri ob vstopu Slovenije v območje izvajanja Schengenskega sporazuma.

»Evropejci moramo ohranjati svoje materine jezike, vendar se moramo prilagoditi večjezičnosti stare celine. Govoriti moramo več jezikov, saj je ne nazadnje to pomembno tudi za razvoj gospodarstva,« je med posvetom opozoril Orban in nadaljeval: »Družbe, katerih uslužbenci ne obvladajo tujih jezikov, poslujejo z vedno večjo težavo.« Ob tem je evropski komisar romunskega rodu poudaril, da se s hitrimi koraki približuje leto 2008, ki ga Evropska unija posveča večkulturnosti. »Da bi se med seboj razumeli, potrebujemo dialog, vendar polovica Evropejcev še vedno obvlada le materin jezik,« je povedal Orban in pojasnil, da bodo s prihodnjim letom spodbujali učenje jezikov z novimi evropskimi programi. Po njegovih besedah bo šlo največ pozornosti nameniti mladim, saj je

Evropski komisar s slovenskimi predstavniki; z leve Brezigar, Pavšič, Semolič, podtajnik Budin, Orban in Peric

BUMBACA

treba čim višjemu številu mladostnikov omogočiti študij v tujini, s tem pa poznavanje drugih jezikov, kultur in načinov življenja. Pomen večjezičnosti je med posvetom poudaril tudi Budin, ki je spregovoril tudi o italijanski zakonodaji na področju zaščite manjšin. Po njegovih besedah so bili v zadnjih časih opravljeni pozitivni koraki v smeri izvajanja zaščitnih norm za slovensko manjšino; ob tem pa je podtajnik kritično ugotavljal, da Italija še ni ratificirala evropske listine o manjšinskih in regionalnih jezikih. Poleg Orbana in Budina je kot že rečeno spregovoril tudi Gherghetta. »Naša je najbolj evropska pokrajina v Italiji,« je menil predsednik pokrajinske vlade in pojasnil, da goriška večjezičnost ima pozitiven učinek tudi na gospodarstvo. »Podjetniki radi prihajajo k nam tudi zaradi naše odprtosti do drugih jezikov in kultur,« je poudaril Gherghetta.

V popoldanskih urah je Orban v osrednji dvorani goriškega sedeža Tržaške univerze v ulici Alviano imel lectio magistralis na temo Sredozemlja in evropske večjezičnosti za udeležence trinajste poletne šole ISIG-a. Zatem se je srečal z diplomatskimi predstavniki Mitteleвроpe ter z docenti in s študenti univerzitetnega konzorcija IUISE za evropske študije; nazadnje je obiskal sedež ISIG-a, kjer se je srečal z vodstvom in s sodelavci inštituta. Orbanu so izročili manifest, ki so ga med goriškim poglobljanjem na evropske teme pripravili udeleženci ISIG-ove poletne šole.

Danjel Radetič

GORICA - Illy predstavil Orbanu zakona za Slovence in Furlane

»Stroški bodo poplačani«

Evropska komisija si prizadeva za ovrednotenje vseh jezikov, poleg jezikov članic, tudi manjšinskih in regionalnih jezikov

Riccardo Illy in Leonard Orban

»Stroški deželnih zakonov za Furlane in Slovence bodo obilno poplačani s koristjo.« Tako je povedal predsednik deželne vlade Riccardo Illy med včerajšnjim srečanjem z evropskim komisarjem za večjezičnost Leonardom Orbanom in z direktorjem inštituta za mednarodno sociologijo ISIG Albertom Gasparinijem. Po Illyjevih besedah je dežela Furlanija-Juljska krajina tik pred odobravitvijo obeh zakonskih besedil, s katerima si deželni upravitelji prizadevajo za ovrednotenje furlanskega in slovenskega jezika in kulture. Predsednik deželne vlade je menil, da Evropa mora na čim boljši način izkoristiti razvojne priložnosti, ki jih daje večjezičnost; ob tem je opozoril, da v deželi Furlaniji-Juljski krajini delujejo številne znanstvene ustanove in mednarodne družbe, ki svoj uspeh gradijo na večjezičnosti in večkulturnosti svojih uslužbencev.

Orban je poudaril, da si evropska komisija prizadeva za ovrednotenje vseh jezikov, ne le uradnih jezikov članic, pač pa tudi vseh manjšinskih in regionalnih jezikov. O stroških, ki jih prinaša tovrstna politika, je evropski komisar menil, da »gre za enega izmed stroškov demokracije«. Illy in Orban sta se strinjala, da je treba nuditi Evropejcem čim več srečanj in priložnosti skupnega dela, tudi na krajevni ravni. Ob tem je Illy napovedal, da bo novembra v Vidmu zasedanje združenja evropskih dežel. »Novembrsko srečanje bo posvečeno vprašanju identitete. Gre za tematiko, ki je tesno povezana s specifikko posameznih teritorijev, jezikov in kultur,« je poudaril Illy, ki v združenju evropskih dežel zaseda funkcijo predsednika.

GORICA - Niz pobud ob 60. obletnici vrnitve pod Italijo

Spomin in hvaležnost

Župan počastil ameriške veterane - Danes polaganje vencev in sprevod vojaških vozil

Županovo izkazovanje hvaležnosti veteranom

BUMBACA

S sklenitvijo Pariškega mirovnega dogovora je 14. septembra 1947 Gorica postala del italijanske republike. Dogodke izpred šestdeset let obeležuje goriška občinska uprava s pobudami, ki so se začele včeraj, zaključile pa se bodo z jutrišnjim vrhuncem v spominskem parku in Verdijevem gledališču. Včeraj je župan svečano sprejel pet ameriških veteranov 88. pehotne divizije, ki so bili po dogovorjenem odhodu partizanskih enot in v pričakovanju na mednarodno odločitev o novih mejah dodeljeni v Gorico. Med njimi je bil tudi 80-letni deseterik Eugen Slotte iz Pensilvanije, ki je med drugim povedal, da se je v tistem obdobju oženil z dekletom iz Šempetra, nakar se je vrnil v domovino. Zadnjih nekaj let pa živi v Gorici. Župan Ettore Romoli se je veteranom zahvalil za obisk, ki ga je omogočilo raziskovalno združenje Isonzo. »Zahvaljujem se vam, da ste v tistem pomembnem trenutku, ko se je Gorica borila za svojo italijansko identiteto, hkrati omogočili tudi uveljavitev demokracije,« je poudaril Romoli.

V okviru praznovanj so včeraj v deželnem avditoriju odprli fotografsko razstavo z naslovom »Arrivano! Settembre 1947: ritorna l'Italia«, ki jo je pripravil goriški Krožek za svobodo. Fotografije prikazujejo prihod italijanskih vojaških enot in manifestacije izpred 60 let. Tudi današnji celodnevni program bo oblikovalo združenje Isonzo. Ob 10.30 bodo položili venec v spominskem parku, ob 11.30 pa še na pročelju Trgovinske zbornice, kjer je imela sedež zavezniška uprava. Ob 15.30 bodo odprli zgodovinsko razstavo v dražvni knjižnici, ob 17. uri bo po mestnem središču sprevod starih vojaških vozil z uniformirano posadko, ob 18. uri pa v ljudskem vrtu še nastop godbe na pihala. (VaS)

GRADIŠČE - Včeraj ponoči v centru CPT

Upor in beg

Štirinajst priseljencev zbežalo iz strukture - Enega so že ujeli

Štirinajst priseljencev, po vsej verjetnosti Egipčanov, je včeraj ob 4. zjutraj zbežalo iz centra CPT v Gradišču. Enega so ujeli ob 11.30 nekaj kilometrov stran od strukture, za ostalimi pa se je izgubila vsaka sled.

Priseljenci so skočili čez obzidje, potem ko se je v centru vnel silovit upor. Skupina tujcev je sredi noči s silo snela notranjo železno ograjo, ki ločuje sobane, nato pa je z njo skušala prebiti zunanjo pregrado iz neprebojnega stekla zato, da bi skozi špranjo v stekleni steni zbežala. Istočasno se je nekaj desetih priseljencev splezalo na streho strukture, nato pa še na obzidje, ki obdaja center. Da bi preprečili preboj steklene pregrade in pobeg, so karabinjerji iz zunanjosti vrgli v notranje dvorišče centra solzivce. Večina protestnikov se je zatem pomirila, štirinajstim pa je uspel skok čez obzidje. Pod krinko noči so se razbežali po bližnjih poljih. Pred begom je bilo v centru 253 priseljencev, od tega je v upor sodelovalo kar petdeset tujcev.

Protestnike, ki si niso upali skočiti s pet metrov visokega obzidja, je zatem pomirilo osebje zadruge Minerva, ki upravlja CPT, medtem ko policija ni posegla v notranjosti centra, kot naročajo predpisi. Med sestopom s strehe sta dva priseljenca izgubila ravnotežje, padla in se pri tem poškodovala. Popoldne je strukturo obiskal kvestor Claudio Gatti, ki je zaprtim pojasnil postopek za zahtevo statusa političnega azilanta.

Podoben dogodek se je v centru CPT v Gradišču pripetil konec avgusta, ko je iz strukture poskusilo zbežati 80 nezakonitih priseljencev, večinoma Egipčanov. Štiriindvajsetim je sprva beg uspel; šest so jih polovili, komaj so preskočili obzidje, dvanajst pa so jih ujeli nekaj ur kasneje. Napetost se je tudi takrat poglobila, potem ko sta se z zaprtimi v centru srečala kvestor Gatti in šef prefektovega kabineta Pier Giulio Scarabino; preko trideset priseljencev je tedaj vložilo prošnjo za azil.

KRMIN - Jubilejna in odmevna prireditev

Že desetič jazz in vino

Letošnja izvedba bo trajala štiri dni

Odbornik Alessandro Pesaola (levo) z Remigom Gabelliniem iz združenja Controtempo

BUMBACA

Deset let neprestanih uspehov gre obeležiti na poseben način. Tudi zaradi tega so jubilejno izvedbo osrednje krminske glasbene prireditve - festivala jazz & Wine of Peace - predstavili več kot mesec dni prej. To so včeraj storili v prostorih krminske vinoteke, kjer sta se organizatorjem iz združenja Controtempo, pravim ljubiteljem te glasbene zvrsti, pridružila občinski odbornik za kulturo Alessandro Pesaola ter deželni svetnik in nekdanji krminski župan Maurizio Paselli, ki je tudi pozdravil v imenu deželnega odbornika za kulturo Roberta Antonaza.

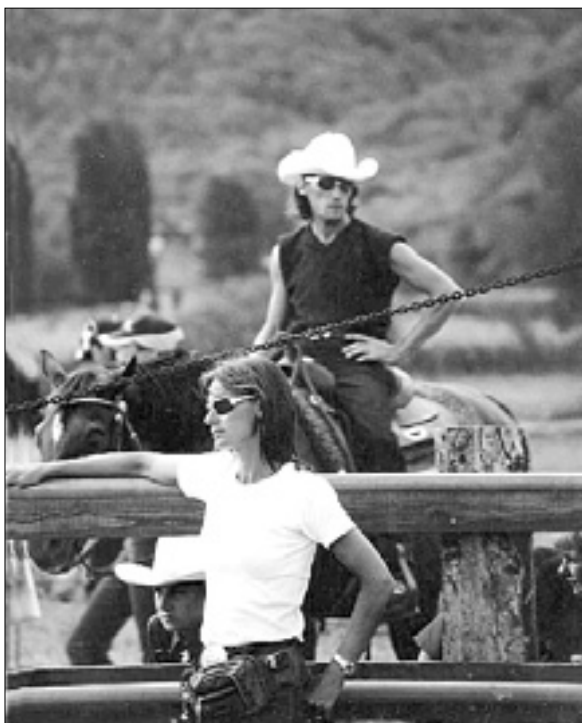
Letos bodo festival dodatno obogatili in podaljšali na štiri dni; začel se bo v četrtek, 25. oktobra, z uvodnim nastopom domačega ansambla Gone with the Swing v poznih popoldanskih urah, zvečer v občinskem gledališču pa se bo nadaljeval s koncertom francosko-španske skupine Arcoluz basista Renaud Garcie

a-Fons, kateri bo sledil nastop ameriške zasedbe TRIO3. Koncert tria Don Byr-ona, ki bo na sporedu dan kasneje, bo v živo prenašala tudi italijanska državna mreža RAI v okviru glasbene oddaje Radio 3 Suite, kar potrjuje kakovost in odmevnost krminske glasbene prireditve, ki je postala pravo srečanje vseh ljubiteljev sodobne jazz glasbe. Nastopi so večkrat posebej pripravljeni za to priložnost, kot vsako leto pa bodo tudi letos koncerti popestrili ponudbo raznih kotičkov briškega mesteca.

Povezavo s teritorijem potrjuje tudi sodelovanje s krminsko zadružno kletjo, ki vsa ta leta stoji ob strani glasbeni prireditvi. Direktor kleti Luigi Soini je na včerajšnji predstavitvi izjavil, da bodo držali obljubo in poslikali enega izmed velikih sodov na temo krminske prireditve Jazz & Wine, tako da bo tamkajšnji edinstveni krminski muzej še bogatejši in zanimivejši. (aw)

PEVMA - Konjeniški klub Remuda

Krajevni jezdec so se spet izkazali

Barbara Brandolin, predsednica kluba Remuda, na konju pa Aljoša Kuzmin, podpredsednik, ki med tekmovanjem opazujeta svoje varovance

FOTO L.B.

Ob koncu minulega tedna je v prostorih konjeniškega kluba Remuda v Pevmi potekala predzadnja etapa deželnega prvenstva v western jahanju. Najprej, v soboto, so priredili tekmovanja mladinskih kategorij, sledila je western zabava s country glasbo in plesi, v nedeljo pa so se predstavili odrasli konjeniki. Dogodek je bil dobro obiskan tako po številu vpisa-

nih tekmovalcev kot tudi občinstva; zvrstilo se je okrog 90 konj in približno 80 jahalcev. Klub Remuda je kot vedno nastopil z največ tekmovalci in tudi tokrat osvojil vrsto odličnih rezultatov. To je seveda povezano s kakovostjo tečajev jahanja, ki jih prirejajo za začetnike - pozornost namenjajo otrokom od šestega leta dalje - in tudi za že izkušene jezdece. (lb)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1, ul. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. NICOLO', ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

Kino

GORICA

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 18.45 - 20.30 - 22.15 »I Simpson - Il film«. Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Sapori e dissapori«. Dvorana 3: 17.45 - 20.10 - 22.10 »La ragazza del lago«.

CORSO Rdeča dvorana: 16.00 - 17.45 - 20.00 - 22.15 »Shrek Terzo«. Modra dvorana: 17.45 »Il dolce e l'amaro«; 20.00 - 20.20 »Io non sono qui«.

Rumena dvorana: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Licenza di matrimonio«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 18.45 - 20.30 - 22.20 »I Simpson - Il film«. Dvorana 2: 16.00 - 21.30 »I Simpson - Il film«; 18.00 »Premonition«. Dvorana 3: 17.00 - 20.00 - 22.00 »Shrek Terzo«.

Dvorana 4: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Sapori e dissapori«.

Dvorana 5: 18.00 - 20.15 - 22.15 »L'ultima legione«.

NOVA GORICA: 18.00 »Simpsonovi«; 19.30 - 22.00 »Transformerji«.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB obvešča, da so bile 14. septembra objavljene zavodske lestvice učnega osebja šol s slovenskim učnim jezikom - 1. pas. Čas za priložitev morebitnih pritožb je pet dni od datuma objave lestvic (do vključno 18. septembra).

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča kandidate, da je bil na posameznih šolah objavljen 1. pas zavodskih lestvic. Kandidati, ki so v roku predstavili model B in niso prisotni v lestvicah na šolah, za katere so zaprosili, morajo v roku petih dni po objavi (do srede 19. t.m.), obvestiti šolo, na katero so naslovili prošnjo, in za prositi za morebitne popravke. Urad za slovenske šole in tajništva šol so na razpolago za pojasnila.

Izleti

PEVSKI ZBOR KD SKALA iz Gabrij prireja enodnevni izlet z avtobusom v Borovnico pri Ljubljani v nedeljo, 23. septembra, z odhodom ob 7.30 izpred društvenega sedeža. Okrog 10. ure se bo skupina pohodnikov v Peklu podala na krožno pešpot, medtem ko si bo druga skupina ogledala muzej v gradu Bistra in Borovnico; izletnike bo sprejel župan Borovnice Franjo Modrijan. Za vse bo sledilo skupno kosilo. V popoldanskem času bo srečanje z domačimi

Kam po bencin

Danes in jutri bodo na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA

AGIP - Ul. Duca d'Aosta 74

ESSO - Ul. Brass 7/b

TAMOIL - Ul. Lungo Isonzo 110

ERG - Ul. Brig. Re, na državni cesti 56 km 33+

TRŽIČ

ESSO - Ul. Boito 64

API - Ul. Grado

SHELL - Ul. Boito 7

RONKE

SHELL - Ul. Redipuglia 23/a

ERG - Ul. Aquileia 35

ZAGRAJ

OVM - Ul. Garibaldi

ŠKOCJAN

AGIP - Ul. Grado 10

ŠLOVRENC

AGIP - Ul. Nazionale, na državni cesti 56

VILEŠ

ERG - Državna cesta 351 km 16+250

KRMIN

SHELL - Drevored Venezia Giulia 23

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ

vabi na ogled monokomedije

HAGADA
v izvedbi igralca
Gregorja Čušina

JUTRI, 16. SEPTEMBRA,
ob 18.30

Župnijski dom

Anton Gregorčič v Štandrežu

Vstop prost!

pevci. Še so prosta mesta; cena znaša 30 evrov, informacije in prijave nudijo odborniki društva, posebej pa Branko Kuzmin (tel. 392-3393117).

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV organizira v nedeljo, 30. septembra, izlet v Škofjo Loko »Po poteh naših pesnikov in pisateljev - ogled Tavčarjeve domovine«. Za prijave in informacije pokličite na tržaški (040-635626) oziroma goriški urad ZSKD (0481-531495).

Čestitke

Danes v Vidmu stopata na skupno življenjsko pot FRANCA DRIOLI in VALTER SIVILOTTI. Sodelavki in sodelavcu festivala »Across the border« izrekajo prisrčne čestitke Kulturni dom v Gorici, kulturna zadruga Maja in številni goriški prijatelji.

Obvestila

DRUŽBA ITALIJANSKIH POŠT sporoča, da s septembrom dalje velja zimski urnik poštних uradov. Na korzu Verdi v Gorici je odprt od ponedeljka do sobote med 8.30 in 19. uro; z istim urnikom so od ponedeljka do petka odprti uradi v Krminu, Tržiču in Ronkah, ki so na razpolago strankam tudi ob sobotah med 8.30 in 13. uro. Zimski urnik (8.30-13.45) velja tudi v Podgori, Koprivnem in Medeji.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da potekajo vaje ženskega pevskega zbora vsak ponedeljek ob 20. uri.

GODBA KRAS iz Doberdoba obvešča, da je v teku vpisovanje v glasbeno šolo za trobila, pihala in tolkala; informacije vsak dan od 19. ure dalje na tel. 338-6347012 (Luciano) ali 335-6478072 (Robert) ter osebno ob ponedeljkih in četrth ob 20.30 v glasbeni sobi v Doberdobu.

GORIŠKI URAD MOTORIZACIJE sporoča, da so okenca odprta po urniku: ob ponedeljkih med 8.45 in 12.30 ter med 15. in 17. uro, od torka do petka pa izključno v dopoldanskem času, 8.45-12.30.

KD BRIŠKI GRIČ priredi tečaj aerobike ob torkih in četrthih med 19. in 20. uro; informacije tel. 388-8400814 (Andreja).

KLEKLJARSKI ODESK društva Jadro je začel novo letno dejavnost ob torkih med 15.30 in 18.30 na sedežu društva v Romjanu; vpisovanje in informacije na tel. 0481-776123.

KULTURNO DRUŠTVO SOVODNJE vabi na redni občni zbor, ki bo v sredo, 26. septembra, v Kulturnem domu v Sovodnjah, v prvem sklicu ob 19.30, v drugem pa ob 20.30.

MLADINSKI CENTER NOVA GORICA prireja za italijanske osnovnošolce in dijakke brezplačni tečaj slovenskega jezika, ki se bo začel 2. oktobra in bo trajal 70 šolskih ur, dvakrat na teden po dve šolski uri v prostorih Mladinskega centra Nova Gorica; prijave do 28. septembra preko elektronske pošte info@mc-ng.org ali na tel. 003865-3333020.

MLADINSKI ODESK KD SOVODNJE prireja začetni tečaj plesa za mlade. Prvo srečanje bo v četrtek, 20. septembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah. Za informacije tel. št. 328-2580904 (Maja).

ODDELEK BALETA SCVG EMIL KOMEL deluje v baletni sobi Kulturnega doma v Gorici. Začetek dejavnosti - tečaj klasičnega in sodobnega baleta - bo 19. septembra; lekcije potekajo dvakrat tedensko, ob sredah in petkih, med 17. in 19. uro. Vpisuje-

jo ves mesec september; podrobnejše informacije na SCGV Emil Komel (tel. 0481-532163) in v pisarni Kulturnega doma (tel. 0481-33288).

ODRAŠČAJMO Z GLASBO je projekt kulturnega društva Oton Župančič iz Štandreža, ki dopolnjuje pevsko dejavnost otrok od 3. leta starosti. Srečanja se bodo pričela v sredo, 3. oktobra, in jih bosta vodili Tanja Gaeta in Sara Hoban. Informativno srečanje za starše bo v kulturnem domu Andreja Budala, ul. Montello 9 v Štandrežu v sredo, 26. septembra, in v ponedeljek, 1. oktobra, ob 19.30. Informacije nudi Tanja Gaeta (tel. 328-0309219 ali e-mail: tanjagaeta@libero.it).

PRIŠZ OLYMPIA vpisujejo za gimplay (telovadba predšolskih otrok), športno ritmično gimnastiko, orodno telovadbo, odbojko, miniodbojko in športni ples; informacije od ponedeljka, 17. do četrta, 20. septembra, med 17. in 18.30 na uradu SZ Olympia (drevored 20. septembra 118) ali na tel. 335-5952551 (Damijana Češcut).

TRADICIONALNI 50-URNI TEČAJ SLOVENŠČINE za odrasle prireja društvo Jadro na sedežu v Romjanu v začetku oktobra. Organizacijska seja bo v ponedeljek, 24. septembra, ob 20. uri v ulici Monte Sei busi 2 v Romjanu; informacije pri odbornikih (tel. 0481-779843).

Prireditve

»NON C'E' VERSO« - besede in glasbe z avtorji - bo na dvoru Darka Bratine na Travniku v Gorici: danes ob 18. uri srečanje s pisateljem Paolom Grugnijem ob predstavitvi knjige »Mondoserpente« in ob 21. uri bodo pesniki Alberto Princis, Dora Berzan, Silvia Salvagnini in Marco Marangoni prebirali poezije, saks bo igral Paolo Gregorig; sobota, 15. septembra, ob 18. uri srečanje z Elviro Mujcic ob predstavitvi knjige »Al di là del caos - Cosa rimane dopo Srebrenica« z glasbeno spremljavo Gabrielle Gabrielli in Maura Punterija ter ob 21. uri koncert skupine Mauro Bon & Hot Exposure ob predstavitvi cd plošče »Prehistoric Landscapes« s pesniškim posegom Laure Menichini.

PRVA IZVEDBA »DOBERDUBSKE FEŠTE« v organizaciji Pihalnega orkestra Kras, oddelka Civilne zaščite iz Doberdoba, SKD Hrast in MO Jezero bo v nedeljo, 23. septembra, na dvorišču pred župnijsko dvorano. Od 13. ure dalje bo zanimiv kulturno-sportni program za vse. Ob 14. uri bo na vrsti tradicionalni Hrast bike slalom, ki bo letos na doberdobski gmajni že četrth. Dirka z gorskimi kolesi je namenjena osnovnošolcem, srednješolcem in višješolcem, pa tudi tistim, ki še vedno radi stopijo na kolo. Sledila bo demonstracija Civilne zaščite v Doberdobu. Večer bo sklenil doberdobski rock bend Blek Panters, uvod v koncert bo imel Pihalni orkester Kras.

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL JAMLJE IN DOBERDUBSKA OBČINSKA UPRAVA prireja proslavo ob 30. obletnici odkritja spomenika padlim v NOB iz Dola. Prireditve bo v nedeljo, 16. septembra, ob 15.30 pred spomenikom na Palkišču. Govorila bosta Milan Pahor in Silvino Poletto, nastopili bodo TPPZ Pinko Tomažič, godba na pihala Kras iz Doberdoba ter recitatorji in otroški pevski zbor društev Kremenjak iz Jamelj in Kras iz Dola.

V GLEDALIŠČU VERDI v Gorici bo drevi ob 21. uri koncert godbe na pihala italijanske vojske.

V OBČINSKEM CENTRU V LOČNIKU na trgu San Giorgio 37 bo v soboto, 15. septembra, ob 18.30 odprtje fotografske razstave z naslovom »Portfolio a Lucinico«. Razstavljajo Valter Nanut, Silvan Pittoli in Giorgio Bregant.

Pogrebi

DANES V GORICI: 11.00, Luciano Michelon iz splošne bolnišnice v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče. **DANES V SOVODNJAH:** 11.00, Cornelia Cotic vd. Fajt (iz goriške splošne bolnišnice ob 10.40) v cerkvi in na pokopališču.

ZDA - V pričakovanem četrtkovem televizijskem nagovoru Američanom

Bush napovedal delni umik ameriške vojske iz Iraka

Demokratska opozicija poudarja, da je umik le navidezen - Z vprašanjem se bo ukvarjal Bushev naslednik

WASHINGTON - Ameriški predsednik George Bush je v svojem četrtkovem televizijskem nagovoru Američanom po pričakovanih napovedal, da bo iz Iraka umaknil del vojakov, kar je prikazal kot roko sprave tistim, ki zahtevajo takojšen umik vseh vojakov. Vendar pa bo umik pogojen z »uspehi«. Novost v govoru je bila morda napoved »trajnih« odnosov med ZDA in Irakom, kar so v Beli hiši razložili kot odnose, ki jih imajo z drugimi zaveznicami po svetu. Bush je skušal Američanom, med katerimi jih le še 33 odstotkov podpira njegovo delo glede Iraka, razložiti, da njegova nova politika, ki zajema povečanje števila vojakov za 30.000 od januarja letos, prinaša rezultate in da potrebuje le še malce več časa za uspeh. Bush je govor podal po nastopih poveljnika ameriških enot v Iraku, generala Davida Petrausa, in veleposlanika Ryana Crockerja v kongresu in v ameriških medijih. Oba sta razlagala, da nova strategija deluje, ampak potrebuje malce več časa.

Demokrati si medtem z vsemi silami prizadevajo Američanom razložiti, da napoved o umiku ni resna, saj se do prihodnjega leta umika le toliko vojakov, za kolikor se je njihovo število letos povečalo. Bush je napovedal, da bo do letošnjih božičnih praznikov iz Iraka prišlo domov 5700 vojakov, nato pa se bodo do julija prihodnje leto umaknile še štiri brigade s skupaj okoli 21.500 vojakov. ZDA imajo trenutno v Iraku 168.000 vojakov. Vračanje vojakov je pogojil z uspehom. Zavrnili je kritike, ki pravijo, da je od uspehov prihaja prepozno, saj naj ne bi bilo nikoli prepozno udarjati po teroristični mreži Al Kaida.

Ameriški predsednik je priznal, da iraška vlada ni uspela uresničiti ciljev za politično in varnostno stabilnost, zato je pozval Irčane, naj to od svoje vlade zahtevajo. Sicer pa je predsednik, tako kot sta to storila Petraeus in Crocker, dejal, da je napredek opazen.

V ozadju Bushevih besed o napredku je sicer prišla novica, da je bil v provinci Anbar ubit šejk Abdul Satar Abu Riša, s katerim se je ameriški predsednik sestel med zadnjim nenapovedanim obiskom Iraka v začetku septembra. Šejk Abdul Riša je vodil upor sunitov v provinci Anbar proti Al Kaidi. Bush je Anbar izpostavil kot dokaz, da njegova politika deluje, čeprav gre za odločitev med suniti, ki so donedavna še napadali Američane v provinci, ki ni bila deležna povečanja števila ameriških vojakov.

Iraški voditelji naj bi zaprosili za trajne odnose z ZDA, Bush pa je dejal, da so ZDA pripravljene te odnose graditi na način, ki bo ščitil ameriške interese v regiji in zahteval manjše število ameriških enot. To pomeni, da bo ameriška vojska v Iraku ostala za nedoločen čas, Bush pa je tudi naravnost povedal, da se bo z iraško krizo ukvarjal tudi njegov naslednik ali naslednica, saj »ne smejo pustiti na cedilu zaveznika, ki se bori za lastno preživetje in ki bo še naprej potreboval ameriško vojaško, gospodarsko in politično podporo«.

Bush je opozoril Iran in Sirijo, naj prenehata spodbujati iraško vlado, saj nasilni skrajneži, ki ogrožajo Irak, ogrožajo tudi ti dve državi.

Mednarodno skupnost je pozval k večji podpori iraškemu gospodarstvu in podpori za razširitev misije ZN. Zavrnili je vse pozive k hitremu umiku in sporočil, da bo poveljnik enot na terenu Petraeus skupaj z veleposlanikom Crockerjem znova poročal o položaju v Iraku sredi marca prihodnje leto.

Demokratski odgovor Bushu je podal senator iz Rhode Islanda Jack Reed, ki je prav tako po pričakovanih zavrnil nadaljevanje ameriške vojske prisotnosti v Iraku, ki je po mnenju demokratov nesprejemljiva. Reed je napovedal, da namestitev demokratov v kongresu izvršiti svojo ustavno dolžnost in korenito spremeniti ameriško vojaško vpletenost. Za kaj takega pa potrebujejo podporo zadostnega števila republikancev, ki je še nimajo.

Odzivi na predsednikov govor so bili tudi sicer predvidljivi glede na strankarsko pripadnost. Vodja senatne manjšine, republikanec Mitch McConnell iz Kentuckyja, je sporočil, da predsednikov načrt izpolnjuje zahteve številnih republikancev v senatu, ki so iskali znake uspeha.

McConnell je dejal, da v Iraku napredujejo. Predsednica predstavniškega doma Nancy Pelosi iz Kalifornije je sporočila, da je že dolgo, odkar je predsednik Bush izgubil zaupanje Američanov glede Iraka, ker njegove besede niso nikoli ustrezale realnosti na terenu.

Izbira naj bi bila med demokratskim načrtom odgovorne prerazporeditve in Bushevim načrtom neskončne vojne v Iraku. V naslednjih tednih bo v Washingtonu zelo vroče, saj bodo demokrati skušali pripraviti zakonske predloge glede Iraka za hitrejši umik ali spremembo vloge ameriške vojske, ki bodo dovolj dobri tudi za zadosten del republikancev. Tega pa potrebujejo za preseganje predsednikovega veta. (STA)

Ameriški predsednik George Bush med televizijskim nastopom

ANSA

VARNOST - Slovenske Socialne demokrate zastopal Rado Bohinc

Srednjeevropski socialdemokrati proti protiraketnemu ščitu ZDA

PRAGA - Voditelji socialdemokratskih strank iz Nemčije, Poljske, Avstrije, Češke, Slovaške in Slovenije so včeraj na srečanju v Pragi sprejeli skupno izjavo, v kateri so izrazili nasprotovanje »enostranski« odločitvi Washingtona za namestitvev protiraketnega ščita v vzhodni Evropi. Iz slovenske SD, ki je podprla izjavo, se je dvodnevne srečanja udeležil Rado Bohinc. »Zaskrbljeni smo zaradi odločitve o namestitvi protiraketnega ščita in se pridružujemo našim prebivalcem, ki jo v veliki večini zavračajo,« so zapisali v skupni izjavi. Kot je za STA povedal Bohinc, na Poljskem namestitve ščita ne podpira 70 odstotkov, na Češkem pa 67 odstotkov ljudi.

»Odločitve o namestitvi raket ne bi smeli sprejemati enostransko ali dvostransko, ker gre za vprašanje, ki bo vplivalo na varnost vse Evrope,« so še zapisali in pri tem izrazili željo, da bi v pogajanjih sodelovali EU, Nato in Svet Nato-Rusija. Kot je povedal Bohinc za STA, so v izjavi izpostavili, da bi vprašanja evropske varnosti in varnosti nasploh v svetu morali še naprej reševati na sporazumen način, z dialogom in z mednarodni-

mi dogovori o razoroževanju. Da bi torej »moralo vprašanje varnosti obravnavati kot multilateralno vprašanje, ki zadeva Nato in institucije EU« ter se zavzeli za dialog EU-Nato in EU-Rusija pri tem vprašanju. »Evropska varnost je skupen problem in je tako treba sprejemati tudi odločitve,« so še zapisali v izjavi po besedah Bohinca.

Ameriški načrt postavitve protiraketnega ščita, s katerim se želi Washington po lastnih navedbah zaščititi pred morebitnimi grožnjami držav, kot sta Iran in Severna Koreja, je sprožil različne odzive, predvsem pa napetost na osi Washington-Moskva. Moskva meni, da predstavlja načrt, po katerem naj bi na Češkem namestili radar, na Poljskem pa deset prestreznih raketnih baz, neposredno grožnjo njeni varnosti.

Srednjeevropski socialdemokrati so ob tem sprejeli še izjavo o nadaljnji krepitvi institucij EU, reformni pogodbi, socialni Evropi in vprašanju energetike in varovanja okolja. V tej izjavi, kot je povedal Bohinc, so podprli prizadevanja Portugalske za zaključitev pogajanj o reformni pogodbi oktobra letos. Kot je dejal, so se zavzeli za Evropo, ki

je pravno transparentna, učinkovita, blizu ljudem.

Zavzeli so se tudi za socialno Evropo, torej za nova delovna mesta, solidarnost, socialno pravičnost. Kot je dejal, bo SD od slovenske vlade v času predsedovanja EU v prvi polovici 2008 zahtevala, da idejo socialne Evrope udejanji preko svojega delovanja in da do konca izpelje regulativo na področju zdravstvenih in socialnih storitev. Po oceni srednjeevropskih socialdemokratskih strank pa bi morali vprašanju podnebnih sprememb in s tem povezanih energetskih virov v Evropi posvečati več pozornosti. Tako so se dogovorili, da z ukrepi proti onesnaževanju in za varovanje okolja z energetskega vidika pridobijo prednosti evropski politiki.

Srečanja so se ob Bohincu udeležili vodja čeških socialdemokratov Jiri Paroubek, slovaški premier Robert Fico, avstrijski kancler Alfred Gusenbauer, vodja poljskih socialdemokratov Wojciech Olejniczak, madžarski obrambni minister in podpredsednik socialdemokratov Imre Szekeres ter vodja nemške SPD Kurt Beck. Madžarska sicer izjave o protiraketnem ščitu ni podprla. (STA)

RUSIJA - Duma ga je potrdila za premiera

Putin: Na predsedniških volitvah morda tudi Zubkov

MOSKVA - Spodnji dom ruskega parlamenta, duma, je včeraj z veliko večino potrdil Viktorja Zubkova za novega premiera. Zubkova je na položaj v sredo presenetljivo predlagal ruski predsednik Vladimir Putin, potem ko sta manj kot tri mesece pred parlamentarnimi volitvami odstopila dosedanja premier M. Fradkov in njegova vlada. Za Zubkova je glasovalo 381 poslancev, 47 jih je bilo proti, osem pa se jih glasovanja ni udeležilo.

65-letni Zubkov, ki je od leta 2004 vodja zveznega urada za finančni nadzor Rosfinmonitoring, je dolgoletni sodelavec Putina, do srede pa je bil javnosti skoraj neznan. V zgodnjih 90. letih prejšnjega stoletja sta bila oba zaposlena v administraciji Sankt Peterburga.

Pred glasovanjem je dumi predstavil program in prednostne naloge svoje vlade. Kot je dejal, bosta njegovi prioriteti »zagotavljanje stabilnosti in družbenega razvoja«. Dejaj je tudi, da je krepitev ruske obrambne industrije strateškega pomena. Napovedal je spremembe v vladi. Kritiziral je ministrstvo za gospodarski razvoj in ministrstvo za regionalni razvoj zaradi slabe koordinacije pri delu v regijah. Kritičen je bil tudi do dela ministrstva za zdravje in socialni razvoj.

Do sprememb v vrhu ruske politike je prišlo pred parlamentarnimi volitvami, ki bodo 2. decembra, in

Novi premier Viktor Zubkov

manj kot šest mesecev pred predsedniškimi volitvami 2. marca, po katerih naj bi položaj na čelu države zapustil Putin. Večina analitikov je prepričanih, da bo na predsedniških volitvah zmagal tisti kandidat, ki bo imel podporo Putina. Le-ta je včeraj potrdil, da bi Zubkov lahko kandidiral za predsednika, o sebi pa je dejal, da bi lahko kandidiral leta 2012. (STA)

Juščensko za članstvo

Ukrajine v EU

KIJEV - Predsednik Ukrajine Viktor Juščenko je na vrhu EU-Ukrajina članstvo svoje države v uniji označil kot edino možnost, ki samoumevno sledi iz zgodovine Ukrajine. Predstavniki EU so sicer podprli ukrajinsko »evropsko odločitev«, vendar pa v zvezi s tem niso omenjali konkretnjših zavez. Bolj jih je namreč zanimalo, kako bodo ukrajinske oblasti zagotovile poštene parlamentarne volitve in učinkovito oblikovanje vlade po njih.

Srbska policija aretirala

sina Radovana Karadžića

BEograd - Srbska policija je prišla sina nekdanjega vodje bosanskih Srbov in obtoženca Mednarodnega sodišča za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije Radovana Karadžića. Saša Karadžić je bil aretiran med bivanjem v Beogradu, je sporočila njegova sestra Sonja Jovičević Karadžić. Policija informacije še ni potrdila, prav tako niso znane nobene druge podrobnosti.

Al Bašir pripravljen

na prekinitev ognja

RIM - Sudanski predsednik Omar al Bašir je ob obisku v Italiji izjavil, da je Kartum pripravljen razglasiti prekinitev ognja pred za konec oktobra načrtovanimi mirovnimi pogajanjmi z uporniki iz Darfurja. Kot je po pogovorih z italijanskim premierom Romanom Prodiem povedal al Bašir, so na prekinitev ognja ob začetku pogajanj pripravljeni, da bi vzpostavili pozitivno ozračje, ki bi vodilo v pozitiven konec pogajanj.

Benazir Buto se bo

vrnila v Pakistan

ISLAMABAD - Bivša pakistanska premierka Benazir Buto se bo po osmih letih, ki jih je preživela v izgnanstvu, 18. oktobra vrnila v Pakistan, da bi sodelovala na parlamentarnih volitvah, ki naj bi bile konec leta ali v začetku prihodnjega leta, so sporočili iz njene stranke. Vlada v Islamabadu je že sporočila, da se bivša premierka lahko vrne v domovino, da pa se bo morala soočiti z obtožbami zaradi korupcije.

Karamanlis tvega poraz

ATENE - Konservativni grški premier Kostas Karamanlis in njegova desnosredinska vladajoča stranka Nova demokracija bi se lahko na predčasnih parlamentarnih volitvah v nedeljo opekla. Zaradi neustreznega odziva na smrtonosne požare, ki so konec avgusta zahtevali 66 življenj, več sto domov pa je bilo uničenih, se je namreč okrepilo nezadovoljstvo Grkov z vlado. (STA)

MADŽARSKA - Obisk

Sarkozy v domovini svojega očeta poudaril vlogo vzhodne Evrope

BUDIMPEŠTA - Francoski predsednik Nicolas Sarkozy je včeraj po srečanju z madžarskim kolegom Laszlo Solymomom dejal, da se bo v vzhodni Evropi odločalo o tem, kako se bo EU v prihodnosti gospodarsko razvijala. Ob tem je Sarkozy povedal, da v Budimpešto prihaja z globokimi čustvi. Sarkozyjev oče je namreč Madžar, francoski predsednik pa je upor Madžarov proti sovjetski okupaciji leta 1956 označil za dogodek, ki je nanj močno vplival.

»Za Francijo razlike med majhnimi in velikimi državami ne obstajajo; ne razlikujemo med državami, ki lahko povedo svoje mnenje, in tistimi, ki morajo biti tihi,« je dejal Sarkozy. S tem je namignil, da ne bo sledil svojemu predhodniku Jacquesu Chiracu, ki je vzhodnoevropskim državam, tudi Sloveniji, pred ameriško napadalno vojno v Iraku leta 2003 svetoval, naj raje molčijo, ko so te podprle domnevne ameriške dokaze o obstoju orožja za množično uničevanje v Iraku. Slednjega sicer niso nikoli našli.

Sarkozy se je dotaknil tudi vprašanja številne madžarske manjšine v madžarskih sosedah. Dejaj je, da Pariz podpira individualne pravice pripadnikov manjšin, medtem ko je stališče Francije do kolektivnih pravic - sem spada tudi pravica do samoodločbe - »bolj zmerno.«

Sarkozy se bo sicer v okviru svojega enodnevnega obiska na Madžarskem sešel še z madžarskim premierom Ferencem Gyurcsanyjem in vodjo madžarske opozicije Viktorjem Orbanom.

KOPER - Na Bonifiki

Nastopil bo Zucchero

Koncert slovitega blues interpreta bo v dvorani, in sicer jutri z začetkom ob 20. uri

Sloviti italijanski blues pevec Adelmo Fornaciari, širši množici znan pod psevdonimom Zucchero, bo v sklopu svoje evropske turnee nastopil tudi v Sloveniji. Za edini slovenski koncert pa je izbira padla celo na slovensko obalo, saj bo nastopil v koprski dvorani Bonifika. Torej samih petnajst minut od Trsta bomo lahko v živo spremljali enega izmed svetovno najbolj znanih italijanskih pevcev, ki je potr dil slavo tudi z zadnjim uspešnim albumom, ki nosi naslov Fly. Pred kratkim je bil emilijanski pevec tudi v vrtnicu polemik, ker je med enim izmed številnih koncertov zmerjal gledalca, češ da se je slednji raje ubadal s pisanjem sms sporočil kot pa s poslušanjem Zuccherovih glasbenih vragolij.

V bogati, več kot tridesetletni karieri je Zucchero nízal uspeh za uspehom, prehajal pa je z nespremenjenim uspehom od pravih blues uspešnic preko nekaterih rock pesmi vse do bolj moderne glasbe, ki so jo plesali v vseh svetovnih diskotekah. Tako ostaja Adelmo Fornaciari zlasti znan po hitu Senza una donna. To pesem je vključil na svoj tretji album Blue's leta 1987 (prvega je izdal štiri leti prej), ki vsebuje še nekatere zimzelene uspešnice (Con le mani, Pip-pi, Solo una sana e consapevole libidine salva il giovane dallo stress e dall'Azione cattolica). Pred leti pa se je na plešiščih na tisoče mladih gibalo v ritmu pesmi Baila morena.

Zucchero je v bogati karieri nastopal s številnimi svetovnimi glasbenimi zvezdami (Sting, Bono, B.B.King, Sinéad O'Connor, Eric Clapton, Tom Jones idr.), ta poznanstva pa je pred leti strnil v album Zu & Co, ki je zbirka duetov s svetovnimi glasbeniki. Zucchero v tem albumu med drugim nastopa tudi z nekdanjo zaročenko ameriškega kole sarja in sedemkratnega zmagovalca francoske pentlje Armstronga, Sheryl Crowe, ter s Tomom Jonesom, Stingom, Ericom Claptonom in Paulom Youngom.

Značilni Zucchero glas vedno pritegne številne ljubitelje tovrstne glasbe, treba pa priznati, da se je v prete-

klosti italijanski pevec strastnim poslušalcem že zameril, ko se je na odru prikazal v nekoliko vinjenem stanju in koncert predčasno zaključil. Ne glede na to pa so nekatere njegove pesmi že zapisane v enciklopedijo italijanske lahke glasbe. In številne izmed teh bomo lahko poslušali tudi tokrat.

Koncert bo v nedeljo, 16. septembra s pričetkom ob 20.uri, cena vstopnice pa je 39,00 evrov. Na voljo so na vseh običajnih prodajnih mestih (Kompas, Eventim, vstopnice.com itd.). (I.F)

GLEDALIŠČE

SLOVENIJA

POSTOJNA

V četrtek, 27. septembra ob 19.30 / J. Hašek: »Prigode dobrega vojaka Švejka« (črna komedija), režija G. Lešnjak - Gojc. Gostovanje Šentjakobskega gledališča na festivalu Linhartovo srečanje.

NOVA GORICA

Slovensko narodno gledališče

V nedeljo, 23. septembra ob 18.00 / »Sej smo vsi ena žlahta«. Nastopa gledališka skupina Vrtojba.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Danes, 15. septembra ob 19.30 / Henrik Ibsen: »Strahovi«.

V petek, 21. ob 19.30 in v soboto, 22. septembra ob 20.00 / Dane Zajc: »Jagababa«.

Mala drama

Danes, 15. septembra ob 20.00 / Vasilij Vladimirovič Sigarev: »Ahasver«.

V četrtek, 20. septembra ob 20.00 / Ingmar Villqist: »Halvarjeva noč«. Gostuje Kamerni teater 55 Sarajevo.

V soboto, 22. septembra ob 20.00 / Neil LaBute: »Razsutje / Igre poslednjih dni«. Gostuje Imaginarni, zavod za kulturno dejavnost.

Mestno Gledališče Ljubljansko

Veliki oder

Danes, 15., v sredo, 19. in v četrtek, 20. septembra ob 20.00 / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick »Goslač na strehi«.

Mala scena MGL

V soboto, 22. in v ponedeljek, 24. septembra ob 20.00 / Kim Komljanec: »Kura nima jajc«.

Šentjakobsko gledališče

V soboto, 22. septembra ob 19.30 / J. Jacobs/W. Casey: »Briljantina«, (muzikal), režija in koreografija Mojca Horvat.

V petek, 28. septembra ob 19.30 / D. Goggin: »Nunsense II« (muzikal), režija in koreografija M. Horvat.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

G. Mahler: »Resurrezione« / Prvi sezonski simfonični koncert, ki ga vodi Dan Ettinger in je v spomin na pravkar preminulega Luciana Pavarottija. Urnik: jutri, 16. septembra ob 17.30.

V petek, 21. septembra ob 20.30 in v nedeljo, 23. septembra ob 17.30 / Koncert orkestra G. Verdi v okviru simfonične sezone 2007, vodi Stefan Anton Reck.

■ Note Timave

V ponedeljek, 17. septembra ob 21.00, cerkev sv. Ivana v Štivanu / Pier Narcisio Masi - klavirski recital.

V sredo, 19. septembra ob 21.00, grad Colloredo, Monte Albano (Videm) / John Olaf Laneri - klavirski recital.

V ponedeljek, 24. septembra ob 21.00, cerkev sv. Ivana v Štivanu / Ansambel »Interpreti Veneziani«.

V ponedeljek, 1. oktobra ob 21.00, cerkev sv. Ivana v Štivanu / Zoltan Szabo - John Olaf Laneri - duo violončelo - klavir.

V soboto, 6. oktobra ob 21.00, grad Colloredo, Monte Albano (Videm) / Ansambel »Interpreti Veneziani«.

■ 30. MEDNARODNI

ORGELSKI FESTIVAL

V nedeljo, 16. septembra ob 17.00, cerkev sv. Ermakore in Fortunata (Rojan) / Manuel Tomadin - orgle.

V ponedeljek, 17. septembra ob 20.30, katedrala sv. Justa / Mauro Maur - trobenta in Françoise Gadbois - orgle.

V ponedeljek, 24. septembra ob 20.30, katedrala sv. Justa / Kristian Schneider - orgle.

■ KOGOJEVI DNEVI 2007

V soboto, 22. septembra ob 20.30, Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / Juvavum Brass Quintet - Salzburg.

V sredo, 26. septembra ob 10.00, Deskle, Kulturni dom / Koncert za mladino.

V petek, 28. septembra ob 20.30, Gorica, Kulturni center Lojze Bratuž / Du-bravka Tomšič Srebotnjak - klavir.

V petek, 5. oktobra ob 20.30, Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / David Hall Johnson - violina in Nina Prešiček - klavir.

V nedeljo, 14. oktobra ob 16.00, Gorenji Tarbij (Srednje), cerkev sv. Ivana / Trobilni ansambel Slovenske filharmonije. Dirigentka: Andreja Šolar.

V ponedeljek, 22. oktobra ob 20.15, Nova Gorica, Kulturni dom / Simfonični orkester RTV Slovenija. Dirigent: Anton Nanut. Vuk Jovanović - klavir.

V petek, 26. oktobra ob 20.00, Vipava, dvorec Zemono / Portretni koncert skladatelja Uroša Rojka.

V sredo, 31. oktobra ob 20.30, Trst, Kulturni dom / Ob osemdesetletnici skladatelja Pavla Merkušja. Orchestra di Padova e del Veneto. Dirigent: Anton Nanut.

SLOVENIJA

POSTOJNA

Jamski dvorec

V četrtek, 20. septembra / V okviru »Postojne blues festivala« bo nastopil britanski vokalist Ian Siegal.

NOVA GORICA

Slovensko narodno gledališče

V petek, 21. septembra ob 20.00 / W. A. Mozart: »Figarova svatba«. Play opera Tokyo in Komorni orkester Ljubljana.

V četrtek, 27. septembra ob 20.00 / G. Puccini: »Madame Butterfly«. Play opera Tokyo in Komorni orkester Ljubljana.

LJUBLJANA

■ Festival Ljubljana

Danes, 15. septembra ob 21.00, Križanke / Terrafolk.

■ Tartini festival

Danes, 15. septembra ob 20.00, samostan sv. Frančiška Asiškega, Piran / Ilinca Dumitrescu - klavir, Vasile Macovei - fagot.

Letno gledališče Križank

V četrtek, 27. septembra / Nastop hrvaške pevke Severine.

RAZSTAVE

■ RAZSTAVE OB 100-LETNICI ROJSTVA LOJZETA SPACALA

ŠTANJEL

Grafike - do decembra 2007 - Galerija Lojzeta Spacala. Urnik: v tednu od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto. Za javljene skupine po dogovoru. Info.: tel. ++38657690197 ali mobi ++38641337422 Štefan.

Grafične miniature - do 15. oktobra - Galerija pri Valetovih

KOPER - Prodajna razstava - še danes, 15. septembra - Galerija Meduza

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Dvorana deželnega sveta: antološka razstava posvečena Maestru Guidu Tavagnaccu. Možnost ogleda do 12. oktobra od ponedeljka do petka od 9.30 do 18.00.

Muzej judovske skupnosti: do 16. oktobra razstavlja Herbert Pagani »Ap-punti di una vita«.

Prenovljena ribarnica: do 14. oktobra od 10.00 do 23.00 so na ogled Mascherinijeve skulpture.

Gledališče Miela: do 16. septembra bo na ogled antološka razstava ruskega fotografa Evgenija Kaldeja. Urnik: odprto vsak dan od 18.30 do 22.30. Vstop prost.

Poštni in telegrafski muzej: do 14. oktobra je odprta razstava »Zgodovina in filatelija: pregled vrednot in kulture«. V tednu je odprto od 9.00 do 13.00 ob nedeljah od 10.00 do 12.00.

Kavarna Stella Polare (Trg sv. Antona 6): do 1. novembra bo razstavljal tržaški slikar Boris Zuljan.

Muzej Revoltella (Ul. Diaz 27): »Casorati. Naslikati tišino«. V tednu je možen ogled od 9.00 do 18.00, ob praznikih od 10.00 do 18.00, ob torkih zaprto.

Kulturni dom: v okviru festivala Triestefotografia, bodo do 30. septembra na ogled dela 15 slovenskih fotografov.

Galerija Tržaške knjigarne: do 29. septembra razstavlja pod naslovom Srce - Cuore tržaška slikarka Annamaria Ducaton.

Razstavna dvorana palače Costanzi (Mali trg 2): do 30. septembra bodo na ogled slikarska dela Ramira Menga. Odprto vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00. Vstop prost.

Občinska umetnostna dvorana: do 30. septembra ima osebno razstavo pod naslovom »Visioni« Nicola Tomasi. Odprto vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00.

Dvorana bivše oglasne deske (Mali trg 3):»Umetnost po žensko« je naslov skupinske razstave umetnic, ki bodo razstavljale do 23. septembra in sicer vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 19.30.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPČINE

Prosvetni dom: do 29. septembra bo odprta fotografska razstava Lojze Spacal, Marijan Pfaifer »Kras, Istra, Posočje: podobe, krajine, vtisi«. Ogled ob delavnikih od 17.00 do 20.00.

Bambičeva galerija (Proseška ulica 131): keramične izdelke razstavlja do 28. septembra Gabrijela Osbich Pison. Urnik ogleda od ponedeljka do petka 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00.

REPEN

Kraška hiša: na ogled je fotografska razstava Sergija Ferrarija »Ljudje-Gente«. **Muzej Kraška hiša** je odprt ob nedeljah in praznikih z urnikom od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je ogled možen tudi v drugih terminih po dogovoru z upravitelji. Informacije na tel. št. 040327240 ali Hyperlink mailto:info@kraskahisa.com info@kraskahisa.com

DEVIN

Devinski grad: do 21. oktobra je odprta razstava z naslovom: »Rainer Maria Rilke: pesnik in njegovi angeli«. Ogled je možen vsak dan razen ob torkih od 9.30 do 17.30.

GORICA

Na goriškem gradu bo do 28. oktobra od torka do nedelje od 9.30 do 13.00 ter od 15.00 do 19.30, na ogled umetniška razstava z naslovom »Passaggi«.

V Državni knjižnici je na ogled razstava Carla Piemontija z naslovom »Fotogrammi«, odprta bo do 29. septembra. **Galerija Kulturnega doma:** v petek, 21. septembra ob 19.00 otvoritev slikarske razstave Aleksandra Peca iz Nove Gorice.

PASSARIANO

Vila Manin - Center sodobne umetnosti: do 30. septembra bo razstavljal Hiroshi Sugimoto.

Vila Manin: do 16. septembra razstavlja Mauro Vignando pod naslovom »ZUDTQCSS«. Ogled je možen vsak dan razen ob ponedeljkih.

SLOVENIJA

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najd-

be stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: orožje in oprema, stalna razstava.

SEŽANA

Kosovelov dom: do srede, 26. septembra bo na ogled razstava slik Dušana Sterleta »Sledi«.

VIPAVA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101.

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je razstava z naslovom »Ohraniti preteklost - ustaviti čas za danes in jutri« (predstavitev konservatorskih in restavratskih delavnic Goriškega muzeja) od ponedeljka do petka od 8.00 do 15.00. Razstavo so pripravili Jana Šubic Prislan, Ana Sirk Fakuč, Davorin Pogačnik in Vanda Bratina. Najavljene skupine si lahko muzejsko zbirko ogledajo tudi izven urnika; informacije na tajništvo Goriškega muzeja (tel. 003865-3359811).

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja so odprte s poletnim urnikom: grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8.00 do 19.00, sobota zaprto, nedelja, prazniki od 13.00 do 19.00; Sv. Gora sobota, nedelja, prazniki od 10.00 do 18.00; grad Dobrovo ponedeljek zaprto, od torka do petka od 8.00 do 16.00, sobota, nedelja, prazniki od 13.00 do 17.00; Kolodvor od ponedeljka do torka v skladu z urnikom Turistične agencije Lastovka, sobota od 12.00 do 19.00, nedelja od 10.00 do 19.00. Za ostale muzejske zbirke je urnik nespremenjen. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika. Za informacije in najave lahko obiskovalci pokličejo na tajništvo Goriškega muzeja, tel. 003865-3359811.

Paviljon Poslovnega centra Hit: do oktobra bo razstavljal umetniške keramike Lučka Šičarov iz Ljubljane.

Galerija Artes (Ul. Gradnikove brigade 6): v petek, 21. septembra ob 18.00 otvoritev slikarske razstave Aleksandra Peca iz Nove Gorice.

DOBRVO

Goriški muzej prireja v Mušičevi galeriji na Gradu Dobrovo razstavo akvarelov goriškega slikarja Andreja Kosiča. Odprtje bo v petek, 21. septembra, ob 19.00; umetnika in njegova dela bo predstavila kritičarka Anamarija Stibilj Šajn, zapel bo zbor Venika iz Goriških Brd pod vodstvom Franke Žgavec. Okrog 50 akvarelov iz zadnjih petih let Kosičevega likovnega ustvarjanja bo tokrat prvič razstavljenih.

IDRIJA

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00, Turistično informacijski center Idrija odprt od 8.00 do 16.00, ob sobotah od 9.00 do 12.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LOKAVEC

Kovaški muzej: Orodje in oprema, stalna razstava.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Prostori Kluba kulturnih in znanstvenih delavcev (Tomšičeva ul. 12): do 5. oktobra bo vsak dan od 15.00 do 21.00 možen ogled likovne razstave tržaškega slikarja Edija Žerjala.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.it

Primorski
dnevnik

Slovenija - Grčija 62:63 (17:14, 34:28, 51:40)

SLOVENIJA: Laković 14 (1:3), Dragič 7, Nesterović 16 (0:3), Smodiš 10 (1:2), Slokar 4, Jagodnik 2, D. Lorbek 2, E. Lorbek 7.

GRČIJA: Papalukas 17 (4:5), Borusis 2, Zisis 7 (2:2), Spanulis 6 (2:4), Vasilopoulos 2 (2:2), Hatzivretas 2, Dikudis 4, Tsartsaris 6, Diamantidis 5 (2:2), Papadopoulos 10 (0:4), Kakiuzis 2.

Prosti meti: Slovenija 2:8, Grčija 12:19. Met za dve točki: Slovenija 21:35, Grčija 18:38. Met za tri točke: Slovenija 6:22 (Laković 3, Dragič, E. Lorbek, Smodiš), Grčija 5:17 (Tsartsaris 2, Zisis, Papalukas, Diamantidis). Skoki: Slovenija 33 (22 + 11), Grčija 33 (19 + 14). Osebnе napake: Slovenija 18, Grčija 17.

MADRID - Slovenija je zapravila zgodovinsko priložnost za uvrstitev v polfinale EP. V dveh minutah in 40 sekundah ni znala zadržati dvanajst točk prednosti, za kar so jo aktualni evropski prvaki in svetovni podprvaki Grki kaznovali z enim najbolj bolečih porazov v zgodovini slovenske košarke. Sloveniji do konca prvenstva preostane boj za razvrstitev od 5. do 8. mesta (prvih sedem ekip gre na olimpijske igre).

Še kako prav je imel selektor Aleš Pipan, ko je poudarjal, da bodo tekme odločale malenkosti in da se bo treba boriti za vsak milimeter parketa in vsako žogo. Že prve minute so potrdile, da sta ekipi vse

KOŠARKA - V četrtfinalu evropskega prvenstva v Madridu proti Grčiji

Slovinci na pragu velikega podviga, zatem pa razočaranje

Pravi »black out« v zadnji četrtini - Do šest minut pred koncem vodili za 16 točk

moči usmerili v obrambo in da tekmeccu ne bosta dali dihati.

Drugi polčas je slovenski kapetan Nesterović začel v velikem slogu. Dvakrat je zadel pod košem in podelil dve blokad. Slovenija je zadnjih deset minut igre začela s prednostjo enajstih točk (51:40). A že po prvem napadu je bilo 54:40, saj je Goran Dragič zadel trojko. Počakati je bilo treba še dobre tri minute, da so naši znova prišli do rekordne razlike 58:42. Tekla je 34. minute. Tedaj je Grčija pritisnila na vse ali nič in z agresivno obrambo po cellem igrišču lovila slovenske igralce. Do 38. minute so še zmogli držati prednost, narkar so jim žoge začele polzeti iz rok, ali pa so jih zaradi pritiska podajali v roke grških košarkarjev. Dve minuti in 40 sekund pred koncem je Laković zadel trojko za 61:49. Žal je Slovenija do konca tekme dosegla le še eno točko (Laković s prostih metov), Grčija pa je v kot v transu zadevala z vseh položajev. Ključno vlogo je odigral Teodoros Papalukas. Dosegel je sedem točk, med njimi tudi trojko 49 sekund pred zaključkom za 62:58 ter polaganje šest sekund pred koncem za vodstvo s 63:62. Zadnji napad je Slovenija odigrala brez načrta, Laković je vrgel s sedmih metrov in zgrešil.

Košarkarji Litve so v tretjem četrtfinalu v Madridu premagali Hrvaško s 74:72 (17:19, 38:35, 53:55).

Danes obe polfinalni tekmi

Polfinalna para: Španija - Grčija (ob 19.00 po Slo2), Rusija - Litva (21.30 po Slo2)
Za uvrstitve od 5. do 8. mesta: Francija - Hrvaška, Nemčija - Slovenija (ob 16.30 po Slo2)

Slovenski košarkar Goran Dragič je večji del tekme igral vrhunsko, proti koncu srečanja pa je izgubil zelo pomembno žogo

ANSA

KOŠARKA - Predstavitev tržaške ekipe Pallacanestro Trieste

Poškodbe skazile prvi del priprav

Dipiazza: »Želim si napredovanja« - Cene vstopnic za 34-35 % nižje - Preprodaja abonmajev se bo začela v ponedeljek, 17. septembra

»V pričakovanju boljših časov,« se glasi želja novega trenerja tržaškega košarkarskega kluba Pallacanestro Trieste 2004 Ferruccio Menguccija, ki ima med svojimi varovanci kar štiri poškodovane igralce. Zaskrbljujoče besede je trener izjavil na včerajšnji predstavitvi ekipe v trgovskem centru Torri d'Europa. Med poškodovanimi je tudi borovec Peter Sosič, ki si je po turnirju v Građežu poškodoval hrbtno mišico, ob njem pa so še Muzio, Pilat in Bertolucci. »V takih okoliščinah je prvotni cilj predvsem ta, da se poškodovani čim prej vrnejo in seveda, da se drugi ne poškodujejo,« je orisal Mengucci.

Kljub uvodnim neveščnostim je letošnji cilj ekipe že dobro znan vsem: napredovanje in torej ponovna vključitev v B1-ligo. To je bilo tudi eno glavnih sporočil, ki so jo predsednik košarkarskega kluba tržaški župan Roberto Dipiazza orisal na včerajšnji predstavitvi in v nagovor vključil še finančni zalogaj, ki ga je društvo potrosilo - v prejšnji sezoni kar 950.000 evrov, letos pa dodatnih 700.000.

Preprodaja abonmajev bo začela v ponedeljek, 17. septembra, zaključila pa se bo v soboto, 22. septembra. Letošnje cene so za 34-35 % nižje od lanskih. Za tribuno A Gold bo treba odšteti 120 € (vključuje brezplačno parkirišče), za oštevilčeno tribuno 80 €, 40 € s popustom, za neoštevilčeno tribuno 50 €, 40 € s popustom. Vstopnice: »oštevilčena tribuna 8 €, neoštevilčena 5 €«. Tržaška ekipa je sicer začela z nastopi v državnem pokalu. V četrtek je tržaška ekipa klonila proti Alike Monfalcone z 93:88, danes pa se bo na domačem igrišču ob 20.30 pomerila z goriško ekipo. Vstop je prost. (V.S.)

NAŠ POGOVOR - Borovec Peter Sosič pri tržaškem drugoligašu

»Hočem dokazati, da lahko igram tudi v višji ligi«

»Tehnične sposobnosti, trud, ki ga vlaga in strast do tega športa« so Petra Sosiča ponesli do B2-lige: tako nam je pred mesecem dni povedal trener Mengucci in dodal, da bo 20-letni igralec imel v ekipi zagotovljeno minuto. Z nadebnim igralcem smo se pogovorili o novi izkušnji in o evropskem članskem prvenstvu v Španiji.

Že mesec dni treniraš s prvo tržaško ekipo Pallacanestro Trieste 2004. Kako bi ocenil izkušnjo?

Vse je v redu. V ekipi se vsi dobro razumemo, kar omogoča, da tudi dobro delamo. Vsi igralci so navdušeni nad potekom prvega dela. Mislim, da bodo zato tudi naši nastopi na prvenstvu kvalitetni in posledično tudi rezultati uspešni. Treniram z igralci, ki so nastopali v višjih ligah, Bonaccorsi je igral celo v A-ligi. To je zame enkratna priložnost, da napredujem. Vadb je bila v tem mesecu sicer prilagojena dejstvu, da se igralci med sabo še ne poznajo.

Katera je tvoja vloga v ekipi?

Upam, da bom imel v prvenstvu čim večjo vlogo. Sem menjava Pigata, beka, in skušal bom na najboljši način dokazati, da se lahko tudi jaz uveljavim v višji ligi.

Trener Mengucci je treniral že

Peter Sosič

KROMA

pri Boru. Sta se v novi sredini njegova vloga in način dela spremenila?

Njegov odnos se je nekoliko spremenil predvsem zato, ker ima pred sabo profesionalce in mora biti sedaj bolj odločen. Sicer pa ima z mano enak odnos kot lani.

Katere so glavne razlike med delom, ki si ga opravljal v C1-ligi, in tistim, ki mu sedaj slediš v profesionalnem moštvu?

Tu je vse delo ciljno usmerjeno in bolj profesionalno. Dnevno imamo dva treninga. Jutranji trening je namenjen atletski pripravi, kjer so vse vaje ciljno usmerjene, tako na primer ponavljamo vaje za ravnotežje, ki jih v nižjih ligah ne delaš. V telovadnici pa poteka vadba na enak način kot smo pri Boru: pol ure šuta, pol ure taktike, pol ure pa igramo.

Najbrž slediš evropskemu prvenstvu.

Seveda. Italija me je razočarala, predvsem Bellinelli in Bargnani, ki sta mi sicer zelo všeč kot igralca. Ekipa kot taka letos ni bila kvalitetna in ni delovala, tako da ni dokazala, kaj zares velja. Nasprotno pa je iz individualnega vidika Italija zelo kvalitetna, saj so posamezniki res dobri igralci.

Kaj pa Slovenija?

Slovenija je letos res zelo močna predvsem z Lakovičem. Bila je med favoriti za zmago.

Kdo pa so sedaj favoriti za zmago?

Litva in tudi Nemčija je dobra, čeprav ima v ekipi le Nowitzkija. (V.S.)

A liga: danes Milan v Sieni

SIENA/RIM - V okviru 3. kroga nogometne A lige bo danes ob 18. uri Milan gostoval v Sieni. Trener Ancellotti se bo odločil za »turn over«, saj bodo rdeče-črni v torek igrali prvo tekmo lige prvakov proti Benfici. Nocoj ob 20.30 bo še Lazio igral proti Empoliju. Rimski klub bo v torek igral proti grškemu Olympiakosu.

Osemletna kazen za Pagotta

MILAN - Disciplinska komisija državne nogometne zveze je nekdajnega 34-letnega vratarja Triestine Angela Pagotta diskvalificirala za osem let. Pagotto je bil pred časom na protidopingški kontroli pozitiven na kokain.

Vuelta: etapa Nemcu Klieru

MADRID - Nemec Klier je zmagal v 13. etapi kolesarske dirke po Španiji od Hellina do Torre-Pacheca (176,4 kilometra). V ciljnem sprintu ubežnikov je ugnal Nizozemca Štamsnijderja, tretji pa je bil Francoz Roy, ki je zaostal 24 sekund. Sprint glavnine, ki je zaostala štiri minute in tri sekunde, je dobil Italijan Bennati, ki je bil četrti, skupno vodstvo pa je ohranil Rus Menčov.

Po Poljski slavil Pozzato

VARŠAVA - Italijan Pozzato (Liquigas) je zmagovalec šeste etape kolesarske dirke po Poljski, ki šteje za točke Pro Toura. Edini slovenski predstavnik na dirki Gorazd Štangelj (Lampre) je bil 21.

Svetovni rekord Defarjeve

BRUSELJ - Na atletski zlati ligi v Bruslju je Etiopijka Defar v teku na dve milj z 8:58,58 izboljšala svetovni rekord (9:10,47), ki ga je dosegla 20. maja letos v Carsonu.

ZASEDANJE MOK Tudi Praga in Madrid za Ol 2016

LAUSANNE - Mednarodni olimpijski komite (MOK) je potrdil imena sedmih mest, ki se bodo potegovala za organizacijo poletnih olimpijskih iger leta 2016. Ob Chicago, Tokiu, Rio de Janeiru, Madridu, Pragi in Dohi se je kot zadnji na seznamu kandidatov znašel še azerbajdžanski Baku. MOK bo tako moral junija prihodnje leto sprva predčasno izločiti vsaj dva od sedmih kandidatov. Za največja favorita veljata Chicago in Tokio. Glavna prednost Chicaga je kompakten koncept, s katerim je že v ameriškem izboru premagal Los Angeles in San Francisco. Prednost Tokia je morda dejstvo, da so Američani igre zadnjič gostili leta 1996 v Atlanti, japonska prestolnica pa daljnega leta 1964.

Pokal Fed: Italija drugo leto proti Španiji

MOSKVA - Mednarodna teniška zveza je včeraj, dan pred začetkom finala pokala Fed, ki se bo v Moskvi z dvobojem med Rusijo in Italijo, začel danes, izžrebala pare prvega kroga že za naslednjo sezono. Reprezentance bodo v prvi in drugi svetovni skupini v letu 2008 začele s tekmovanji 2. februarja. Drugi nosilci Italiji je žreb dodelil Španijo.

Uspeh telovadca Bertoncija

OSTRAVA - Slovenski telovadec Sašo Bertoncelj je na svetovnem pokalu v športni gimnastiki v Ostravi prišel do uspeha kariere. Bertoncelj je namreč na konju z ročajmi, nekdanjem paradnem orodju tudi legendarnega Mira Cerarja, z oceno 14,8 točke ugnal vso konkurenco in prišel do prve zmage v svetovnem pokalu.

Judo: slab začetek Slovencev na SP

RIO DE JANEIRO - Slovenski judoisti so začeli z borbami na letošnjem SP v Rio de Janieru. Prvi dan so nastopili Primož Ferjan (do 100 kg), Matjaž Ceraj (nad 100 kg), Regina Jernejc (do 78 kg) in Lucija Polavder (nad 78 kg), toda nihče se ni uspel uvrstiti do petega mesta in s tem izpolniti norme za nastop na olimpijskih igrah. Italijanka Lucia Morico (do 78 kg) pa je osvojila 4. mesto in s tem tudi vozovnico za Peking 2008.

Groenholm se poslavlja

HELSINKI - Finski voznik relija in vodilni v letošnjem prvenstvu Marcus Groenholm bo po koncu letošnje sezone prenehal dirkati. Devetintridesetletni voznik Forda je svojo odločitev utemeljil z dejstvom, da bi rad imel poslej več časa za svojo soprogo in tri otroke.

Balinanje: Premru zlat

LYON - Slovenija je na balinarskem SP za mlajše člane osvojila prvo zlato kolajno. Naslov svetovnega prvaka si je priboril ljubljčan Tadej Premru, ki je v finalu bližanja in zbijanja v krog premagal Francoza Gottarda s 30:26.

ODBOJKA - Evropsko odbojkarsko prvenstvo v Rusiji

Za izpad Italije ključna generacijski prehod in italijanski sistem dela

Anketa: Največje presenečenje Finska, zmagala pa bo Rusija - Polfinale: Španija - Finska, Rusija - Srbija

Prvi polfinale letošnjega evropskega prvenstva bo na sporedu danes ob 15.30, ko se bosta pomerili reprezentanci Španije in Finske. Trenerja obeh ekip sta Italijana: Finsko vodi Mauro Berruto, Španijo pa Andreja Anastasi. Šlo bo torej za »domači« derbi. Španija, ki je bila leta 2005 četrta, nastopa letos s skupino izkušenih tridesetletnikov, ki so državno reprezentanco zastopali na krepko čez 200 ali 300 tekmah. V vseh tekmovalnih tekmah ni doživela niti enega poraza. Finci pa so nasprotno mlada ekipa, brez pravega liderja (trener jo je definiral za »najbolj demokratično«), ki so največje presenečenje pripravili z zmago proti Bolgariji in Poljski (3:0), obenem pa so dvakrat klonili šele po petem nizu (prvič z Italijo, drugič z Rusijo).

Drugo vstopnico za veliki finale bosta danes skušali doseči Rusija in Srbija (ob 18.00 po našem času). Glavna favoritka za zmago in tudi končno prvo mesto je Rusija, ki je kot Španija še nepremagana. V svojih vrstah ima kar nekaj igralcev, ki so na prvem mestu na raznih lestvicah najuspešnejših igralcev prvenstva, in sicer libero Alexey Verbov, server Semena Poltavskiy in podajalec Vadima Khamuttskikh. Na nasprotni strani mreže bo najboljši realizator EP Ivan Miljković (skupno 71 točk v šestih tekmah), ki nastopa za srbsko reprezentanco. Leta 2005 je bila Srbija bronasta, letos pa je na medsebojnih dvobojih proti Rusiji v svetovni ligi (nastopali sta v isti skupini) bila uspešna le enkrat v štirih srečanjih.

Naša anketa

Naše odbojkarje smo povprašali o razlogih za (predčasni) izpad Italije, o ekipi, ki je po njihovem mnenju presenetila, in o možnih favoritech za končno zmago.

1. Si pričakoval/a, da bo Italija izpadla?
2. Kateri so bili glavni razlogi, da je izpadla?
3. Katero je največje presenečenje?
4. Kdo je sedaj favorit za zmago?
Sandra Vitez, Sassuolo, A-liga
1. Nisem pričakovala. Italija je izpadla predvsem zato, ker je v teku generacijska zamenjava in je torej normalno, da imajo nekaj težav.
2. Poleg zamenjave generacije italijanska reprezentanca ni blestela s tehničnega vidika predvsem zato, ker italijanski igralci v klubih ne igrajo. Čedalje večje vključevanje tujcev jim onemogoča, da bi se preizkusili na igrišču, kjer se seveda največ naučiš.
3. Finska.
4. Rusija.
Kristjan Stopar, Bibione, B2-liga

1. Izpad je bil sicer pričakovan zaradi vključitve novih igralcev in številnih poškodb. Sicer pa sem pričakoval, da bo Italija vsaj med polfinalisti. Če bi Finska nastopala kot po navadi, bi seveda bila sedaj na njenem mestu italijanska reprezentanca.

2. Mogoče so bile zgrešene nekatere izbire igralcev, za katere se je odločil Montali. Obenem je tudi prvotna izključitev in nato ponovna vključitev podajalca Vermiglia vplivala na potek prvenstva. Tudi poškodba Černica je bila odločilna, ker na krilu ni bilo enakovredne menjave. Vladal je torej majhen kaos.

3. Seveda Finska. Med polfinalisti je tudi Španija. Poudaril bi, da vodita finsko in špansko reprezentanco italijanska trenerja, kar kaže, da je vsekakor italijanska odbojkarska šola zelo dobra.

4. Mislim, da bo prvo mesto pripadlo zmagovalcu dvoboja med Rusijo in Srbijo.

Igor Veljak, Sloga Tabor, C-liga

1. Sem pričakoval, ker ni prikazala dobre igre.

2. Mislim, da je izpad povezan s tem, da v ekipi nimajo dovolj kakovostnih menjav. Izpad pa je seveda še bolj boleč, saj je bilo pričakovanje javnosti zelo visoko. Obenem bi izpostavil še nepošteno formulo EP, ki se mi zdi krivična: ekipe, ki si jih premagal, se lahko potem uvrstijo na višje mesto kot ti. Tako se je zgodilo s Finsko in Italijo.

3. Po rezultatih sodeč je to Finska.

4. Rusija, ker igra doma.

Aleš Feri, Faedis C-liga

1. Nisem pričakoval. Računal sem, da bo napredovala vsaj do polfinala.

2. Mislim, da je bilo odločilno pomanjkanje mlajših igralcev. V italijanski reprezentanci gre za generacijski prehod. Mislim, da bodo tudi v naslednjih sezonah rezultati težko dosegli, saj so druge ekipe mlajše in bolj kvalitetne. Pozna se, da so v Italiji zanemarili mladinski sektor in sedaj plačujejo davek. Rezultati prejšnjih let so bili po mojem mnenju bolj izjema kot pravilo.

3. Finska je seveda največje presenečenje. To je mlada in motivirana ekipa.

4. Rusija.

Staška Cvelbar, Sloga, C-liga

1. Takega razpleta nisem pričakovala, saj so bili »azzurri« vedno velesila v odbojki.

2. Mislim, da je bilo poglavitno podcenjevanje drugih ekip. Tudi nosilci ekipe, kot na primer Fei, so razočarali in niso opravili vloge, ki bi je morali.

3. Finska, ker je zelo mlada ekipa in na zadnjih prvenstvih ni bila nikoli prisotna.

4. Rusiji, ker igrajo doma. (V.S.)

NOGOMET - Tržaški B-ligaš danes na gostovanju v Liguriji

Spezia naj bi spadala v Triestinin kakovostni razred

Po treh nasprotnikih, ki so bili vsaj na papirju boljši, se bo danes Triestina (pričetek ob 16. uri, stadion Picco v La Spezii) spopadla z nasprotnikom, ki bi moral soditi v isti kakovostni razred kot Maranovi varovanci ali celo stopnično nižje. Spezia se je že lani s težavo rešila pred izpadom, med poletno kupoprodajno borzo pa se ni bistveno okrepila. Med najbolj zvenečimi nakupi je bil ravno nigerijski napadalec Eliakwu, ki je zadnji dve leti preživel v Trstu, kjer navsezadnje ni nikoli popolnoma prepričal. Trener Spezie Soda pa se v resnici le občasno poslužuje Eliakwujeve hitrosti, saj v napadu izbira skoraj vedno pade na dvojico Guidetti-Colombo. In napad je v dosedanjih treh nastopih tudi prepričal, saj je dosegel štiri gole. Precej manj pozitivna je ocena obrambe, ki prejema več kot dva gola na tekmo. Bomo videli, če se bo nestabilnost obrambe ponovila tudi na današnjem srečanju.

Triestino vežejo na La Spezio mešani spomini, čeprav prevladujejo lepi s polfinalom končnice za napredovanje iz

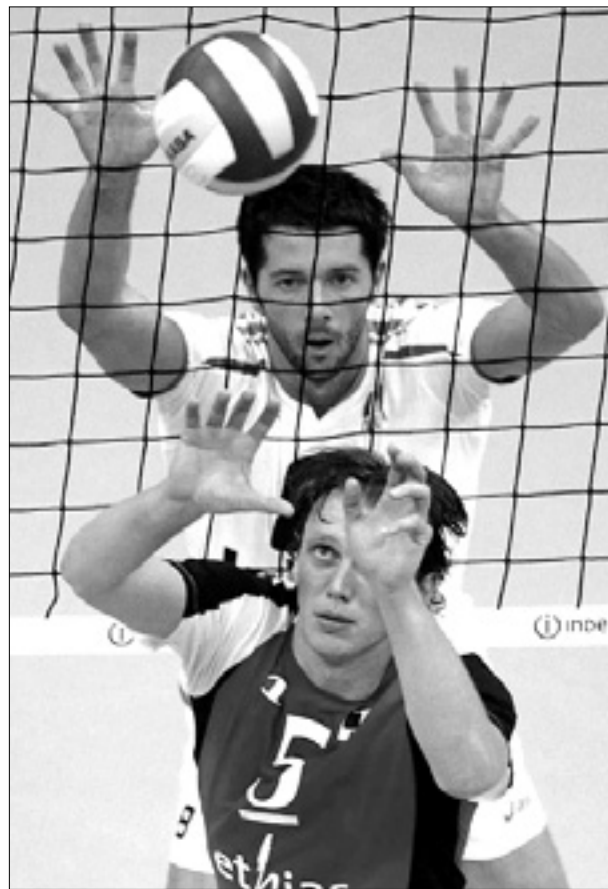
C1 lige na čelu, ki je Triestini na stežaj odprl vrata do finala proti Luccheseju in kasnejšemu nastopu v B ligo. Gre pa za zelo zahtevno gostovanje na malem igrišču, kjer je vroča publika resnično dvanajsti mož domače ekipe.

V taboru Triestine predstavlja edino skrb obramba. Ob gotovi odsotnosti Pesaresija (kar, glede na zadnje nastope levonogega branilca, niti ni nujno, da je tako negativna novica) je vprašljivi tudi nastop Ildefonsa Lime. Branilec iz Barcelone ima težave s kolonom, brezvezno pa bi bilo ga tvegati, saj ima trener Maran na razpolago nekaj alternativ. Najbolj verjetno je, da bo krstni nastop opravil slovaški branilec Martin Petras, ki bo tako priskočil na pomoč Mezzanu. Grk Kyriazis pa naj bi igral na desnem pasu z Milanijem, ki se bo selil na levo. Očitno trener Maran ne zaupa popolnoma mlademu Peani. Na sredini želi trener potrditi četverico, ki je že igrala proti Lecceju, in isto velja za napad. Po novem голу in solidnem nastopu je Pablo Granoche nedotakljiv, kar

naj ne bi veljalo za Graffiedija, a trener ga je tudi tokrat potrdil. Vsekakor bodo v drugem polčasu gotovo igrali še Šedivec in Antonelli. Prav vstop dveh hiterih zunanjih napadalcev proti koncu srečanja bi lahko bilo današnje glavno orožje Tržačanov.

Verjetna postava Triestine: Rossi; Kyriazis, Petras, Mezzano, Milani; Sgrigna, Piangerelli, Allegretti, Testini; Graffiedi, Granoche. Sodil bo Giorgio Lops iz Turina.

Četrti krog B ligaškega prvenstva pa prinaša tudi nekaj novosti. Zaradi nerešenih sporov med zvezo klubov in raznimi televizijami so tokrat odpadle večerne tekme, tako da bodo odigrali vseh 11 tekem istočasno, ob tem pa navijači se bodo morali zadovoljiti izključno z radijskimi prenosi tekem. Vendar predsedniki drugoligaških klubov so takoj poudarili, da ne gre za predajo. Če se stvari ne bodo v kratkem rešile (torej če televizije ne bodo ponudile primerne vsote) je možnost stavke konkretna. (I.F.)

Blok je bil edini konstanten element »azzurrov«

ANSA

ROKOMET Mednarodni turnir na Čarboli

V stari tržaški športni palači na Čarboli se bo danes popoldne odvijal tradicionalni predprvenstveni rokometni turnir Memorial Combatti, ki ga organizira tržaški tretjeligaš Pallamano Trieste. Ob 15.30 se bosta najprej spopadli Mestrino Padova in Izola. Uro kasneje bo na vrsti tekma Pallamano Trieste - Buzet.

Ostali spored: 17.30 Padova - Buzet, 18.30 Pallamano TS - Izola, 19.30 Izola - Buzet, 20.30 Pallamano TS - Padova. S tržaško ekipo, ki jo vodi slovenski trener Fredi Radojkovič, bosta nastopila tudi Ivan Kerpan in Marko Sarđoč.

Domači šport

Danes

Sobota, 15. septembra 2007
ODBOJKA
DEŽELNI MOŠKI POKAL
20.30 v Štandrežu: Val Imsa - Olympia

TURNIR BAZOVIŠKI JUNAKI
18.00 na Opčinah (ženske): Sloga List - Prevalje, sledi Grobničan - AVC Celovec
18.00 v Dolini (moški): Pall. Carnate - Rijeka, sledi Sloga - Logatec
TURNIR PRIJATELJSTVA
16.00 v telovadnici srednje šole na Proseku: Kontovel - Luka Koper; 18.00: Scuola di pallavolo Anderlini - Posojilnica Dob
KOŠARKA
DRŽAVNI POKAL
18.00 v Codroipu: Codroipo - Bor Radenska
TURNIR PRIJATELJSTVA
16.00 v telovadnici Ervatti: Jadran - CBU; 18.00: Uskok - Koš
3. MEDNARODNI MLADINSKI TURNIR
Od 14.00 v Dijaškem domu S. Gregorčič v Gorici

Jutri

Nedelja, 16. septembra 2007
NOGOMET
DEŽELNI NARAŠČAJNIKI
10.30 v Trebčah: Pomlad - San Giovanni
DEŽELNI NAJMLAJŠI
10.30 v Huminu: Gemonese - Pomlad
KOŠARKA
DRŽAVNI POKAL
18.00 v Vidmu: Virtus Videm - Bor Radenska
TURNIR PRIJATELJSTVA
10.00 v telovadnici Ervatti: tekma za 3. mesto in finale
3. MEDNARODNI MLADINSKI TURNIR
Od 9.00 v Dijaškem domu S. Gregorčič v Gorici
ODBOJKA
TURNIR BAZOVIŠKI JUNAKI
10.00 na Opčinah (ženske): Sloga List - AVC Celovec, sledi Prevalje - Grobničan; 15.30: Sloga List - Grobničan, sledi Prevalje - AVC Celovec.
10.00 v Dolini (moški): Logatec - Rijeka, sledi Sloga - Pall. Carnate; 15.30: Sloga - Rijeka, sledi Pall. Carnate - Logatec
TURNIR PRIJATELJSTVA
10.00 v telovadnici srednje šole na Proseku: tekma za 3. mesto in finale

ATLETIKA - Veteransko svetovno prvenstvo v Riccioneju

Fabio Ruzzier osvojil še dvajseto zlato kolajno

Dvajset kilometrsko progo je prehodil z najboljšim časom zadnjih treh let

KOŠARKA

Kljub porazu dober nastop Bora Radenske

Bor Radenska - Corno di Rosazzo 57:72 (11:22, 18:29, 17:7, 11:14)

BOR: Crevatin 2, Bole 9, Krizman 4, Visciano 9, Štokelj 8, Babich 8, Madonia 10, Kralj 5, Zeriali 2, Nadlišek 0, Tommasini 0. Trener: Mura.

Bor je na prvi uradni tekmi klonil proti fizično boljšim gostom, ki so od prve minute prevzeli vodstvo in ga upravljali vse do konca srečanja. »S predstavo svojih varovancev sem kljub porazu zelo zadovoljen. Čeprav smo zadeli malo košev, smo pokazali dinamično igro,« je ocenil trener Mura. Z dobro obrambo in boljšo realizacijo košev so se borovci izkazali predvsem v tretji četrtini, ko je bil delni izid 17:7. »Pohvalil bi predvsem Miko Madonia, ki že ves čas dobro trenira in se to kaže tudi na tekmah,« je pohvalil Mura. Danes se bo Bor Radenska nastopil v Codroipu ob 18.00.

Prevladali izkušenejši

Sloga Tabor - Sloga 3:0 (25:21, 25:17, 25:14)

SLOGA TABOR: Vasilij Kante12; Matevž Peterlin 8; Privileggi L; Riolino 6; Slavec 9; Sorgo 5; Igor Veljak 8; Vanja Veljak 0; Trener Edi Božič. SLOGA: Calzi 0; Cettolo 7; Iozza 7; Košuta 0; Ravbar L; Romano 6; Rožac; Štrajn 1; Tavčar 9; Trener Igor Štrajn.

Začetek deželnega pokala so zaradi današnjega Sloginega turnirja za Pokal bazoviških žrtev anticipirali in tako sta se naša dva deželna ligaša pomerila že sinoči. Tekma sama se je seveda končala s predvideno zmago Sloga Tabor, vendar slogaši niso poceni prodali svoje kože. Prvi niz je bil vse skozi zelo izenačen in Sloga Tabor se je šele v končnici priigrala odločilno prednost. Preostala dva seta sta bila izenačena do polovice, nakar je Sloga Tabor dokazala, da ima bolj izkušene igralce, ki so znali spretno izkoristiti vsako naivno napako mlajših nasprotnikov. (INKA)

RICCIONE - Štiriinpetdeset letni hitrohodec iz Lonjerja pri Trstu Fabio Ruzzier, ki od leta 2002 tekmuje za slovensko atletsko reprezentanco, se je večeraj pozno popoldne na 17. atletskem veteranskem svetovnem prvenstvu v Riccioneju okinčal še z enim odličjem (v kategoriji M50). Tokrat je z vso konkurenco pometel na razdalji 20 km. Ta pa je tudi dvajseta Ruzzierjeva zlata medalja (skupaj z ekipnimi) na svetovnih veteranskih prvenstvih.

Čeprav je bil Ruzzier na dvajset kilometrski razdalji glavni favorit, se je moral lonjerski atlet vseeno pošteno potruditi. »Južnoafričan Carl Meyer je začel zelo ostro in hiter tempo je držal vse do šestnajstega kilometra. Bal sem se, da mi zbeži in stalno sem mu dihal za ovratnik,« je povedal Ruzzier, ki je ciljno črto prečkal z najboljšim časom zadnjih treh let (1 ura 40 minut in 22 sekund). »Južnoafriški hitrohodec je zatem dobesedno 'počil'. Pred ciljem pa sem še pospešil, ker je dve leti mlajši Američan Mark Green znan po tem, da ponavadi na koncu veliko nadoknadi. Tokrat pa mu ni uspelo.«

V Riccioneju je bilo včeraj hladno in pihal je zmeren veter, ki je delno oviral hitrohodce. Fabio Ruzzier je bil po zmagi presrečen: »Zelo sem vesel. Tokrat ni bilo lahko, saj je bil tek zelo izenačen. Moral sem se pošteno potruditi,« meni Ruzzier, ki bo januarja zamenjal starostno kategorijo (tekmoval bo za M55) in bo že jutri nastopil na Grand Prixu hitre hoje okrog blejskega jezera. »Nič počitka. V nedeljo (jutri op. ur.) odpotujem na Bled, prihodnji teden pa še na odprto člansko hrvaško državno prvenstvo v Varaždin. Zatem me jeseni čakajo še številni nastopi na raznih tekmovanjih. Najbolj zahtevna bo prav gotovo tekma na 100 km...,« je še zaključil lonjerski veteranski svetovni prvak. (jng)

Vrstni red: 1. Fabio Ruzzier (Slo) 1:40,22; 2. Mark Green (Zda) 1:40,59; 3. Helmut Brieleb (Nem) 1:41,10.

Tako Fabio Ruzzier doslej na svetovnih prvenstvih

Uspehi z italijansko reprezentanco...

1993, Miyazaki (Japonska), 5 km: 1.(21:45,69); 20 km: 1.(1:35:18,0); ekipno: 2.; **1996**, Brugge (Belgija), 30 km: 1.(2:26:40,0); ekipno: 1.; **1997**, Durban (Južna Afrika), 5 km: 1. (22:15,0); 20 km: 1.(1:34:45,20); ekipno: 1.; **1998**, Kobe (Japonska), 30 km: 1. (2:31:30,0); ekipno: 1.;

Lonjerski hitrohodec Fabio Ruzzier najraje trenira na območju tržaškega vzhodnega Krasa

KROMA

1999, Gateshead (Velika Britanija), 5 km: 3.(22:36,3); 20 km: 2. (1:39:09,0); ekipno: 1.; **2001**, Brisbane (Avstralija), 5 km: 5.(23:26,01); 20 km: 1.(1:38:39,0); ekipno: 1.; **2002**, Riccione; 10 km: 3. (49:44,0); ekipno: 1.

... in s slovensko...

2004, Sindelfingen (Nemčija), 3 km indoor: 1. (13:26,27); 10 km cesta: 1. (47:21,00); **2005**, San Sebastian (Španija), 5 km steza: 1. (23:36,99); 20 km cesta: 1. (1:41:19,00); **2006**, Linz (Avstrija), 10 km cesta: 1. (47:32,02); **2007**, Riccione (Italija), 5 km cesta: 2. (23:37,50); 10 km cesta: 1. (48:32), 20 km: 1. (1:40,22)

Svetovni rekordi, master: 1999, Celje, 3 km: 12:51,08; **1999**, Sacile, 2 milj: 14:01,7; **2003**, Ljubljana, ura hoje: 12:39,0 m (M50); **2006**, Scanzo (BG), 100 km: 9:58:14,00 (M50)

Danes (16.30) v Gorici ZŠSDI - Union Olimpija

V Dijaškem domu Simon Gregorčič v Gorici (ul. Montesanto 84) se bo danes začel 3. Mednarodni mladinski košarkarski turnir za kategorijo U15. V skupini bodo igrali: Basket Patavium Padova, Nova Gorica in tržaški Don Bosco, v skupini B pa ljubljanska Union Olimpija, ZŠSDI Trst-Gorica in goriška Ardit. Združena tržaško-goriška ekipa ZŠSDI bo ob 16.30 igrala proti Unionu Olimpiji, ob 19.00 pa proti Arditi. Jutri (od 9. ure dalje) bo na vrsti še drugi del turnirja.

Obvestila

ŠZ DOM sporoča, da se bodo v ponedeljek, 17. t.m., začeli treningi v telovadnici Kulturnega doma. Razpored urnikov po panogah; košarka mlajši: ponedeljek od 17.00 do 18.30, četrtek od 17.00 do 18.30; košarka starejši: ponedeljek, četrtek in petek od 18.00 do 19.30; orodna telovadba in ritmika: torek in petek od 16.30 do 18.00; miniodbojka (od 8 do 10 let): ponedeljek in četrtek od 16.00 do 17.00. Vpisovanje bo potekalo pred treningi ali po njih. Za informacije pa lahko pokličete na telefonsko številko 0481-33288, izključno med 17.00 in 19.00, vsak dan, razen sobote in nedelje.

ŠPORTNA ŠOLA TECI, SKAČI, MEČI ZA OSNOVNOŠOLSKO OTROKE

- Prvo srečanje za otroke prvih treh razredov osnovne šole (letnike 99, 2000, 01) bo v ponedeljek, 17. t.m., ob 16.30 na Stadionu 1. maj, za otroke četrtega in petega razreda (letniki 97, 98) pa v petek, 22.t.m., ob 16.uri. Vadba bo potekala po naslednjem urniku: ponedeljek in četrtek 16.30-17.30 (mlajša skupina), petek 16.00-17.00 in na izbiro po en trening miniodbojke ali minibasketa (starejša skupina). Vpis in dodatne informacije neposredno pred vadbo.

AŠD BREG ODBOJKARSKA SEKCIJA

obvešča, da se bodo treningi minivolleya začeli v torek, 18. septembra 2007, v dolinski občinski telovadnici, za letnike 1998 in mlajše in bodo potekali po sledečem urniku: ob torkih, od 17. do 18.30 in ob četrtkih, od 16.30 do 18.00. Za deklice letnikov 1995-96-97 bodo treningi potekali ob sredah, od 16.30 do 18.00 z začetkom v sredo, 19. septembra 2007.

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR

obvešča, da bo v ponedeljek, 17. septembra ob 17.30 na stadionu 1. maj v Trstu prvi trening miniodbojke za deklice letnikov 1997 in 1998. Urniki treningov: ponedeljek 17.30 - 19.00, petek 17.00 - 18.30. Vabljeni stare in nove odbojkarice. Za informacije: 349-7923007 (Tjaša).

AŠD SOKOL obvešča, da se bo začela vadba otroške telovadbe - motorike za letnike 2000 - 2001 in 2002 v ponedeljek 24. septembra t.l. pod vodstvom profesorja F. Drasiča. Vadba od 17.30 do 19.00 v telovadnici v Nabrežini. Ob 17.30 bo tudi informativni sestanek za novo sezono s starši.

AŠD SOKOL obvešča, da v sredo 19. t.m. od 16.45 do 17.15 se bo začela vadba mini motorike za letnike 2003 in 2004 v telovadnici v Nabrežini.

ŠZ SLOGA prireja v sodelovanju z Didaktičnim ravnateljstvom - Opčine tečaj telovadbe z osnovami miniodbojke za otroke, ki obiskujejo osnovno šolo. Tečaj se bo pričel v torek 18. septembra in bo potekal pod vodstvom profesorja F. Drasiča po sledečem urniku: torek od 17.30 do 18.30 in četrtek od 17.30 do 19.00 v telovadnici srednje šole na Opčinah.

PLAVALNI KLUB BOR organizira tečaje prilagajanja na vodo za predšolske otroke (od 4. leta dalje) in tečaje plavanja za osnovnošolce ter srednje in višješolsko mladino. Za informacije in vpis pokličite na št. 3341384216 ob delavnikih od 15. do 17. ure do vključno petka, 28. t.m. Začetek tečajev 1. oktobra.

AŠD CHERDANCE MILLENIUM

sporoča, da bo informativni sestanek za novo sezono v ponedeljek 17. septembra, v telovadnici OŠ F. Bevka na Opčinah, s sledečimi urniki: 1. in 2. skupina (letniki 2004-1997) ob 17.30; 3. skupina - Strele (letniki 1996-1993) ob 18.30 in 4. skupina - Škratji (od 1992 dalje) ob 19.30. Informacije na tel.št. 349-7597763 (Nastja) ali 346-0441133 (Petra).

JADRALNI KLUB ČUPA vabi člane na društveno regato v nedeljo, 16. septembra, s pričetkom ob 12. uri. Prijave v tajništvu v soboto, 15. septembra od 16. do 18. ure in v nedeljo, 16. septembra od 8. ure do 10.30.

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR

obvešča, da so se začeli treningi za deklice letnikov 95 in 96. Urniki treningov: torek v Lonjerju 17.30-19.00, četrtek na Stadionu 1.maj 18.30-20.00 in petek na Stadionu 1.maj 15.00-16.30. V ponedeljek, 17. septembra, pa bo ob 17.30 na Stadionu 1.maj prvi trening miniodbojke za deklice letnikov 97 in 98. Urniki treningov: ponedeljek 17.30-19.00, petek 17.00-18.30. Vabljeni stare in nove odbojkarice. Vpis neposredno pred začetkom treningov, lahko pa nam tudi pišete na e-mail naslov info@od-bor.com ali pokličete na 3497923007 (Tjaša).

ŠD POLET - HOKEJSKA SEKCIJA sporoča, da potekajo treningi za začetnike ob torkih in četrtkih od 18. do 19. ure. Informacije in prijave neposredno na kotalkališču v Repentaborski ulici.

SK DEVIN prireja tečaje smučanja na plastični stezi v Nabrežini z društvenimi učitelji od septembra do decembra, vsako soboto po dve uri. Prva izmena: 15-22-29/9, 6/10. Informacije : tel. 040-209873 ali 338 8621592 (Janja)

ODBOJKA - Igralke Brega in Bora na pripravah na Rogli

Trening, sprostitev in prvi sneg

Mlade odbojkarice so trenirale pod vodstvom Bety Načinovi, Ivane Mahorčič, Mitje Gombača in Saše Smotlaka

Odbojkarice Bora in Brega so se pred kratkim vrnile z enotedenskih priprav na Rogli (1517 m nadmorske višine), kjer jih je presenetil tudi prvi sneg (zapadlo ga je skoraj 10 cm, kar je za začetek septembra nekoliko neobičajno). Na Pohorje so odpotovala dekleta mladinske ekipe Bora U14, pod taktirko trenerke Bety Načinovi (pomagala ji je pomožna trenerka Ivana Mahorčič), odbojkarice združene ekipe Brega-Bora, ki jih trenira Mitja Gombač in skupinica deklet ekipe U13 (na Rogli jih je treniral Saša Smotlak, med letom pa jih bo vodil Marko Kalc). Tržaške odbojkarice so dvakrat dnevno trenirale v telovadnici, v prostem času pa so obiskale bazen, savno ter igrale namizni tenis. En dan je bil namenjen tudi regeneraciji v termalnih bazenih Zreče. Borovim in Bregovim odbojkaricam so delali družbi še nogometaši tržaškega San Luigija (mladinska ekipa), košarkarji iz Rusije in Nemčije ter rokometaši Egipta.

Odbojkarice Brega in Bora je na Rogli (1517 m) presenetil septembrski sneg

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

Tržaški socializem - kaj si lahko o njem mislimo drugega kot to, da bi ga lahko imenovali tržaški madjarizem. S tako tiranijo kot postopa madjarska proti vsem ostalim narodnostim, postopa tudi tržaški socializem proti slovenskim s drugom, z razliko, da so slovenski tržaški socialisti kar omamljeni - o ti zlata slovenska naivnost kako daleč segaš!

Tržaški slovenski socialisti morajo namreč biti internacionalni, medtem ko ostajajo italijanski socialisti nacionalni. Pri tem gredo tako daleč, da se čisto izneverijo visokim socialističnim principom, ker se boje očitanja od strani italijanskega nacijonalizma, da so se izneverili svojemu italijanstvu!!

Slovenski socialist pa tega ne vidi in pozablja na dolžnosti, ki ga vežejo do svojega naroda. Ne razume, da je lahko pristaš druge politične smeri, a da s tem ne preneha biti sin slovenske

matere, ne razume da vsem političnim diferenciacijam navkljub ostaja skupen okvir, to je okvir narodne skupnosti, narodne celote. Tako kot v vseh narodih je tudi v našem neizogibno, da se delimo na stranke, ki bijejo politične boje med seboj.

Takšen je zakon razvoja naroda in pri tem ima tudi socialna demokracija pravico do svojega mesta v narodu. Celo internacionalna je lahko, ko gre za interese, pri katerih ni razlik med narodnostmi in jeziki. Ali ta skupna borba delavskih mas je možna, ne da bi se morali delavci različnih narodnosti odpovedati delu za narodno-politični, kulturni in gospodarski napredek lastnega naroda.

Za to naj bodo slovenskim socialistom za zgled češki in hrvaški sodrugi, ki ostajajo zvesti principom mednarodnosti, a se ne odpovedujejo lastnemu narodu!

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

Prejšnjo nedeljo so se številni tržaški demokraci in antifašisti zbrali na strelišču pri Bazovici, da bi se poklonili spominu Bidovca, Marušiča, Miloša in Valenčiča. Svečano proslavo bazoviških žrtev je otvoril domačin Leo Kralj, glavni govornik pa je bil dr. Jože Dekleva, ki je poudaril, kaj vse dolgujemo mladi povojni generaciji, ki je kmalu uvidela, da s klečeplazenjem pred italijanskim imperializmom in fašizmom ne bo nič dosegla.

Ta mladina se je v odporu proti starim metodam, kompromisarstvu in jalovi politiki legalne borbe organizirala najprej v mladinskih društvih, ki so imela že od celega začetka borben značaj, po letu '27 pa ji ni preostalo drugega, kot da se umakne v ilegalo. Tako je ustanovila svojo organizacijo, katero je prešinjala tudi široka antifašistična koncepcija, o čemer priča njena pove-

zanost z italijansko antifašistično koncentracijo v Parizu, s katero je tesno sodelovala v borbi proti fašizmu.

Naši štirje bazoviški junaki so bili predhodniki in vzorniki splošnega oboroženega ljudskega upora, v katerem so za Gortanom, Tomažičem, Kosom in drugimi padli stotisoči antifašistov - borcev narodnoosvobodilne vojne in italijanskega odporiškega gibanja.

Cilji, za katere so padli niso še povsem uresničeni, toda kljub vsemu ni mesta za malodušje, ker nas tako učijo bazoviški junaki in ker v svetu zmagajuje socialistična ideja.

»Z borbo za nacionalne, socialne in demokracijske pravice ter za bratstvo med narodi pa se bomo edinole pravilno oddolžili spominu bazoviških junakov in vseh drugih padlih za pravice in svobodo delovnega človeka.«

FILMI PO TV

Nedelja, 16. septembra, MTV, ob 22.35

L'odio

Režija: Mathieu Kassovitz
Igrajo: Vincent Cassel, Hubert Kounde in Said Taghmaoui
Igralec, ki predstavlja eno najbolj očarljivih francoskih filmskih osebnosti, se je leta 1995 lotil režije filma, ki je naletel na precejšnje ogorčenje. Deset let kasneje pa se plavolasemu možu Monice Bellucci lahko prizna to, da je s svojim filmskim delom uspel napovedati prihodnost. V centru njegovega pripovedovanja je zapostavljeno francosko predmestje in nasilje, ki je že pred desetimi leti označevalo tamkajšnje življenje. Njegov film sicer pripoveduje tudi o dogodku, ki je že takrat prizadel javnost: francoski policisti so med zasliševanjem do smrti pretepli temnopoltega Makomeja. Režiser Kassovitz se namreč dotika kočljivega vprašanja sovrastva in nestrpnosti do različnih.

Nedelja, 16. septembra, rete 4, ob 23.50

Callas forever

Režija: Franco Zeffirelli
Igrajo: Fanny Ardant, Jeremy Irons in John Plowright
Zeffirellijev poklon izrednemu glasbenemu talentu Marie Callas je v resnici izzvenel bolj kot kronika lepih časov, v katerih je živila grška pevka, kot pa biografski dokument njenega življenja in uspeha. Režiserjeva pripoved se prične leta 1977, se pravi v trenutku, ko neki producent obišče Callasovo na njenem pariškem domu in ji ponudi sodelovanje v filmski verziji opere Carmen. Ker pa pevki zmanjka glas, se odloči, da se bo pri tem poslužil posnetkov njenih koncertov. Zeffirellijeva zgodba je seveda izmišljena, rezultat celotne filmske pripovedi pa tudi precej pomanjkljiv.

Ponedeljek, 17. septembra, Rai 1, ob 3.40

Hollywood party

Režija: Blake Edwards
Igrajo: Peter Sellers, Claudine Longet in Margaret Champion
Blake Edwards se je tokrat preizkusil z izredno komično pripovedjo, ki je sicer v resnici tudi čudovita kritika puhlosti in nečimrnosti hol-

lywoodskedružbe. V središču dogajanja je igralec indijskega porekla, Hrundi V. Bakshi. Zaupali so mu interpretacijo stranske vloge v filmu nekega mafijskega vodje. Nehote povsem uniči filmski set, ko pa ga pomotoma tudi povabijo na ekskluzivni sprejem v vilo mafijaša, uspe razdejati tudi njegov dom. Počasni ritem svojevrstne igre zamenjav iz leta 1968, lahko izpade danes nekoliko dolgočasno, a če se gledalec povsem prepusti toku dogajanja in genialnosti Sellersove interpretacije uspe v celoti ujeti komično poanto Edwardsove uspešnice.

Četrtek, 20. septembra, Rai 3, ob 21. uri

Con Air

Režija: Simon West
Igrajo: Nicolas Cage, John Cusack, John Malcovich in Steve Buscemi
Cameron mora presedeti v zaporu še kar nekaj let. Nadvse rad pa bi videl svojo ženo in prisostvoval rojstnemu dnevu osemletne hčerkice. Za uresničitev teh sanj je pripravljen na vse. Sprejme tako prevoz z letalom, na katerem letijo najnevarnejši ameriški kriminalci. Eden od njih, Cyrus Grissom pa na lepem odloči, da bo spremenil tudi smer leta...

Četrtek, 20. septembra, rete 4, ob 0.25

Taxi driver

Režija: Martin Scorsese
Igrajo: Robert De Niro, Jodie Foster in Cybill Shepherd
Film, ki je leta 1977 šokiral občinstvo, a si je v Cannesu zagotovil zlato palmo, je zgodba o Travisu Bickleju, newyorškem taksistu, ki se po vrnitvi iz Vietnama proglasi za svojevrstnega urejevalca nočnega mestnega življenja. S svojo čistilno akcijo usmrti celo vrsto ljudi, pri čemer pa ga javno mnenje proglasi za izrednega heroja. Ob fotografiji Michaela Chapmana in izredni interpretaciji Roberta De Nira se odvija pripoved, ki spada v sam vrh filmske zgodovine. (Iga)

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI PRIREDITEV

SESTAVIL LAKO	BESEDNI PRIROČNIK, BESEDNJAK, SLOVAR	LETOVIŠČE V MEHIKI OB TIHEM OCEANU	GOROVJE V MALI AZIJI, TUDI TAURUS	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	SOGLASNA IZVOLITEV	KEMIJSKI SIMBOL ZA LANTAN	NEPOZABNI ČASNIKAR PD BUBNIC		ONOMASTIKON	ZASTOR	VRSTA ZGANJA	MESTECE IN REKA V FRANCJI								
OBLIKA SOCVETJA				KRILO RIMSKE LEGIJE				KMEČKA MANJŠA SOBA ALDO RUPEL												
ITALIJANSKI PISATELJ (UMBERTO)				JED IZ LIGNJEV OTIS REDDING																
IME PAPEŽA WOJTYŁE							LATINSKI MOLITVENIK AMERISKI POLITIK (BOB)													
OTOKI V EGJEJSKEM MORJU								NEKD. NOG. CAGLIARIJA JAMA ZA STROJENJE KOZ												
LATINSKO ... PRAVO				GORA V ITALIJI									NEUMNEŽ, BEDAK, TEPEČEK							
KARL LOSCH			TRGOVSKO BLAGO	AMERISKI FILMSKI IGRALEC PACINO			GOZDOVNIK TROPSKA OVJALKA													
REKA V ŠPANIJI, PRITOK EBRA				SAMOSTAN-SKA SOBICA VRSTA DRUŽ. PRIREDITVE					REKA V FRANCJI, LEVI PRITOK ISERE	STARA FIZIKALNA ENOTA ZA DELO										
NAŠA NEKD. ODLUČNA ODOBOKARICA ZAVADLAV						IGRALKA LUPINO ČETRTI TON				MAČKOLJE (ITALIJAN.) KEM. SIMBOL ZA TANTAL								SREDIŠČE VRTENJA OBRI		
PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	PARJENJA SRNJADI	PREB. AZIJSKE DRŽAVE SLOV. KIPAR (FRANCE)					OZEK KONEC POLOTOKA MAVRAH				NENACELEN DRUŽBENI DELAVEC									
TISKOVINA ZA IDENTIFIKACIJO											MESTO PRI TERAMU	DEL OBRAZA NAD OČMI EGIP. BOG SONCA					TRSKA			
ZGORNJA OKONCINA					REKA V NEMČIJI KAZAKAŠKA VAS				SLOVENSKA IGRAJKA STARC	DUMASOV MUSKETIR MLEČNI IZDELEK						VEČERNA PLESNA PRIREDITEV	ANGLESKO PIVO ŠVEDSKI LITERAT HANSSON			
GORA V JULIJCIH							DOGOVOR. SREČANJE ANTON NOVACAN					NAŠ IGRALEC KOBAL MERMOLJA ACE								
GLAVNO MESTO ZAHODNE BENGALIJE								ČAS BREZ VOJNE				NEPRAVILNOST, IZJEMNOST								
IVAN RIBIČ				AMERISKI FILMSKI IGRALEC LADD				ARISTOTELOV VZDEVEK				RIMSKA BOGINJA JEZE KLADA ZA SEKANJE DRV						ALAN JONES		

SLOVARČEK • AIRE = mestece in reka v Franciji • AUL = značilna kazakaška vas iz šotorov • OCA = reka v Španiji • ILA = mesto v Nigeriji • NENE = nekdanji nogometaš Cagliarija • ROTAR = slovenski kipar (France)

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40
(Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

- 18.40** Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Pesem mladih 2007: MIPZ NSŠ
Ivan Cankar - Sv. Jakob
20.30 TV Dnevnik
Utrip evangelija
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija

Rai Uno

- 6.10** Nad.: Sottocasa
7.00 Jutranji razvedrilni variete: Sabato,
Domenica & ... (vodita Sonia Grey
in Franco Di Mare)
9.35 Nan.: Zorro
10.25 Gremo v kino, 10.30 Vremenska
napoved
10.35 TV film: Terry (dram., Kan., '05, i.
Shawn Ashmore, R. McDonald)
11.45 Nan.: Lady Cop (i. Hannelore El-
sner), 12.35 Gospa v rumenem (i.
Angela Lansbury)
13.30 Dnevnik
14.05 Aktualna odd. o morju in ljudeh, ki
ob njem živijo: Linea Blu - Tavola-
ra (vodi Donatella Bianchi)
15.30 Dok.: Quark Atlante
16.15 Aktualno: Visoka moda
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
17.15 Verska odd.: A Sua immagine
18.00 Nan.: Komisar Rex (i. Alexander
Pschill, Elke Winkens)
18.50 Kviz: L' eredita'
20.00 Dnevnik
20.30 Rai tg šport
20.35 Kviz: Soliti ignoti - Identita' na-
scoste (vodi Fabrizio Frizzi)
21.30 Varaiete: Il treno dei desideri (vo-
di Antonella Clerici)
23.50 Dnevnik
23.55 Aktualno: Zmenek
0.25 Nočni dnevnik, vremenska napo-
ved, 0.40 Izžrebanje lota
0.50 Film: Open Water (dram., ZDA,
'03, i. Estelle Lau)

Rai Due

- 6.00** Replay Show
6.40 Dokumenti
6.45 Razvedrilni variete: Jutro v družini
(vodita Adriana Volpe in Tiberio
Timperi)
7.00 9.30 Dnevnik Tg2
10.40 Dok.: Na poti v Damask
11.20 TV film: Going for Broke (dram.,
ZDA, '03, i. Delta Burke)
13.00 Dnevnik
13.25 Rai šport Dribbling
13.45 Šport: Pit Lane
14.00 Avtomobilizem F1: VN Belgije
15.40 Film: Ho trovato un milione di dol-
lari (kom., ZDA, '94, i. Brian Bon-
sall, Karen Duffy)
17.100 Dok.: Abissi - V globinah
18.00 Dnevnik, vreme
18.10 Nan.: Sošolci (It., '01, i. Massimo
Lopez, Riccardo Scamarcio)
20.00 Nan.: Piloti (i. Enrico Bertolino,
Max Tortora, J. Polsky)
20.25 Loto ob osmih
20.30 Dnevnik
21.05 Nan.: Cold Case (i. Kathryn Mor-
ris, Danny Pino, J. Ratchford)
22.35 Nan.: The Practice
23.40 Šport: Sobotni sprint
0.25 Dnevnik Tg2
0.35 Tg2 Dosje - Zgodbe
1.20 Gledališče

Rai Tre

- 7.00** Prepovedano mladoletnikom
8.00 Mi smo zgodovina
9.00 Film: Non c'è amore piu' grande
(dram., It., '55)
10.30 Variete za najmlajše: Fantabosco in
risanke
12.00 Tg3 - Šport - Meteo
12.25 Film: Il ratto delle Sabine - Il Pro-
fessor Trombone (kom., It., '45, i.
Toto, Clelia Matania)
13.45 Dok.: Controfigotto 1961
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Tgr Tednik - Izbor
15.20 Šport: Tenis: Rusija - Italija; Ma-
gazine Champions League, 17.50
avtomobilizem F1
18.10 Šport: 90. minuta
18.55 Tg3 Meteo

- 19.00** Dnevnik, deželne vesti, vremenska
napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Dok.: Superstoria 2007 Bananas
Revision
21.00 Film: 007: Golden Eye (krim., VB-
ZDA, '95, i. Pierce Brosnan, Sean
Bean)
23.15 Dnevnik, deželne vesti
23.35 Aktualno: Dan na sodišču - Crimi-
nal Life
0.35 Tg3 nočni dnevnik, vreme
0.55 Fuori orario

Rete 4

- 6.05** Pregled tiska
6.25 Nan.: Pot za Avonleo, 7.40 Življen-
je čarovnice, 8.20 Pacific blue
9.15 Nan.: Advokat Porta (It., '97, i. Gi-
gi Proietti, Ornella Muti)
11.30 Dnevnik, promet
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik Tg 4, vreme
14.00 Aktualno: Forum
15.00 Nan.: Poirot
17.00 Včeraj in danes na TV
17.50 Aktualno: Donnavventura
18.55 Dnevnik, vreme
19.35 Aktualno: Sai xche?
20.10 Nad.: Vihar ljubezni
21.10 Aktualna odd.: Tempi moderni
(vodi Ilaria Cavo)
0.10 TV film: L' anello mancante (thril-
ler, ZDa, '01, i. Tom Berenger)
2.15 Pregled tiska

Canale 5

- 6.00** Na prvi strani
7.55 Promet, vreme
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.30 Dok.: Potovanje v Italijo
9.15 Nan.: Končno sama
9.35 Film: Un' amicizia pericolosa (kom.,
ZDA, '95, i. Christina Ricci)
10.55 Tg com/Meteo5
12.00 Nan.: Novo življenje za Zoe (i. Joe-
ly Fisher, Aislinn Paul)
13.00 Dnevnik TG 5/Meteo 5
13.40 Nan.: Belli dentro (i. Leonardo
Manera, Claudio Batta, Stefano
Chiodaroli)
14.10 Film: Laguna blu (pust., ZDA, '80,
i. Brooke Shields)
16.35 Film: Ritorno alla laguna blu (pust.,
ZDA, '91, r. William A. Graham, i.
Milla Jovovich, B. Krause)
18.00 Tg com/Informacije za jadralce
20.00 Dnevnik TG 5, vreme
20.30 Variete: Moderna kultura
21.10 Variete: C' e' posta per te (vodi Ma-
ria De Filippi)
1.00 Nočni dnevnik, vreme

Italia 1

- 6.10** Šport/Odprti studio
6.20 Nan.: Zanzibar
6.50 Variete za najmlajše
10.15 Nan.: Power Rangers Lost Galaxy
- Domotožje
10.45 Nan.: Raven, 11.15 Čarovnica Sa-
brina - Baby boom
11.50 Nan.: Tata
12.25 Odprti studio, vreme
13.00 Variete: Candid Camera
13.25 Športna odd.: Grand Prix Moto
14.00 SP v motociklizmu: VN Portugal-
ske
15.00 Tg com
17.00 Šport: Slamball (vodita Dan Peter-
son in Giacomo Valenti)
17.55 Nan.: Mr. Bean

RADIO IN TV SPORED

Sobota, 15. septembra 2007

23

Koper

- 14.00** Čezmejna TV - TGR FJK - dežel-
ne vesti
14.20 Euronews
14.30 Arhivski posnetki
15.15 Nan.: Napoleonove ženske (i. Ian
Holm, Billie Whitelaw)
16.15 Avtomobilizem
16.30 Globus/Vesolje je...
17.30 Dok.: City Folk
18.00 Program v slovenskem jeziku: Brez
meje
18.35 Vreme
18.40 Primorska kronika
19.00 Vsedanes, šport
19.25 Jutri je nedelja
19.35 Avtomobilizem
19.50 EP v košarki (polfinale)
22.10 Vsedanes - TV dnevnik
22.25 EP v košarki (2. polčas)
23.15 Potopis
23.45 Alpe Jadran
0.15 Vsedanes - TV dnevnik
0.30 Program v slovenskem jeziku: Pri-
morska kronika
0.50 Čezmejna TV - TV dnevnik

Tv Primorka

- 10.30** Dnevnik, vreme
11.00 Videostrani
17.00 Polka in majolka
18.00 Čas za nas
18.40 Videospot meseca
18.45 EPP
18.50 Med Sočo in Nadižo
19.15 Ne prezrite
19.25 Avto za vas
19.30 Settimana Friuli
20.00 Duhovna misel
20.15 Tedenski pregled
20.30 Hitova poletna plaža
20.45 Kulturni utrinek
21.00 Brez strehe na glavo z Rebeko
Dremelj
22.00 Kandidat za predsednika: Mitja
Gaspari
23.00 Kultura

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro ju-
tro po naše, vmes Koledar; 8.00 Poročila in
deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.50
Glasba za vsakogar; 9.15 Sence nad menoj
- radijska priredba pisem Zorka Jelinčiča iz
ječe; 10.00 Poročila; 10.10 Koncert: Tro-
bentač Mauro Maur in pianistka Francoi-
se De Cloosey; 12.00 Ta rozajanski glas; Na-
povednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Po-
ročila in deželna kronika; 14.10 Sobotni
morski val; 17.00 Poročila in kulturna kro-
nika; 17.10 Naša pesem Maribor 2007; 18.00
Marjan Tomšič: Šandrinke (r. Marko Sosič,
2. del); 19.20 Napovednik; Slovenska lahka
glasba; 19.35 Zaključek.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila;
6.00 Jutro na RK; 7.00 Jutranjik, kronika;
7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska, vreme;
9.00-12.30 Sobotna in pol: proslava v N. Go-
rici; 9.10 Prireditve; 10.45 Namig za izlet;
12.00 Kulinaritni kotiček; 12.30 Opol-
dnevnik, osmrtnice; 13.00 Prenos proslave
s Tater ob 60. obletnici priključitve Pri-
morske; 14.10 Glasba po željah; 14.45 Du
jes?; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20-
19.00 SMS - Lestvica RK; 17.30 Primorski
dnevnik, osmrtnice; 19.00 Dnevnik; 20.00
Legende s Tomažem Cindričem; 22.30
Podzemlje: metal, underground, hardcore,
punk... zvoki

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30,
17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30
Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgo-
dovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pesem tedna;
8.40 Govorimo o...; 9.00 Stekleni grad; 9.33
Sobotna z vami; 10.00 Replay; 10.40 Mladi pi-
satelji; 11.00 Smash, svet mladih; 15.15 Si-
gla single; Vreme, promet; 13.00 Svetnik
dneva, vse najboljše; 13.33 Pesem tedna;
14.00 Proza; 14.35 New entry; 15.00 Jersey
boy; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 London Calling;
18.45 Extra extra extra; 19.28 Meteo in pro-
met; 20.00 Smash; 21.00 Lirično; 22.00 So-
bota z vami; 22.30 Reggae; 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00,
12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00
Poročila; 6.45 Pregovor je odgovor; 7.00
Kronika, vreme; 7.40 Čitalnica; 8.05 Rin-
garaja; 9.05 Sobotna raglja; 10.10 Knjižni-
ca za mlade; 10.30 Gori, doli, naokoli; 11.30
Vonj po...; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura
slov. glasbe; 13.20 Obvestila in osmrtnice;
14.30 S knjižnega trga; 15.00 Radio danes;
15.30 DIO; 16.30 Razkošje v glavi; 17.05 Te-

denski mozaik; 18.15 Zvezdosled; 19.00
Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 So-
botni koncert: Koncert iz naših krajev; 21.30
Glasbeni vrtiljak; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40
Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni
nokturno; 23.30 Igra.

SLOVENIJA 2

5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30,
12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00
Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.20 Vreme; 8.45
Kulturne prireditve; 9.00 Moja sosesa; 9.35
Popevki; 10.00 Sobotna akcija; 12.00 Zapi-
si iz močvirja; 13.00 Do 13-ih; 14.00 Kul-
turni val; 14.45 Gost izbira glasbo; 15.10 Ra-
dio danes; 15.30 DIO; 16.00 Popevki tedna;
17.40 Športna oddaja; 18.45 Črna kronika;
19.30 Športna sobota; 22.30 Glasba svetov.

SLOVENIJA 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00,
14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 6.05 Jutranji-
ca; 7.00 Kronika; 8.00 Lirični utrinek; 9.45
Inventura; 10.05 Zborovski panoptikum;
10.50 Skladba tedna; 11.05 Naši umetniki
pred mikrofonom; 11.25 Oddaljeni zvočni
svetovi; 12.05 Nove glasbene generacije;
13.05 Odprti termin; 14.05 Izobraževalni pr;
15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.10 Ba-
letna glasba; 16.40 Likovni odmevi; 17.00
Odlomki iz opere Kralj iz Ysa (Edouard La-
lo); 18.00 V podvečer; 20.00 R. Wagner:
Rensko zlato; 0.15 Slovenski koncert; 1.00
Lirični utrinek

RADIO KOROŠKA

18.00-19.00 Od pesmi do pesmi, od srca do
srca; Radio Agora: 10.00-14.00/18.00-2.00;
Radio Korotan: 2.00-10.00/14.00-18.00
(105,5 MHZ).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 0463 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 0,80 € (191,71 SIT)
Letna naročnina za Slovenijo 154,40€ (35.000
SIT) plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizan-
ska 75, Sežana, tel. 05-7342147, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedo; nekomercialni oglasi, osmrtnice,
sožalja, cestitke in zahvale
po formatu. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu
št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze
časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen
v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je
bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu,
ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje
uredništva oziroma založnika za objavo ali
drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih
posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico
do morebitnega honorarja samo po predhod-
nem dogovoru z založnikom.

jasno

zmerno oblačno

oblačno

rahel dež

zmeren dež

močan dež

nevihte

veter

megla

rahel sneg

zmeren sneg

močan sneg

topla fronta

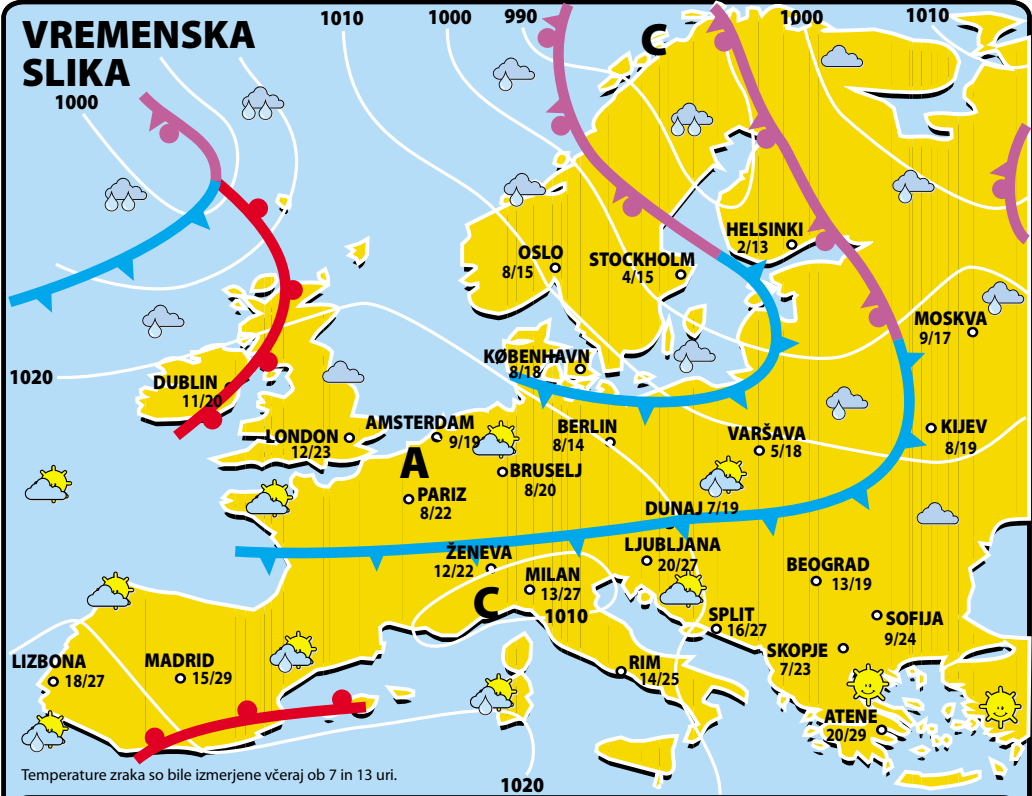
hladna fronta

okluzija

izobara

C središče ciklona

A središče anticiklona

Nad osrednjo Evropo se krepi anticiklonsko območje z razmeroma suhim in toplim višinskim zrakom. V nižjih plasteh pa se zadržuje nekoliko bolj vlažen zrak. V ponedeljek se bo našim krajem približala atlantska višinska vreme postopno poslabšalo.

Nad zahodno Evropo je območje visokega zračnega pritiska, nad Skandinavijo in vzhodno Evropo pa je obsežno območje nizkega zračnega pritiska. Oslabljena hladna fronta bo popoldne prešla naše kraje. Za njo bo začel dotekati v višinah nekoliko bolj hladen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 6.43 in zatone ob 19.17.

Dolžina dneva 12.34.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv bo sprva ugoden, čez dan pa se bodo pri občutljivih ljudeh pojavljale z vremenom povezane težave.

MORJE

Morje mirno, temperatura morja 22,5 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	23	2000 m	8
1000 m	17	2500 m	5
1500 m	12	2864 m	3

UV INDEKS

Ob jasnem vremenu bo UV indeks po nižinah sredi dneva 5,5 in v gorah 6.

PLIMOVANJE

Danes: ob 5.45 najnižje -33 cm, ob 12.14 najvišje 40 cm, 18.45 najnižje -33 cm, ob 0.35 najvišje 19 cm.

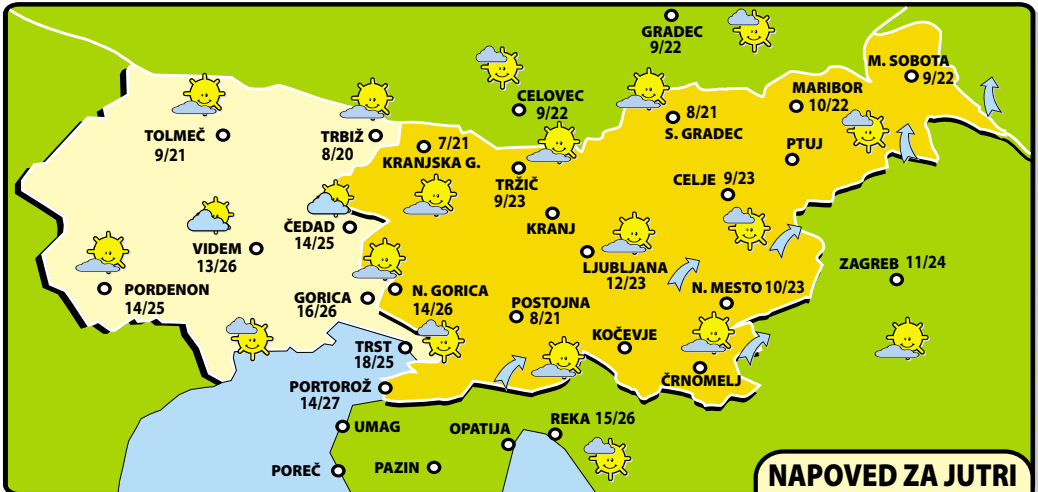
Jutri: ob 6.04 najnižje -24 cm, ob 12.31 najvišje 33 cm, 19.17 najnižje -26 cm, ob 0.20 najvišje 22 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Ob morju in v nižinah bo zmerno oblačno, v gorah spremenljivo, proti večeru se bo povečala oblačnost in bodo možne kratkotrajne krajevne padavine. Ob morju bodo pihali šibki krajevni vetrovi. Ponekod po nižinah bo v nhladnejših urah ozračje zamegljeno.

Sprva bo precej jasno, po nekaterih nižinah bo zjutraj kratkotrajna megla. Čez dan se bo prehodno nekoliko poočlačilo. Omembe vrednih padavin ne bo. Najnižje jutranje temperature bodo od 5 do 11, ob morju 14, najvišje dnevne od 22 do 24, na Primorskem do 26 stopinj C.

Ob morju bo povečini sončno z zmerno oblačnostjo. Drugod bo spremenljivo. Zvečer bodo ponekod v predalpah možne kratkotrajne padavine. Pihali bodo šibki krajevni vetrovi.

Jutri bo sončno, zjutraj in del dopoldneva bo ponekod v notranjosti Slovenije še zmerno do pretežno oblačno. Popoldne bo zapihal južni do jugozahodni veter. V ponedeljek bo sončno, le na zahodu bo nekaj oblačnosti in tam bo proti večeru občasno rahlo deževalo. Pihal bo jugozahodnik.

VESOLJE - Najambicioznejši program po ameriški misiji Apollo

Japonska je uspešno izstrelila lunarno sondo

TOKIO - Japonska je včeraj uspešno izstrelila lunarno sondo. Gre za prvo etapo najbolj ambicioznega programa raziskovanja Lune od ameriške misije Apollo leta 1969, je sporočila japonska Agencija za raziskovanje vesolja (JAXA). Kot je povedal njen predstavnik Eriko Sunada, so raketo z lunar-

no sondo izstrelili brez težav. Lunarna sonda naj bi zbrala podatke za raziskave o izvoru in razvoju Lune.

Sonda z imenom Kaguja - kar je ime princeze iz tradicionalne japonske pripovedke - bo omogočila izdelavo zelo natančnih zemljevidov Lune, kar bo prispevalo k boljšemu poznavanju nje-

ne površine in nižjih plasti tal. Prav tako naj bi sonda zbrala podatke o razdelitvi kemičnih in mineralnih elementov, z njo pa naj bi med drugim tudi ocenili magnetne pojave na Luni.

Misija bo trajala leto dni, stala pa je 55 milijard jenov (355 milijonov evrov). (STA)

DANSKA - Ob obisku predsednika Lule

Braziliji odpisan dve stoletji star dolg

KOEBENHAVN - Danska je Braziliji ob obisku brazilskega predsednika Luiza Inacia Lule da Silve v Koebenhavnu odpisala več kot dve stoletji star dolg, ki je trenutno vreden 10 milijonov dolarjev. Dolg iz 19. stoletja si je Brazilija nakopala zaradi neplačevanja pravice do prehoda ladij mimo gradu Kronborg za vstop v ožino Öresund. Plačilo te pravice je takrat Danska zahtevala za vse ladje.

Dansko so mednarodne sile prisilile, da se je tej pravici odpovedala, od desetih največjih pomorskih sil na svetu pa je medtem prejela enkratno vsoto za njeno poplačilo. Dolga ni poplačala le Brazilija. Na danskem finančnem ministrstvu so sicer želeli, da Brazilija dolg poplača, a se je premier Anders Fogh Rasmussen raje odločil drugače.

Na tiranskem letališču bronasti kip matere Tereze

TIRANA - Na letališču v albanski prestolnici Tirana so v četrtek odkrili bronasti kip matere Tereze. Odkritje kipa je del spominskih slovesnosti ob 10. obletnici smrti matere Tereze. Šest metrov visok kip na letališču, ki že nosi ime po materi Terezi, »simbolizira njeno veliko človečnost, ki jo je zgradila s svojo izjemno predanostjo, ljubeznijo in zaupanjem v Boga,« je na slovesnosti ob odkritju spomenika dejal albanski premier Sali Berisha.

V Tirani je poleg letališča po materi Terezi poimenovana tudi že glavna bolnišnica v prestolnici in eden izmed trgov. Manjša kipa matere Tereze tudi že stojita pred albanskim Narodnim muzejem in tiransko univerzo. Mati Tereza, ki je svoje življenje posvetila najrevnejšim med revnimi v Indiji in ustanovila red misijonark ljubezni, se je rodila 26. avgusta 1910 v Skopju kot Agnes Gonxha Bojaxhiu. Leta 1979 je za svoje delovanje prejela Nobelovo nagrado za mir.

Belgijski kralj Albert II. najrevnejši monarh v Evropi

BRUSELJ - 73-letni belgijski kralj Albert II., katerega premoženje znaša okoli 12,4 milijona evrov, je najrevnejši evropski monarh, so v četrtek poročali belgijski mediji. Po navedbah belgijske kraljeve palače ima poleg 12,4 milijona evrov na banki le še drago jahto in poletno hišico v Franciji. Kljub takšnemu premoženju je v primerjavi z ostalimi evropskimi kronanimi glavami pravi »siromak«, je zapisal belgijski časnik Het Laatste Nieuws.

Najbogatejši monarh v Evropi naj bi bil Hans-Adam iz Liechtensteina, katerega premoženje ocenjujejo na tri milijarde evrov. Sledi britanska kraljica Elizabeta II. z 1,8 milijarde ter španski kralj Juan Carlos s premoženjem, ocenjenim na 1,7 milijarde evrov. Luksemburški veliki knez Henri ima 1,2 milijarde evrov premoženja in je torej 100-krat bogatejši od svojega belgijskega sosa.

Ostali evropski vladarji nimajo milijard, a so kljub temu dobro preskrbljeni. Švedski kralj Carl Gustav ima 793 milijonov evra, monaški princ Albert 775 milijonov, nizozemska kraljica Beatrix 217 milijonov, norveški kralj Harald pa 141 milijonov evrov.

Turški predsednik Gül pozabil na ramadan

CARIGRAD - Turški predsednik Abdullah Gül je med obiskom krajev na jugovzhodu Turčije pozabil na post, ki je podnevi obvezen med ramadanom, muslimanskim svetim postnim mesecem, in je na srečanju z lokalnimi predstavniki in organizacijami v kraju Sirt v četrtek popil kozarec vode. »Zakaj me ni nihče posvaril,« je sicer predsednik države kasneje povprašal svoje sogovornike. Gül, verni musliman, tako kot dve tretjini vseh Turkov spoštuje obvezo posta med ramadanom. Med ramadanom je podnevi prepovedano jesti, piti, kaditi in spolno občevati. V četrtek je bil v Turčiji prvi dan ramadana. (STA)